

Vanhusten palvelutalo Katajakoti

Tilinpäätös

2014

SISÄLLYSLUETTELO

1.	Kaupunginjohtajan katsaus	2
2.	Kaupungin hallinto	3
	2.1. Kaupunginvaltuusto.....	3
	2.2. Kaupunginhallitus.....	4
	2.3. Toimielimet.....	5
3.	Taloudellinen kehitys	6
	3.1. Yleinen taloudellinen kehitys.....	6
	3.2. Oman talousalueen kehitys.....	7
	3.3. Olennaiset toiminnan ja talouden muutokset	8
	3.4. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	9
	3.5. Kaupungin henkilöstö	10
	3.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	10
	3.7. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	12
4.	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	13
	4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	13
	4.2. Toiminnan rahoitus	14
	4.3. Rahoitusasema ja sen muutokset.....	17
	4.4. Kokonaistulot ja –menot.....	19
5.	Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	20
	5.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä.....	20
	5.2. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	21
	5.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	22
	5.4. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	25
	5.5. Konsernin henkilöstömäärä	29
6.	Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasa-painottamista koskevista toimenpiteistä.....	29
7.	Talousarvion toteutuminen.....	30
	7.1. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.....	30
	7.2. Käyttötalousosan toteutuminen.....	82
	7.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	85
	7.4. Investointiosan toteutuminen.....	88
	7.5. Rahoitusosan toteutuminen.....	94
	7.6. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	96
8.	Tilinpäätöslaskelmat.....	98
9.	Tilinpäätöksen liitetiedot.....	106
	9.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	106
	9.2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	106
	9.3. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	107
	9.4. Tasetta koskevat liitetiedot	110
	9.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	115
	9.6. Henkilöstöä tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	116
	Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	117
	Tilinpäätöksen allekirjoitus	118

1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2014 oli Someron kaupungille jälleen hyvä. Poikkeuksellisesti Someron kaupungin väestön kokonaismäärä kasvoi, minkä lisäksi kaupunki saavutti odotuksiin nähden huomattavasti paremman taloudellisen tuloksen. Vuosikate oli noin 3,9 miljoonaa euroa positiivinen ja tilikauden ylijäämä noin 0,3 miljoonaa euroa. Talousarviolukujen vertailussa edellisiin vuosiin on huomioitava niihin sisältyvät muutamat poikkeukselliset erät, joita on selostettu mm. luvussa 7.3.

Hyvän tuloksen pääasiallisena selittäjänä on toimialoilla toteutunut menokuri. Henkilöstökulut jopa laskivat vuoteen 2013 verrattuna. Vastaavasti palvelujen ostot lisääntyivät lähes 5 prosenttia, missä näkyy mm. syksyllä käyttöön otetun Katajakodin tehostetun palveluasumisen yksikön vaikutus. Tuloveroprosentin nostosta huolimatta laskeneet verotulot sekä nousseet työllisyydenhoitokulut kielivät talouden taantuman vaikutuksesta. Myös valtionosuudet laskivat hieman.

Suunnanmuutokset värivät valtion kuntarakenne- ja sote-uudistuksiin tähtääviä lainsäädäntöhankkeita. Somero ei osallistunut kuntarakenneselvityksiin, eikä sote-uudistuksesta syntynyt päätöstä eduskuntavaalikauden aikana. Tämä oli Someron kannalta sikäli myönteistä, että esillä olleissa (hylätyissä) sote-malleissa erityisesti kustannustenjako olisi toteutunut Someron kannalta erittäin kalliina. Vuoden aikana eduskunnan hyväksymiin asioihin kuitenkin sisältyi Someron kannalta haitallinen valtionosuusuudistus, joka tuli voimaan vuoden 2015 alusta.

Someron kaupunki hyväksyi syyskaudella Somero 2025 –strategian. Uuden strategian johtolankoina ovat palvelurakenteiden uudistaminen toimialarajat ylittävillä ratkaisulla, työyhteisökulttuurin kehittäminen edellä mainitun palvelurakennemuutoksen mahdollistamiseksi sekä maankäyttö- ja elinkeinopolitiikan tehostaminen uusien resurssien (työpaikat ja asukkaat) saamiseksi alueelle.

Myös strategian mukaisten toimenpiteiden toteutus saatiin hyvälle alulle. Maankäytön kehittämiseksi kaupunki hankki noin 20 hehtaaria uutta maata asuinrakentamisen tarpeisiin ja lähes 14 hehtaaria teollisuus- ja liikerakentamiseen. Näihin liittyviä kaavoitusprosesseja on käynnistetty vuoden 2015 alussa. Vastaavasti käynnissä ollut Harju-Härkälä II –alueen kaavoitus keskeytettiin ainakin toistaiseksi.

Palvelutuotannon kehittämisessä suurimman huomion vuonna 2014 saivat Katajakodin valmistuminen ja sen palvelutuotannon kilpailutus, Kiiruun koulukeskuksen väliaikaistilaratkaisut, uuden koulukeskuksen suunnittelun käynnistyminen sekä varhaiskasvatuksen hallinto- ja tilaratkaisut. Edellisenä vuonna tehtyä kouluverkkopäätöstä toteutettiin siten, että opetus Häntälän ja Lahden kouluissa lakkasi. Konsernitasolla Someron Lämpö Oy otti käyttöön uuden lämpölaitoksen.

Vuoden 2014 hyvää tulosta pureskeltaessa on samalla syytä muistaa, että valtionosuusuudistuksen, kaupungin suurinvestointien ja yleisen taloussuhdanteen raskaudet tulevat väistämättä leimaamaan tulevien vuosien tilinpäätöksiä. Yhä sujuvampi yhteispeli henkilöstö- ja luottamushenkilöorganisaation kesken sekä toimialojen välillä ovat selviytymisen avaimia myös jatkossa.

Lopuksi kiitokset kaupungin henkilöstölle ja toimielimille vuoden 2014 hyvästä tuloksesta ja toiminnasta!

Somerolla 20.3.2015

Sami Suikkanen
kaupunginjohtaja

2. KAUPUNGIN HALLINTO

2.1. Kaupunginvaltuusto 2013 - 2016

Kaupunginvaltuuston jäsenmäärä on 35 ja se jakaantuu seuraavasti:

KESK	16
KOK	7
SDP	6
PS	4
VAS	1
VIHR	1

Someron kaupungin valtuustoryhmät ja jäsenet vuonna 2014:

Suomen Keskustan valtuustoryhmä

Ahlbom Kari
 Gustafsson Riikka
 Kesäniemi Hannu
 Koivu Arto
 Koivuniemi Ilkka
 Kurvinen Jani
 Lehtimäki Jarno
 Mikkola Niina
 Pirttilä Tero
 Pöri Taru
 Roto Matias
 Ryhtä Riitta
 Salo Juha
 Tuomisto Heikki
 Virtanen Mikko
 Älli Mikko

Kansallisen kokoomuksen valtuustoryhmä

Fonsell-Laurila Kati
 Ilmonen Timo
 Laurén Leena
 Manni Eero
 Munter Hanna
 Mäki-Teeri Markku
 Vasama-Kakko Kaisa

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

Elo Jouko
 Kotti Antti
 Kujansuu Antti
 Lehtinen Riitta
 Leppälä Sirkka-Liisa
 Linnainmaa Pihla

Perussuomalaisten valtuustoryhmä

Härkönen Matti
 Kultanen Matti
 Nurmi Janne
 Sorva Jukka

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

Lehtinen Heikki

Vihreät

Kyyrä Juha-Matti

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajat 2014

Puheenjohtaja Kurvinen Jani (KESK)
 1. varapuheenjohtaja Leppälä Sirkka-Liisa (SDP)
 2. varapuheenjohtaja Manni Eero (KOK)
 3. varapuheenjohtaja Mikkola Niina (KESK)

Kaupunginvaltuuston kokoukset:

Kaupunginvaltuusto kokoontui 6 kertaa vuoden 2014 aikana.

2.2. Kaupunginhallitus 2013 - 2014

KESK	Koivuniemi Ilkka
KESK	Kyyrä Jaana
KESK	Pirttilä Tero
KESK	Pöri Taru
KOK	Fonsell-Laurila Kati
KOK	Mäki-Teeri Markku
SDP	Kotti Antti
SDP	Lehtinen Riitta
PS	Härkönen Matti

Kaupunginhallituksen puheenjohtajat:

Puheenjohtaja Fonsell-Laurila Kati (KOK)
 1. varapuheenjohtaja Pirttilä Tero (KESK)
 2. varapuheenjohtaja Kotti Antti (SDP)

Esittelijä:

Kaupunginjohtaja Sami Suikkanen

Kaupunginhallituksen kokoukset:

Kaupunginhallitus kokoontui 20 kertaa vuoden 2014 aikana.

2.3. Toimielimet 2013 – 2016 (jäsenet vuonna 2014)

Keskusvaalilautakunta (5 jäsentä)

Majuri Inkeri (pj)
Kara Tuula (vpj.) 21.3.2014 asti
Timperi Hannu (vpj.) 28.4.2014 alkaen
Sintonen Arto
Vesterinen Aarne
Yli-Rekola Eeva

Elinkeinolautakunta (9 jäsentä)

Munter Hanna (pj)
Ryhtä Riitta (vpj)
Aalto Arto
Eeva Laura
Ilmonen Timo
Kotti Minna
Kujansuu Antti
Kurki Kirsti
Lehtinen Heikki

Perusturvalautakunta (11 jäsentä)

Linnainmaa Pihla (pj.) 14.4.2014 asti
Kaunisto Jaakko (pj.) 14.4.2014 alkaen
Rouhiainen Mirja (vpj)
Ahlbom Kari
Friskopf Christer 14.4.2014 alkaen
Kallio Anja
Karvonen Raimo
Latva-Äijö Jaana
Laurén Leena
Linden Ari
Mäkinen Jaakko 10.3.2014 alkaen
Sorva Irma
Syrjälä Jarkko 3.12.2013 asti

Tekninen lautakunta (9 jäsentä)

Elo Jouko (pj.)
Salo Juha (vpj.)
Ilmonen Timo
Kankaanpää Sirkku
Lindström Jonna
Nurmi Janne
Tapio Maria
Teräväinen Anne
Älli Mikko

Tarkastuslautakunta (5 jäsentä)

Roto Matias (pj.)
Laurén Leena (vpj)
Kulmala Silja
Moisander Visa
Ruuhilehto Taina

Maaseutulautakunta (7 jäsentä)

Tuominen Paavo (pj)
Näykki Lasse (vpj)
Haho Eevi
Koskinen Olli
Kujansuu Antti
Pelto-Lampola Raili
Saksa Heli

Sivistyslautakunta (11 jäsentä)

Koivu Arto (pj)
Vasama-Kakko Kaisa (vpj.)
Alanen Timo 13.11.2014 asti (kuollut)
Joosela Sonja
Kaivonen Johanna
Kyyrä Juha-Matti
Laine Outi
Lehtimäki Jarno
Näykki Lasse 9.2.2015 alkaen
Ojala-Sirro Irina
Palander Lassi
Saarinen Maija

Ympäristölautakunta (9 jäsentä)

Kesäniemi Hannu (pj.)
Korpihuhta Ulla (vpj.)
Munter Hanna
Nuoritalo Totti
Ojala Sinikka
Rajala Sanna
Sorva Jukka
Veikkola Heikki
Virtanen Mikko

Tilivelvolliset

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat kaupunginhallituksen, lautakuntien, johtokuntien ja toimikuntien jäsenet, kunnanjohtaja, konsernihallinnon johtajat sekä toimielinten alaisten tehtävälalueiden johtavat viranhaltijat (yleensä esittelijät).

Toimielimet ja niiden esittelijät:

Kaupunginhallitus:	Kaupunginjohtaja Sami Suikkanen
Elinkeinolautakunta:	Kehittämispäällikkö Taija Ranta Markkinointisihteeri, vs. kehittämispäällikkö Tanja Uusitalo 12.11. – 31.12.2014
Maaseutulautakunta:	Maaseutuasiamies Mari Pentti-Tuomisto
Perusturvalautakunta:	Perusturvajohtaja Taru Nordlund
Sivistyslautakunta:	Sivistysjohtaja Laila Mäkelä virkavapaalla 1.1. – 8.6.2014 (irtisanoutunut 2.5.2014). Lukion rehtori, vs. sivistysjohtaja Jari Honkala 1.1. – 31.10.2014. Minna Mäkelä-Rönholm 1.11.2014
Tekninen lautakunta:	Tekninen johtaja Marko Mäkinen
Ympäristölautakunta:	Rakennustarkastaja Petri Vastamäki Ympäristösuojelusihteeri Timo Klemelä Maankäyttöinsinööri Jyrki Virtanen

3. TALOUDELLINEN KEHITYS

3.1. Yleinen taloudellinen kehitys

Bruttokansantuote supistui 0,1 prosenttia vuonna 2014. Kansantalouden kysyntää vähensi erityisesti yksityisten investointien ja viennin supistuminen. Yksityiset investoinnit vähenivät 6,5 prosenttia, mutta julkiset investoinnit kasvoivat 0,6 prosenttia.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema eli nettoluotonanto oli kuudetta vuotta peräkkäin alijäämäinen, 7 miljardia euroa. Edellisenä vuonna alijäämä oli 5,1 miljardia euroa. Alijäämä oli 3,4 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen, mikä ylittää EU:n vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisen 3 prosentin kynnyksarvon, ensimmäistä kertaa vuoden 1996 jälkeen.

Valtionhallinnon alijäämä oli 8 miljardia euroa, kun se edellisenä vuonna oli 7,4 miljardia euroa. Alijäämän kasvuun vaikutti eniten yhteisöveroprosentin alentaminen. Kuntien ja kuntayhtymien alijäämä kasvoi ennakkotietojen mukaan 1,9 miljardiin euroon, kun se edellisenä vuonna oli 1,5 miljardia euroa.

Kotitalouksien reaalitytulot supistuivat kolmatta vuotta. Käytettävissä oleva nettotulo väheni reaalisesti 1,1 prosenttia. Palkkatulot kasvoivat nimellisesti 0,6 prosenttia. Sen sijaan sosiaalietuudet kasvoivat 4,5 prosenttia mm. eläkeläisten ja työttömien lukumäärän kasvun takia. Omaisuus- ja yrittäjätulot kasvoivat 0,9 prosenttia.

Kotitalouksien maksamat välittömät verot kasvoivat 5,8 prosenttia eli selvästi enemmän kuin tulot. Kulutusmenot kasvoivat nimellisesti 1,4 prosenttia, mutta investoinnit supistuivat 5,2 prosenttia, koska uudisrakentaminen väheni.

(Lähde tilastokeskus: Kansantalouden tilinpito. Ennakkotietoja 2014)

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työttömiä oli vuoden 2014 joulukuussa 232 000, mikä oli 27 000 enemmän kuin vuosi sitten. Työttömyysaste oli vuonna 2014 keskimäärin 8,7 %, kun se vuonna 2013 oli 8,2 %. Miesten työttömyysaste oli 9,4 ja naisten 8,2 %. Nuorten 15 – 24 –vuotiaiden työttömyysaste oli joulukuussa 19,8 %, mikä oli 3,2 % suurempi kuin vuotta aiemmin.

Työllisiä oli vuoden 2014 joulukuussa 2,4 milj., mikä oli hieman enemmän kuin edellisvuoden joulukuussa. Työllisten määrä kasvoi hieman julkisella sektorilla ja väheni yksityisellä sektorilla edellisvuoteen verrattuna. Työllisyysaste oli 67,4 %. Miesten työllisyysaste oli 68 % ja naisten 66,8 %.

Tilastokeskuksen laskema kuluttajahintojen vuosimuutos oli joulukuussa 0,5 %. Marraskuussa se oli 1,0 %. Vuoden 2014 keskimääräinen inflaatio oli 1,0 %. Joulukuussa kuluttajahintoja nostivat edellisvuodesta eniten vuokrankorotukset ja tupakkatuotteiden vähittäishintojen sekä kerrostalojen kunnossapitopalvelujen kallistuminen. Kuluttajahintojen nousua taas hillitsi eniten polttonesteiden, viihde-elektroniikan ja käytettyjen autojen halpeneminen.

Palkansaajien nimellisiansiot nousivat Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuoden 2014 loka-joulukuussa 1,3 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Reaaliansiot nousivat 0,5 % edellisen vuoden viimeiseen neljännekseen verrattuna, koska ansiotason nousu oli nopeampaa kuin kuluttajahintojen nousu. Kasvu oli yksityisellä sektorilla 1,4 %, valtiolla 1,1 % ja kunnilla 1,1 %. Vuoden 2014 keskimääräinen ansiotason nousu edelliseen vuoteen verrattuna oli ennakkotietojen mukaan 1,4 % ja reaaliensiot nousivat 0,4 %.

Heikko talouskehitys ja kasvava työttömyys ovat hidastaneet kuntien verotulojen kasvua sekä lisänneet menoja. Vaikka peräti 156 kuntaa nosti tuloveroprosenttiaan vuodelle 2014, kunnallisverotulot kasvoivat vain 1,3 %. Kiinteistö- ja yhteisöverotulot kasvoivat yli 10 %.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen tehtiin vuonna 2014 noin 360 milj. euron lisäleikkaus. Tällä vaalikaudella tehtyjen valtionosuusleikkausten yhteismäärä oli viime vuonna 1,2 mrd. euroa. Vuoden 2014 tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien ja kuntayhtymien tulos oli 1,86 mrd. euroa ja vuosikate 2,74 mrd. euroa, jossa oli kasvua 2 %. Vuosikate oli negatiivinen 14 kunnassa, kun edellisvuonna näitä kuntia oli 28. Vuosikate jäi poistoja pienemmäksi 133 kunnassa.

Valtionosuusleikkauksista ja heikosta verotulokehityksestä johtuen kuntien tulorahoitus ei riittänyt kattamaan investointeja. Talouskasvun ennustetaan elpyvän hitaasti, joten myös kuntien veropohja kehittyy jatkossakin vaatimattomasti. Kuitenkin toimintamenot kasvavat edelleen tasaisesti ikärakenteen muutoksen lisätessä palvelutarvetta sekä uusien tehtävien myötä. Velkaantuminen jatkuu voimakkaana. Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta kasvoi 7 %. Kuntien keskimääräinen lainamäärä asukasta kohti oli 2 733 euroa.

Kuntaliiton mukaan kunnat toteuttivat omalta osaltaan julkisen talouden kestävyysvajeen umpeen kuromista. Henkilöstökuluja vähennettiin noin 400 milj. eurolla ja veroprosenttien korotukset lisäsivät verotuloja noin 390 milj. eurolla. Toimintojen tehostaminen parantaa tulosta ja hillitsee hieman veronkorotuksia. Ikääntyminen lisää kuitenkin yhä palvelujen kysyntää ja samalla lisätään kuntien vastuuta esim. pitkäaikaistyöttömistä

3.2. Oman talusalueen kehitys

Varsinais-Suomen työ- ja elinkeinotoimistoissa oli joulukuun lopussa 31 600 työtöntä työnhakijaa. Joulukuun aikana työttömien määrä kasvoi 3 200 henkilöllä. Edellisvuoden joulukuusta määrä kasvoi 2 700 henkilöllä eli 9,3 prosentilla, kun koko maassa työttömien määrä kasvoi 10,1 prosentilla.

Joulukuun lopussa työttömien osuus työvoimasta oli Varsinais-Suomessa 1,1 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuotta aiemmin, eli 13,9 % (12,8 %, 12/2013). Koko maassa osuus kasvoi 1,3 prosenttiyksiköllä, ollen 13,9 % (12,6 %, 12/2013). Näin Varsinais-Suomessa työttömyysaste on yhtä suuri kuin koko maassa ja samalla se on maan ELY-keskusalueista neljänneksi pienin.

Työttömien määrä kasvoi vuodentakaisesta kaikissa Varsinais-Suomen seutukunnissa. Salon seudulla työttömien määrä kasvoi hitaammin (2 prosentilla), kun Turunmaalla se kasvoi eniten eli 14 prosentilla. Nuorten, alle 25-vuotiaiden, työttömien määrä oli Varsinais-Suomessa 10 % suurempi kuin vuosi sitten eli 4 300 henkilöä. Alle 25-vuotiaita työttömiä oli Salon seutukunnassa (600 henkeä). Kasvua oli 9 %. Työttömyysaste oli korkein Salon seutukunnassa (16,9 %) sekä Salon kaupungissa (17,4 %). Pienin työttömyysaste oli Turunmaan seutukunnassa (9 %) sekä kunnista Paimiossa (8,3 %). Työttömyysaste oli yli 10 % kahdeksassatoista alueen 28 kunnasta, kun vuotta aiemmin vastaavia kuntia oli kaksitoista.

Salon seutukunnassa oli työttömiä työnhakijoita (ml. henk.koht. lomautetut) joulukuun lopussa 4 988 (4881) henkeä, jossa oli kasvua 2,2 %. Somerolla työttömiä työnhakijoita oli joulukuun lopussa 551 henkeä (499 12/2013), joista alle 25-vuotiaita 59 (48), yli 50-vuotiaita 249 (228) ja yli vuoden työttömänä olleita 148 (113). Työttömistä miehiä oli 305 (267) ja naisia 246 (232). Avoimia työpaikkoja oli Somerolla vuoden lopussa 7 (20) ja koko seutukunnassa 172 (220). Työttömyysaste oli Somerolla 13,6 % (12,3 %).

Työttömiä maahanmuuttajia oli Varsinais-Suomessa 3 421 (+8,9 %). Salon seutukunnassa heitä oli 485 (+6,8 %).

Salon väestön määrä oli vuoden vaihteessa ennakkotietojen mukaan n. 54 300 henkeä. Väestö väheni edellisvuodesta n. 200 henkeä. Salon tulomuutto oli 1 800 henkeä ja lähtömuutto 1 930 henkeä. Syntyneitä oli 480 ja kuolleita 570 henkeä. Somerolla tulomuutto oli 353 henkeä ja lähtömuutto 285 henkeä. Syntyneitä oli 72 (85) ja kuolleita 112 (148). Somerolla väkimäärä kasvoi 27 (-81) hengellä. Väestömäärä oli vuoden lopussa 9 173 (9 146) henkeä.

* suluissa vuoden 2013 vastaava tieto

3.3. Olennaiset toiminnan ja talouden muutokset

Vuoden 2014 tilinpäätös oli odotettua parempi. Syksyllä tilinpäätösarvio näytti tilikauden tuloksen osalta synkempää ennustetta, mutta loppuvuoden tulokirjaukset nostivat tuloksen positiiviseksi. Tulos oli hyvä senkin johdosta, että poistot olivat 1,3 milj. euroa normaalia suuremmat, johtuen Kiirun koulun purkamisen aiheuttamasta kertaluonteisesta poistokirjauksesta. Toimintatuottoja (ulkoiset) kertyi yhteensä 9,4 milj. euroa. Tulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 1,4 milj. euroa eli 17,8 %.

Toimintamenot (ulkoiset) olivat 55,9 milj. euroa. Vastaavat menot vuonna 2013 olivat 54,4 milj. euroa. Näin ollen toimintakulujen kasvu oli 1,4 milj. euroa eli 2,7 %, kun se vuotta aiemmin oli 2,4 %. Menot jäivät alle talousarvion 2,7 milj. euroa ja tulot vastaavasti ylittivät arvion 1,9 milj. euroa. Menojen toteutumaprosentti oli 95.

Verotuloja kertyi vuonna 2014 kaikkiaan n. 25,6 milj. euroa, jossa oli laskua edelliseen vuoteen 0,4 milj. euroa. Tuloveroa kertyi 23,2 milj. euroa ja laskua oli edelliseen vuoteen 0,65 milj. euroa, vaikka tuloveroprosenttia nostettiin 0,5:llä. Kiinteistöveroissa ja yhteisöveroissa oli yhteensä kasvua n. 0,24 milj. euroa.

Valtionosuuksia ennakoitiin saatavan 24,5 milj. euroa. Lopullinen kertymä oli kuitenkin hieman suurempi eli 24,7 milj. euroa. Valtionosuuksissa oli laskua edelliseen vuoteen 0,3 milj. euroa. Suurin muutos oli verotulotasauksessa, jota saatiin 5,8 milj. euroa vuonna 2013 ja 5,2 milj. euroa vuonna 2014.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.9.2014 Somero 2025 –strategian. Strategian yhtenä kriittisenä kehittämiskohteena on maanhankinta/kaavoitus erityisesti, Ihamäen, Pappilan, Rankkulan ja Ruunalan alueilta. Loppuvuodesta hankittiinkin maata Pappilan ja Ruunalan alueilta. Hankittujen maa-alueiden yhteispinta-ala oli liki 35 hehtaaria.

Investointimenot olivat vuonna 2014 yhteensä n. 6,6 milj. euroa. Tästä maanhankintaan käytettiin n. 0,9 milj. euroa ja vanhusten palvelutalo Katajakodin rakentamiseen 3,7 milj. euroa. Palvelutalo valmistui elokuussa ja se otettiin käyttöön syyskuussa. Kokonaiskustannukset olivat 6,3 milj. euroa, joka alitti kustannusarvion n. 0,3 milj. eurolla. Jätevedenpuhdistamon typen ja fosforin poiston parantamiseen käytettiin 0,3 milj. euroa ja kokonaiskustannukset olivat n. 1 milj. euroa.

Hyvä taloudellinen tilanne edesauttoi rakentamista ja lainaa jouduttiinkin nostamaan vain 4 milj. euroa budjetoidun 9,5 milj. euron sijasta. Tosin tähän vaikutti myös se, että kaikkia suunniteltuja investointeja ei saatu tehtyä. Suurin poikkeama oli Kiiruun koulun uudisrakennukseen varattu 1,5 milj. euron määräraha, joka jäi käyttämättä, koska vanha koulu purettiin loppuvuonna. Myös terveyskeskuksen keittiön rakentamiseen/saneeraukseen oli varattu 0,8 milj. euroa. Tästä ehdittiin käyttää vain vajaat 0,1 milj. euroa. Kaikkiaan investointeihin oli varattu 10,8 milj. euroa, josta jäi toteutumatta 4,1 milj. euroa.

3.4. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Someron kaupungin taloudellinen tilanne on edelleen pysynyt melko hyvänä. Vuosikate oli 3,9 milj. euroa, mikä oli huomattavasti odotettua parempi. Tilikauden ylijäämä oli 0,3 milj. euroa ja taseessa on ylijäämiä kaikkiaan n. 23,6 milj. euroa.

Viime vuosien hyvistä tuloksista huolimatta lähivuodet tulevat koettelemaan kuntataloutta. Valtionosuusuudistus vähentää Someron kaupungin valtionosuuksia vuoden 2014 valtionosuuksiin verrattuna täysimääräisesti voimaan tultuaan 248 euroa asukasta kohti eli yhteensä n. 2,3 milj. euroa. Sen laskennallinen vaikutus tuloveroprosenttiin olisi n. 2 prosenttiyksikköä. Lisäksi valtionosuuksien yleinen aleneminen jatkuu.

Valtionosuudet tulevat vaikuttamaan suoraan tuloslaskelmaan ja näin ollen vuosikatteeseen. Vuosikatteen pitäminen positiivisena on jo sinänsä haaste, mutta poistojen tasolle yltäminen tulee näillä näkymin olemaan lähes mahdotonta. (Joskin vuoden 2015 osalta käynnissä oleva vuokratalojen siirto konsernin sisällä Somerasunnoille tuottaa kaupungille merkittävästi laskennallista myyntivoittoa, joka tulee kirkastamaan vuoden 2015 tulosta.) Suunnitelma-vuosina lainanotto tulee lisääntymään merkittävästi suurten investointihankkeiden johdosta. Aasukasohjauksen lainamäärän arvioidaan nousevan pitkälti yli 3 000 euron. Suuri velkamäärä kasvattaa myös korkokustannuksia, vaikka korot toistaiseksi ovatkin olleet alhaiset.

Paineet veroprosenttien nostamiseen kasvavat em. syistä. Työttömien määrä ja työttömyysaste ovat nousseet vuoden takaiseen verrattuna. Tulevien vuosien talousarvion laatimisessa tuleekin entistä enemmän ottaa huomioon toimintojen tehostaminen ja resurssien oikea kohdentaminen.

3.5. Kaupungin henkilöstö 31.12.

	2014	2013	2012
Koko henkilöstö yhteensä	512	542	548

Vuoden lopussa kaupungilla oli vakinaisia työsuhteita täytettynä vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Suurin osa avoinna olevista työsuhteista on perusturvassa. Osa avoimista työsuhteista on täytetty sijaisella. Lukuun vaikuttaa myös se, että perhepäivähoitajia oli 10 vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa.

Kaupunki laatii vuosittain erillisen henkilöstöraportin, jossa on tarkemmat selvitykset henkilöstömuutoksista, sairauspoissaoloista ym.

Henkilöstökustannukset:

	2014	2013	2012
Palkat	19 782 117	19 987 053	20 039 779
Henkilösivukulut	6 097 985	6 116 255	6 036 243
Henkilöstökorvaukset	<u>-336 225</u>	<u>-263 291</u>	<u>-337 889</u>
Henkilöstökulut yhteensä	25 543 877	25 840 017	25 738 133
Henkilöstökulujen muutos	-1,1 %	0,4 %	5,6 %
Sisältää työllisyysvaroin palkattujen henkilöstökuluja:			
Valtion työllistämistuki	283 916	290 276	266 629
Tuen osuus henkilöstökuluista	43 %	44 %	39 %

3.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttamista seikoista

Toimintakertomuksessa on arvioitava kunnan ja kuntakonsernin toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittämiseen vaikuttavia seikkoja.

Oikeudenkäynnit ja mahdolliset vahingonkorvaukset:

1. Talonrakennuspuolella uimahallin alkuperäisen pääurakoitsijan kanssa purettu urakkasopimus on taloudellisesti erittäin merkittävä riski. Varsinais-Suomen kärjäoikeudessa oli käsitellyssä Rakennusliike Kerroskivi Oy:n kanne, sekä Someron kaupungin vastakanne. Kaupungin vaatimusten määrä on n. 1,9 milj. euroa (Kerroskivi Oy:n vaatimus n. 3,3 milj. euroa). Kaupunginhallitus toteaa, että sisäinen valvonta ei ole onnistunut oikeusprosessiin liittyvässä päätöksenteossa. Kaupunginhallitus tulee käsittelemään asiaa erikseen keväällä 2014.

Saman hankkeen sähköurakasta on päästy sopimukseen (60 000 euroa).

Varsinais-Suomen kärjäoikeus antoi tuomion asiassa 29.8.2014. Tuomiolauselmassa Someron kaupunki veloitettiin suorittamaan Rakennusliike Kerroskivi Oy:lle 847 044,71 euroa korkolain mukaisine viivästyskorkeineen. Rakennusliike Kerroskivi Oy veloitettiin suorittamaan Someron kaupungille 1 706 145 euroa korkolain mukaisine viivästyskorkeineen sekä oikeudenkäyntikulujen korvauksena 121 224,68 euroa viivästyskorkeineen. Tällä hetkellä asiaan haetaan ratkaisua Turun hovioikeudessa Kerroskiven tekemän valituksen johdosta.

Kaupunginhallitus hyväksyi 23.6.2014 § 140 omalta osaltaan jälkikäteen kaupungin edunvalvonnan kannalta tarkoituksenmukaisena toimenpiteenä vastakanteen jättämisen 23.4.2013 Varsinais-Suomen kärjäoikeuteen.

2. Markkinaoikeus on antanut päätöksen eräiden metsäyhtiöiden kilpailunrajoituslain vastaista menettelyä koskevassa asiassa. Markkinaoikeus on katsonut, että Metsäliitto Osuuskunta, Stora Enso Oyj ja UPM Kymmene Oyj ovat syyllistyneet vuosina 1997 – 2004 kilpailunrajoituslain vastaiseen menettelyyn (raakapuun hankintakartelli). Kartellin tarkoituksena oli keskinäisen kilpailun rajoittaminen ja yhteisen raakapuhinnan hallinta, josta on aiheutunut puunmyyjille vahinkoa. Yleisten arvioiden mukaan kartellin aiheuttama vahinko on n. 30 % käypään markkinahintaan verrattuna.

Kuntaliitto on antanut asiasta yleiskirjeen, jossa se kehottaa kuntia arvioimaan, onko niiden pantava vireille vahingonkorvauskanne metsäyhtiötä kohtaan ja tekemään yhteistyötä korvauskanteiden ja vahinkojen selvittämiseksi. Kaupunginhallitus päätti 5.9.2011 käynnistää selvitystoimenpiteet mahdollisen oikeudenkäynnin valmistelemiseksi ja antaa asiassa toimeksiannon Asianajotoimisto Krogerus Oy:lle. Someron kaupungin myynnit kartelliyrityksille ovat yhteensä n. 1,3 milj. euroa, josta kuitupuun osuus on 0,8 milj. euroa. Kaupunginhallitus päätti alkuselvitykseen nojautuen 21.11.2011, että raakapuukartellia koskeva asia viedään saadun selvityksen perusteella oikeudenkäyntivaiheeseen, mikäli 20 mukanaolijan ehto täyttyy.

Kuntaryhmä muodostui 36 kunnasta ja yhteinen kannekirjelmä jätettiin kärjäoikeudelle 20.12.2011 ja vastaajayhtiöt vastasivat kanteeseen 31.5.2012. Kantajat ovat täydentäneet kanteita vuonna 2013. Kanteiden käsittelyn helpottamiseksi Helsingin kärjäoikeus on esittänyt ja kunnat siihen suostuneet, että jatkovalmisteluun ja pääkäsittelyyn valitaan muutamia yksittäisiä kanteita, joissa kaikki keskeiset oikeudelliset ongelmat ovat esillä ("Pilottijuttu"). Muut kuin Pilottijutut (ml. Somero) ovat jääneet lepäämään ja odottamaan Pilottijuttujen lainvoimaisia ratkaisuja. Menettely on ollut perusteltua asian käsittelyn nopeuttamiseksi ja oikeudenkäyntikulujen hallitsemiseksi. Someron kaupunginhallitus on omalta osaltaan sopinut menettelystä 4.11.2013. Vastajat ovat vastustaneet oikeudenkäyntiä pilottikuntamenettelyllä.

Oikeudenkäynnissä mukana oleville kunnille järjestettiin Kuntatalolla 18.6.2014 tilannetta koskeva tapaaminen. Kaupunginhallitus on saanut yhteenvedon tapaamisesta kokouksessaan 18.8.2014. Osa vastaajista tarjosi kunnille mahdollisuutta luopua kanteesta syksyllä 2014 ilman oikeudenkäyntikuluja koskevia vastavaateita. Tässä vaiheessa oikeudenkäynnin arvioitavissa olevat riskit olivat arviolta hyvin samankaltaiset kuin prosessia aloitettaessakin ja kuten merkittävä pääosa kunnista, Somerokaan ei luopunut kanteesta. Alustavan tiedon mukaan asiassa järjestettäisiin vuonna 2015 Helsingin kärjäoikeudessa kolme valmisteluistuntoa ja pääkäsittely arviolta maaliskuu-toukokuussa vuonna 2016.

3. Korkeimmassa hallinto-oikeudessa on ollut käsittelyssä lastensuojelun kustannuksiin liittyvä riita-asia. Hallinto-oikeuden päätöksen mukaan Vantaan kaupungin tulee korvata Someron järjestämät ja maksamat lastensuojelukustannukset (arviolta väh. 600 000 euroa). Vantaa valitti asiasta KHO:een.

Joulukuussa 2014 korkein hallinto-oikeus antoi ratkaisun, jonka mukaan Vantaan kaupunki ei saanut asiassa valituslupaa. Siten kustannukset tulivat Vantaan korvattavaksi. Someron kaupunki lähetti tämän päätöksen myötä Vantaalle noin miljoonan euron suoruisen laskun, mikä käsitti vuosien 2010 – 2014 kustannukset. Vantaa on suorittanut maksun helmikuussa 2015.

3.7. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan toteuttamisesta. Sisäinen valvonta ja vastuut on määritelty hallintosäännössä hallitukselle, lautakunnille, toimialajohtajille ja esimiehille.

Sisäistä valvontaa koskevaa ohjeistusta annetaan vuosittain talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa, jotka hallitus hyväksyy vuoden alussa.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 29.9.2014.

Voimassa olevan sisäisen valvonnan ohjeen mukaan toimielimet ja tilivelvolliset seuraavat talousarvion toteutumista suoritetuilla kirjanpidon kyselyillä ja tulostetuilla raporteilla. Kaupunginhallitukselle raportoidaan talousarvion toteutumisesta vähintään neljännesvuosittain ja maksuvalmiudesta pääsääntöisesti kerran kuukaudessa. Lautakunnille raportoidaan kahden kuukauden välein talousarvion toteutumisesta. Tavoitteiden toteutumisesta tehdään puolivuotisraportti.

Vakuutukset on kilpailutettu viimeksi vuonna 2008. Kaupungin vakuuttamispolitiikan mukaan kiinteistöissä sovelletaan vakuutustekijöinä ensivastuuperiaatetta vakuutusmäärien perusteessa euromääriin ja asuintaloissa täysarvovakuutuksia perustuen kuutiolavuuteen pääsääntöisenä vakuuttamistapana. Kaupunki tulee kilpailuttamaan vakuutukset vuoden 2015 aikana. Vakuutuksien kilpailutuksessa sekä niiden hallinnassa tullaan todennäköisesti käyttämään ulkopuolista vakuutusmeklaripalvelua.

Päivitetty hankintaohje on tullut voimaan 23.8.2010. Kaupungin hankinnat on kilpailutettu ohjeen mukaan ja ilmoitukset on julkaistu sähköisessä ilmoituskanavassa (HILMA).

Someron kaupungin konserniohje on päivitetty ja otettu käyttöön 1.1.2011 alkaen. Tytäryhteisöt raportoivat toiminnastaan kaksi kertaa vuodessa. Raportti annetaan kaupunginhallitukselle ja tekniselle lautakunnalle.

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on järjestetty esimiehille koulutusta 9.4.2014. Kouluttajana toimi BDO Consulting. Tämän jälkeen on asiaa käyty lävitse esimiespalaverissa ja laadittu riskienarviointilomake, jonka esimiehet ovat kukin omassa yksikössään täyttäneet. Lomakkeella on kartoitettu henkilöriskit, omaisuusriskit ja toiminnan riskit. Riskien merkitys (suuri, pieni) ja arvio esiintymistodennäköisyydestä on pisteytetty. Suurimpien pistemäärien osalta tulee ryhtyä korjaustoimenpiteisiin. Riskien arviointi toteutetaan muutaman vuoden välein. Aivan kaikki yksiköt eivät vielä arviointia ole tehneet, muuta suurella osalla arvio on tehty. Lomakkeen tietoja käytetään pohjana mm. talousarvion perustelutekstissä.

Riskienhallinta poikkeusoloissa on otettu huomioon valmisteltaessa Someron kaupungin valmiussuunnitelman yleistä osaa. Tämä perustuu Valmiuslakiin, jonka 40 §:n mukaan kuntien tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluun sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa.

4. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulo-rahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen.

Toimintakate on toimintatuottojen ja –kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot ja kulut, mistä syystä tulo-rahoituksen riittävyden arviointia ei voida määrittellä sen perusteella.

TULOSLASKELMA (ulkoiset erät)

	2014	2013	2012
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	9 425	8 003	7 702
Toimintakulut	-55 896	-54 432	-53 179
Toimintakate	-46 471	-46 429	-45 477
Verotulot	25 618	26 037	23 308
Valtionosuudet	24 698	25 003	24 384
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	11	8	10
Muut rahoitustuotot	215	272	180
Korkokulut	-141	-124	-155
Muut rahoituskulut	-10	-23	-1
Vuosikate	3 920	4 744	2 249
Poistot ja arvonalentumiset	-3 606	-2 230	-1 954
Satunnaiset tuotot	0	0	98
Tilikauden tulos	314	2 514	392
Tilikauden yli-/ alijäämä	314	2 514	392

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2014	2013	2012
Toimintatuotot/Toimintakulut %	16,9 %	14,7 %	14,5 %
Vuosikate/Poistot, %	108,7 %	212,8 %	115,1 %
Vuosikate, euroa/asukas	427 €	519 €	244 €
Asukasmäärä	9 173	9 146	9 229

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista:
= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Tunnusluku osoittaa, että 16,9 % toiminnan menoista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuloilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuloilla.

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta sekä oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kunta-kohtaisia eroja.

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää päteväenä vain, jos poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit. Vuoden 2014 poistoihin sisältyy 1,3 milj. euroa kertaluonteista lisäpoistoa. Mikäli tunnusluku laskettaisiin ilman tätä kertaluonteista poistoa, olisi se 172,4 %.

Vuosikate euroa /asukas:

= Vuosikate / asukasmäärä tilikauden lopussa

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Erityisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon myös erot veroprosenteissa. Riittävä tulorahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

4.2. Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kunnan toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoituksen rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäisen toiminnan rahavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman ja investointien muuttamiseen.

Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin kunta on pystynyt tilikauden aikana toiminnan (käyttötalouden) avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun ulkopuolisiin rahoituslähteisiin turvautumatta.

Investointien rahavirta osoittaa sen rahavarojen käytön, jonka kunta on käyttänyt palvelutuotannon edellytysten järjestämiseen ja tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä.

Toiminnan ja investointien rahavirta on jo itsessään tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Rahoituksen rahavirta osoittaa antolaina- ja muiden saamisten, toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden sekä oman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana.

Antolainauksen muutoksina esitetään kunnan myöntämien lainojen lisäykset ja vähennykset. Myös kunnan maksamat palautuskelpoiset liittymismaksut näkyvät tässä erässä.

Lainakannan muutoksista ilmenee, paljonko kunta on tilivuoden aikana ottanut uutta lainaa tai lyhentänyt niitä.

Oman pääoman muutoksina otetaan huomioon edellisten tilikausien olennaisten virheiden omaan pääomaan tehdyt oikaisut, jotka vaikuttavat rahavirtaan.

Muut maksuvalmiuden muutokset –kohtaan on laskettu toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihto-omaisuuden muutokset, pitkä- ja lyhytaikaisten saamisten muutokset sekä korottomien velkojen muutokset.

Toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirtojen yhteenlaskettu muutos vastaa taseesta laskettua rahavarojen muutosta.

RAHOITUSLASKELMA	2014	2013	2012
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	3 920	4 744	2 249
Satunnaiset tuotot	0	0	98
Tulorahoituksen korjaukset	-96	-77	-57
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-6 644	-5 878	-8 407
Rahoitusosuudet investointeihin	10	98	519
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	264	171	71
Investointien rahavirta yhteensä	-6 370	-5 609	-7 817
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 546	-942	-5 527
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-71	-185	0
Antolainasaamisten vähennykset	10	10	18
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 000	3 000	5 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-988	-924	-477
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 357	879	-446
Rahoituksen rahavirta	1 593	2 779	4 095
Rahavarojen muutos	-953	1 837	-1 432
Rahavarat 31.12.	2 626	3 578	1 741
Rahavarat 01.01.	3 578	1 741	3 173
	-953	1 837	-1 432

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2014	2013	2012
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-6 706	-4 610	-2 663
Investointien tulorahoitus, %	59,1 %	82,1 %	28,5 %
Lainanhoitokate	3,6	4,6	3,8
Kassan riittävyys (pv)	15 pv	21 pv	10 pv

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %:

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Investointien tulorahoitusprosentti on laskenut 59 %:iin, kun se edellisenä vuonna oli 82 %. Tulorahoitusprosenttiin vaikuttavat investointien määrä ja vuosikatteen suuruus. Vuonna 2014 investointien määrä oli edellisvuotta suurempi ja vuosikate vastaavasti edellisvuotta pienempi.

LAINANHOITO

Lainanhoitokate:

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1 - 2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Tulos osoittaa, että rahavarat riittivät 15 päivän kassasta maksuihin. Kaupungin maksuvalmius oli edelleen melko hyvä. Uutta lainaa nostettiin 4 milj. euroa. Kassavarat vähenivät vuoden aikana 0,9 milj. euroa ja olivat vuoden lopussa 2,6 milj. euroa.

Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta

Toimintakulut

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

4.3. Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	31.12.2014 1 000 €	31.12.2013 1 000 €	31.12.2012 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	62 636	59 713	56 083
I Aineettomat hyödykkeet	151	117	230
Tietokoneohjelmistot	151	112	217
Muut pitkävaikutteiset menot	0	5	13
II Aineelliset hyödykkeet	52 795	49 820	46 235
Maa- ja vesialueet	6 173	5 310	5 205
Rakennukset	41 759	37 643	35 985
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 111	3 874	3 840
Koneet ja kalusto	283	139	256
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	469	2 854	949
III Sijoitukset	9 690	9 776	9 618
Osakkeet ja osuudet	8 789	8 937	8 954
Muut lainasaamiset	774	784	617
Muut saamiset	127	55	47
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	475	491	393
Valtion toimeksiannot	7	30	33
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	468	461	360
VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 290	7 227	6 243
I Vaihto-omaisuus	7	7	8
Aineet ja tarvikkeet	7	7	8
II Saamiset	4 657	3 641	4 494
Pitkäaikaiset saamiset	1 921	2 017	2 515
Muut saamiset	1 921	2 017	2 515
Lyhytaikaiset saamiset	2 736	1 624	1 979
Myyntisaamiset	2 160	1 080	946
Muut saamiset	387	535	596
Siirtosaamiset	189	9	437
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 626	3 579	1 741
VASTAAVAA YHTEENSÄ	70 401	67 432	62 719

VASTATTAVAA	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	51 563	51 250	48 735
<i>I</i> Peruspääoma	27 947	27 947	27 947
<i>II</i> Edellisten tilikausien ylijäämä	23 302	20 788	20 396
<i>III</i> Tilikauden yli-/alijäämä	314	2 514	392
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	834	835	834
Valtion toimeksiannot	49	61	67
Lahjoitusrahastojen pääomat	764	740	739
Muut toimeksiantojen pääomat	21	33	28
VIERAS PÄÄOMA	18 004	15 348	13 150
<i>I Pitkäaikainen</i>	11 263	8 304	6 292
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 053	6 964	4 802
Lainat julkisyhteisöiltä	1 210	1 340	1 490
<i>II Lyhytaikainen</i>	6 741	7 044	6 858
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	911	838	783
Lainat julkisyhteisöiltä	130	149	141
Saadut ennakot	117	123	185
Ostovelat	2 111	2 462	2 327
Muut velat	444	421	407
Siirtovelat	3 028	3 050	3 015
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	70 401	67 432	62 719

TASEEN TUNNUSLUVUT

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta:

	2014	2013	2012
Omavaraisuusaste, %:	73,4 %	76,1 %	77,9 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %:	29,9 %	25,8 %	23,4 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	23 617	23 303	20 788
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 575	2 548	2 252
Lainakanta 31.12., 1 000 €	12 304	9 292	7 216
Lainat 31.12. €/asukas	1 341	1 016	782
Lainasaamiset, 1 000 €	774	784	617
Asukasmäärä	9 173	9 146	9 229

Omavaraisuusaste, %:

= 100 * (Oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista (toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet) tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

$$= [\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä.}$$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän.

Lainakanta 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa / asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätös-
vuoden päättämispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

$$= \text{Sijoituksiin merkityt jvk} - \text{lainasaamiset ja muut lainasaamiset}$$

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

4.4. Kokonaistulot ja –menot

Kokonaistulojen ja –menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Kokonaistulo- ja –meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

Kunnan kokonaistulot ja –menot

TULOT	milj. €
<i>Toiminta</i>	
Toimintatuotot	9,425
Verotulot	25,618
Valtionosuudet	24,698
Korkotuotot	0,011
Muut rahoitustuotot	0,215
Tulorahoituksen korjauserät	
- Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutusvoitot	-0,108
<i>Investoinnit</i>	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,010
Pysyvien vas. hyödykkeiden luovutustulot	0,264
<i>Rahoitustoiminta</i>	
Antolainasaamisten vähennykset	0,010
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	<u>4,000</u>
Kokonaistulot yhteensä	64,143

MENOT	milj. €
<i>Toiminta</i>	
Toimintakulut	55,896
Korkokulut	0,141
Muut rahoituskulut	0,010
Tulorahoituksen korjauserät	-0,012
<i>Investoinnit</i>	
Investointimenot	6,644
<i>Rahoitustoiminta</i>	
Antolainasaamisten lisäykset	0,071
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	<u>0,988</u>
Kokonaismenot yhteensä	63,738

5. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS**5.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä**

Konsernilla tarkoitetaan Someron kaupungin sekä yhden tai useamman itsenäisen kohdeyrityksen muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kaupungilla yksin tai yhdessä muiden konserniin kuuluvien kohdeyritysten kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa kohdeyrityksessä.

Kuntakonsernin taloudelliseen asemaan saattaa olennaisesti vaikuttaa myös osakeyhtiö, yhdistys, muu yhteisö tai säätiö, jossa konserniyhteisöllä yksin tai yhdessä muiden samaan konserniin kuuluvien kohdeyritysten kanssa on merkittävä omistusosuus ja huomattava vaikutusvalta (osakkuusyhteisö). Huomattava vaikutusvalta on silloin, jos konserniyhteisöllä on vähintään viidesosa ja enintään puolet osakkeiden, jäsenosuuksien tai yritysosuuksien tuottamasta äänimäärästä mainitussa yrityksessä.

Someron kaupungin konsernirakenne

Yhdistelty konsernitilinpäätökseen (kpl)

Tytäryhteisöt:

Yhtiöt

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt:

- Ktö Oy Somerasunnot	1
- Ktö Oy Jukolantie	1
- Ktö Oy Someron Törmä	1

Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt:

- Someron Lämpö Oy	1
- Someron Vesihuolto Oy	1
- Someron Talkkari Oy	1

Kuntayhtymät:

- V-S sairaanhoitopiirin ky	1
- V-S erityishuoltopiirin ky	1
- Forssan seudun hyvinvointiky	1
- Lounais-Hämeen ammatillisen koulutuksen ky	1
- Salon seudun koulutusky	1
- Varsinais-Suomen Liitto	1

Yhteensä **12**

5.2. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnan toimielinten toimivallanjako on jaettu valtuustolle, kaupunginhallitukselle sekä osittain lautakunnille. Kaupunginvaltuusto määrittelee kaupungin tavoitteet ja sen mukaiset kaupungin omistajapolitiikan linjaukset, päättää kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Kaupunginhallitus vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä, ohjeistaa tytäryhteisöjen toimielimissä olevia edustajiaan, seuraa kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista. Lautakunta huolehtii erityistoimialaansa kuuluvista tehtävistä ja tytäryhteisöjen toiminnan seurannasta sekä tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista yhtiön johdolle ja raportoi tarvittaessa kaupunginhallitukselle.

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin konsernipolitiikkaa, seuraa kaupungin omistajapolitiikan toteutumista, seuraa konserniohjeiden toimivuutta ja raportoi tarvittaessa kaupunginhallitukselle. Toimialajohtaja seuraa toimialallaan kaupungin omistajapolitiikan toteutumista ja konserniohjeiden toimivuutta sekä raportoi tarvittaessa kaupunginjohtajalle. Kaupunginjohtajalla on läsnäolo ja puheoikeus tytäryhteisöjen (lukuun ottamatta kuntayhtymiä) hallitusten kokouksissa.

Tytäryhteisöt raportoivat toiminnastaan kaksi kertaa vuodessa. Raportointikaudet ovat 1.1. – 30.6. ja 1.7. – 31.12. Tytäryhteisö toimittaa yhtiökokouksen esityslistat ja pöytäkirjajäljennökset kaupunginhallitukselle. Lisäksi kaupunginhallitus voi kutsua tytäryhteisön johdon edustajan raportoimaan kokoukseensa katsomanaan ajankohtana. Tytäryhteisö toimittaa vuosittain tulos- ja rahoitussuunnitelmat, toimintatavoitteet, investointiohjelman ja toimintakertomuksen kaupunginhallitukselle.

Kuntayhtymät toimittavat hallituksen ja valtuuston esityslistat ja pöytäkirjajäljennökset kaupunginhallitukselle.

5.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Someron kaupungin konserniin kuuluu kuusi tytäryhteisöä ja kuusi kuntayhtymää.

Kaupunki omistaa kokonaisuudessaan kaukolämpöä tuottavan Someron Lämpö Oy:n, Ktö Oy Someron Törmän sekä Ktö Oy Somerasunnot. Lähes kokonaisuudessaan omistetaan Someron Vesihuolto Oy. Ktö Oy Jukolantiestä kaupunki omistaa 90,6 % ja Someron Talkkari Oy:stä suoraan 43,1 % ja välillisesti Someron Lämpö Oy:n kautta 15,5 %.

Kaupunki on ostanut viime vuosina yksityisten omistamia Vesihuollon osakkeita. Puuttuvia osakkeita on enää 4 kpl.

Vuoden aikana on valmisteltu kaupungin taseessa olevien vuokratyöyhtiöiden siirtämistä Ktö Oy Somerasuntoihin. BDO Audiator Oy on laatinut siirtoa koskevat laskelmat ja asiakirjat. Varainsiirtoverolain mukaan Ktö Oy Somerasuntojen on suoritettava varainsiirtoveroa 4 % sille siirtyvien aravalainojen pääomasta. Varainsiirtoveron suuruus on arviolta n. 40 000 euroa.

Ktö Oy Someron Törmä voidaan yhdistää Somerasuntoihin sulauttamalla se osakeyhtiölain mukaisella sulautumisella. Sulauttaminen ei kuitenkaan olisi järkevää, koska se estäisi huoneistojen omistuksesta luopumisen. Siksi selvitetäänkin ensin Ktö Oy Törmän muuttamista asunto-osakeyhtiöksi.

Someron Vesihuolto Oy

Tavoitteet:

- 1. Myytävän veden hinta pidetään valtakunnallista keskihintaa alemmalla tasolla ja jäteveden korkeintaan 10 % yli VVY:n keskihinnan niin, että kokonaishinta on +/- 5 % valtakunnan keskihinnasta.**

Veden vertailuhinta oli kiinteistötyypistä riippuen 14 – 15 % alle Suomen keskihinnan. Veden ja jäteveden yhteishinta oli vastaavasti 0 - 1 % yli Suomen keskihinnan. Tavoite on toteutunut.

- 2. Viemärlaitoksen talouden tasapainottaminen niin, että yhtiö saavuttaa nollatuloksen seuraavien 2 vuoden aikana myös jätevesitoimintojen osalta.**

Jätevesipuolen tulos oli n. 20 000 euroa voitollinen.

- 3. Linnanmäen vedenottamon mangaaninpoistosuunnitelman toteuttaminen.**

Mangaaninpoistolaitteisto on tilattu ja valmistuu huhtikuussa 2015.

- 4. Puhdistamolle tulevan sadevesimäärän pienentäminen.**

Jätevesiverkostoon tuleva vesimäärä oli 22 000 m³ pienempi kuin vuonna 2013, vaikka laskutetun jäteveden määrä kasvoi 5 000 m³.

- 5. Maksaa omistajilleen osinkoina 25 % tilikauden ylijäämästä.**

Tavoite toteutui.

Someron Lämpö Oy

Tavoitteet:

1. *Uuden lämpökeskuksen rakentaminen ja käyttöönotto.*

Uusi lämpökeskus on käytössä. Vastaanotto helmi-maaliskuussa sovitun aikataulun mukaisesti.

2. *Tuotetaan kaukolämpöä asiakkaille edullisesti (= alle valtakunnan keskihinnan) ja pidetään yhtiön kassavirta positiivisena.*

Kaukolämmön kokonaishinta oli 1.7.2014 vertailussa kiinteistötyypistä riippuen 10 – 12 % alle valtakunnan keskihinnan.

3. *Verkostoa laajennetaan mahdollisille uusille kannattaville alueille.*

Uusia kannattavia alueita ei löytynyt, ainoastaan yksittäisiä taloja nykyisen runkoverkon alueella. Esim. Harjun teollisuusalueesta on teetetty PöyryFinlandilla laskelmat.

4. *Maksaa omistajalleen osinkoa 25 % tilikauden ylijäämästä.*

Tavoite toteutui.

Someron Talkkari Oy

Tavoitteet:

1. *Trend- kiinteistöautomaatiojärjestelmän laajentaminen käsittämään kaikkia Talkkari Oy:n hallitsemia kiinteistöjä.*

Kohteissa, missä on vielä vanha Siemens-järjestelmä, tämän järjestelmän laitteet ovat n. 20 vuotta vanhoja. Tästä johtuen niiden käyttöikä on lopussa eikä varaosia enää saa. Someron kaupungilla näitä muutettavia kohteita on n. 8 kpl, Somerasunnoilla n. 12 kpl.

Kaupungin kaikki vanhat kohteet liitettiin Trend –järjestelmään. Kilpailutuksen takia tästä ei ollut paljon hyötyä. Ainoastaan Somerasunnoilla on käytössä vanha järjestelmä.

2. *Tarjota vanhoille ja uusille sopimuskumppaneille ns. täyden palvelun sopimusta.*

Tämä tarkoittaa nykyisen palvelukonseptin lisäksi kokonaisvaltaista kiinteistöjen ja ulko-alueiden hoidon ja huollon tarjoamista. Yhdessä kiinteistön omistajan kanssa kartoitetaan kiinteistön kunto ja aikataulutetaan mahdolliset korjaukset ja saneeraukset. Lisäksi mahdollisuuksien mukaan kerätään kiinteistön dokumentaatio ajan tasalle sekä ylläpidetään sitä.

Täyden palvelun konsepti rakennetaan toimintaan sopivaksi.

3. *Parantaa kaupungin teknisten palveluiden hankkimaa kiinteistöhallintaohjelmiston käyttöä.*

Tarkoituksena on kaupungin kiinteistöjen kaikkien työvaiheiden kirjaaminen järjestelmään tarvekohtaisesti. Järjestelmän viikko-, kuukausi- ja vuosihuoltojen tarkka määrittely järjestelmään parantaa tehtävien seuranta.

Huoltokirjaan on lisätty tehtäviä.

4. Kehittää työntekijöiden ammattitaitoa niin, että joudutaan käyttämään mahdollisimman vähän ulkopuolisia palveluita.

Yritys panostaa työntekijöiden kurssittamiseen ja henkilökohtaiseen oppimiseen.

Toimintaa on kehitetty siten, että sähkötöiden urakointia voidaan tarjota sekä kaupungille että muille asiakkaille. Henkilökuntaa on kurssitettu ja tehty henkilökohtaisia oppimisuunnitelmia.

5. Päivittää kalustoa, jotta siitä saadaan tehokkaampi ja monipuolisempi.

Tarkoituksena on saada kalustoa enemmän ympärivuotiseen käyttöön, jotta siitä saataisiin enemmän hyötyä itselle ja asiakkaille.

Uusi päivystysauto ja ruohonleikkuri on hankittu toiminnan tehostamiseksi. Kaikki autot on kalustettu uudelleen, joten autoista löytyy melkein kaikki tarvittava asiakkaiden palvelimiseksi.

Kiinteistö Oy Somerasunnot (159 asuntoa, 1 liikehuoneisto), **Kiinteistö Oy Someron Törmä** (8 asuntoa) ja **Kiinteistö Oy Jukolantie** (8 liikehuoneistoa). Kaupunki on hoitanut em. taloyhtiöiden isännöintitehtävät (hallinnolliset, taloudelliset ja toiminnalliset tehtävät) sekä vuokralvonta- ja perintätehtävät.

Tavoitteet:

Ktö Oy Somerasunnot ja Ktö Oy Someron Törmä

1. PTS-suunnitelman laatiminen

Suunnitelmien laatiminen on aloitettu.

2. FCG tietojohdaminen Oy:n laatiman talouden tasapainottamissuunnitelman toimenpiteiden saattaminen toimeenpanovaiheeseen

Somerasuntojen osalta on muutettu asuntoja kysyntää vastaavaksi (Evertintien 5h+k muutettu perusturvan tarpeen mukaiseksi). Törmän osalta on tehty korjauksia vuokratason.

3. Fuusio kaupungin taseessa olevien vuokrataloyhtiöiden kanssa FCG Tietojohdaminen Oy:n laatiman suunnitelman mukaisesti.

Kaupungin taseessa olevien rivitaloyhtiöiden siirtämistä Somerasuntojen omistukseen on valmisteltu. Luovutusasiakirjat ovat valmistuneet ja asia etenee kevään aikana. Ktö Oy Someron Törmän muuttaminen asunto-osakeyhtiöksi on valmistelussa.

Ktö Oy Jukolantie

1. PTS-suunnitelman laatiminen

Suunnitelma laadittu ja vuonna 2014 tehtiin suunnitelman mukaisia korjauksia.

2. Talouden tasapainottaminen

Tasapainottaminen on tehty.

5.4 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA (1000 €)

	2014	2013	2012
Toimintatuotot	30 668	29 332	27 528
Toimintakulut	-76 553	-73 198	-71 150
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	2	0	0
TOIMINTAKATE	-45 882	-43 866	-43 622
Verotulot	25 597	26 017	23 288
Valtionosuudet	27 004	25 003	24 384
Rahoitustuotot ja -kulut:			
Korkotuotot	44	55	79
Muut rahoitustuotot	123	182	95
Korkokulut	-338	-346	-400
Muut rahoituskulut	-44	-59	-58
VUOSIKATE	6 504	6 986	3 766
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 624	-4 049	-3 522
Tilikauden yli- ja alipariarvot	36	0	0
Arvonalentumiset	65	0	32
Satunnaiset erät	107	1	103
Tilikauden tulos	1 088	2 938	379
Tilinpäätössiirrot	-122	-125	-154
Vähemmistöosuudet	-33	-24	6
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	932	2 789	231

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2014	2013	2012
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	40,1	40,1	38,7
Vuosikate/Poistot, %	115,7	172,5	106,9
Vuosikate, euroa/asukas	709 €	764 €	408 €
Asukasmäärä	9 173	9 146	9 229

Konsernituloslaskelman tunnusluvut lasketaan samoin kuin vastaavat kunnan tuloslaskelman tunnusluvut.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA (1 000 €)

	2014	2013	2012
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	6 504	6 986	3 766
Satunnaiset erät	107	1	103
Tulorahoituksen korjaukset	70	0	-9
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-12 893	-8 911	-10 923
Rahoitusosuudet investointimenoihin	17	109	544
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	356	181	117
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 838	-1 634	-6 402
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-59	-178	-2
Antolainasaamisten vähennykset	10	10	19
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 031	4 261	6 986
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 922	-1 568	-1 352
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-402	387	-42
Oman pääoman muutokset	-8	3	0
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	21	-103	-47
Vaihto-omaisuuden muutos	25	-1	190
Saamisten muutokset	-193	-236	-168
Korottomien velkojen muutokset	-332	116	74
Rahoituksen rahavirta	5 170	2 691	5 658
Rahavarojen muutos	-668	1 057	-744
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	6 225	6 882	5 840
Rahavarat 01.01.	-6 893	-5 825	-6 584
	-668	1 057	-744

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2014	2013	2012
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-13 693	-9 172	-6 172
Investointien tulorahoitus, %	50,52	79,4	36,3
Lainanhoitokate	3,0	3,8	2,4
Kassan riittävyys, pv	25	30	25

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut lasketaan samoin kuin vastaavat kunnan rahoituslaskelman tunnusluvut.

KONSERNITASE

VASTAAVAA	31.12.2014 1 000 €	31.12.2013 1 000 €	31.12.2012 1 000 €
A. PYSYVÄT VASTAAVAT	84 361	77 256	72 489
I Aineettomat hyödykkeet	509	360	495
Aineettomat oikeudet	273	240	359
Muut pitkävaikutteiset menot	228	115	67
Ennakkomaksut	8	5	69
II Aineelliset hyödykkeet	81 096	73 998	69 203
Maa- ja vesialueet	6 951	5 997	5 948
Rakennukset	61 333	53 064	46 857
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 638	9 620	9 557
Koneet ja kalusto	2 342	2 259	1 421
Muut aineelliset hyödykkeet	17	18	20
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	815	3 040	5 400
III Sijoitukset	2 756	2 898	2 791
Osakkuusyhteisöosuudet	22	0	0
Osakkeet ja osuudet	1 974	2 130	2 191
Muut lainasaamiset	724	734	567
Muut saamiset	36	34	33
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	607	654	564
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 431	12 157	11 250
I Vaihto-omaisuus	493	517	515
II Saamiset	5 713	4 757	4 895
Pitkäaikaiset saamiset	96	194	293
Lyhytaikaiset saamiset	5 617	4 563	4 602
III Rahoitusarvopaperit	854	1 030	1 226
IV Rahat ja pankkisaamiset	5 371	5 853	4 614
VASTAAVAA YHTEENSÄ	97 399	90 067	84 303

VASTATTAVAA	31.12.2014 1 000 €	31.12.2013 1 000 €	31.12.2012 1 000 €
A OMA PÄÄOMA	56 868	56 173	53 467
I Peruspääoma	27 947	28 004	28 004
II Arvonkorotusrahasto	52	52	52
III Muut omat rahastot	2 986	2 983	3 041
IV Edellisten tilikausien ylijäämä	24 951	22 346	22 139
V Tilikauden yli-/alijäämä	932	2 788	231
B VÄHEMMISTÖOSUUDET	175	190	166
C POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 003	1 878	1 736
Poistoero	1 322	1 141	972
Vapaaehtoiset varaukset	680	737	764
D PAKOLLISET VARAUKSET	511	373	295
Eläkevaraukset	4	6	8
Muut pakolliset varaukset	506	367	287
E TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	986	1 012	1 026
F VIERAS PÄÄOMA	36 856	30 441	27 613
<i>Pitkäaikainen vieras pääoma</i>	24 988	18 740	16 263
I Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	23 574	17 417	15 062
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 792	15 266	12 691
Lainat julkisyhteisöiltä	3 781	2 149	2 369
Lainat muilta luotonantajilta	2	2	2
II Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	1 414	1 323	1 201
Saadut ennakot	9	0	0
Muut velat	1 405	1 323	1 201
<i>Lyhytaikainen vieras pääoma</i>	11 868	11 701	11 350
III Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	1 995	2 285	1 561
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 662	2 067	1 345
Lainat julkisyhteisöiltä	333	218	216
IV Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	9 873	9 416	9 789
Saadut ennakot	162	169	228
Ostovelat	3 189	3 228	3 615
Muut velat	1 096	1 079	879
Siirtovelat	5 427	4 940	5 067
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	97 399	90 067	84 303

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2014	2013	2012
Omavaraisuusaste, %	60,6	64,8	65,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	44,1	37,7	36,4
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	25 884	25 134	22 370
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	2 822	2 748	2 424
Konsernin lainat, €/asukas	2 787	2 154	1 801
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	25 569	19 702	16 622
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €	724	734	567
Asukasmäärä	9 173	9 146	9 229

Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Omavaraisuus-% mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämään sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Konsernitaseen tunnusluvut lasketaan samoin kuin vastaavat kunnan taseen tunnusluvut.

5.5. Konsernin henkilöstömäärä

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen palveluksessa olevien henkilöiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana.

	2014	2013	2012
Kaupunki	512	542	548
Someron Talkkari Oy	6	6	5
Someron Lämpö Oy	3,5	3,5	3,5
Someron Vesihuolto Oy	6,5	7,5	7,5
Kiinteistöosakeyhtiöt	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
Yhteensä	529	560	565

6. HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMENPITEISTÄ

Someron kaupungin ylijäämä tilivuodelta 2014 oli 314 116,55 euroa.

Vuoden 2014 alkuperäisessä talousarviossa vuosikate oli 152 970 euroa. Talousarvion muutuskirjausten jälkeen vuosikatteen muodostui -1 481 780 euroa. Tilinpäätöksessä vuosikate oli kuitenkin 3 920 093,28 euroa. Poistoja kirjattiin 3 605 976,73 euroa, joista kertaluonteisia poistoja 1 332 037,44 euroa.

Talousarvioon oli merkitty otettavaksi uutta lainaa 9,5 milj. euroa. Lainaa nostettiin 4 milj. euroa. Korjoja maksettiin 141 023,53 euroa ja lainojen lyhennyksiä 987 736,29 euroa.

Yhteensä kertynyttä ylijäämää on taseessa 23,6 milj. euroa. Tällä varaudutaan mm. taloussuunnitelman 2015 – 2017 yhteensä 7,6 milj. euron alijäämien kattamiseen.

Vuoden 2014 ylijäämä 314 116,55 euroa siirretään tilikauden yli-/alijäämättilille.

7. Talousarvion toteutuminen

7.1. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Toimielin: Keskusvaalilautakunta

Tehtäväalue: Vaalit

Toiminta-ajatus

Keskusvaalilautakunta huolehtii vaalien yleisjärjestelyistä kunnassa. Kunnallisvaaleissa se vahvistaa ehdokasasettelun ja tuloksen laskemisen.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	14 100		14 100	15 132	-1 032
Toimintakulut	-15 620		-15 620	-15 605	15
Toimintakate	-1 520		-1 520	-473	1 047
Sisäiset kulut	-200		-200	-85	115

Europarlamenttivaalit järjestettiin toukokuussa 2014. Äänioikeutettuja Somerolla oli 7 361, joista ennakkoon äänesti 1 104 (15 %) ja varsinaisena vaalipäivänä 1 629 (22,1 %). Kaikkiaan äänestäneitä oli 2 733. Äänestysprosentti oli 37,1. Koko maan äänestysprosentti oli 41.

Toimielin: Tarkastuslautakunta

Tehtäväalue: Tilintarkastus

Toiminta-ajatus

Tarkastuslautakunta arvioi valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa. Tarkastuksen lopputuloksena muodostuu valtuustolle annettava arviointikertomus.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	0		0	0	0
Toimintakulut	-16 300		-16 300	-11 852	4 448
Toimintakate	-16 300		-16 300	-11 852	4 448
Sisäiset kulut	-350		-350	-259	91

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden aikana 6 kertaa.

Toimielin: Kaupunginhallitus

Tehtäväalue: Yleishallinto

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallitus johtaa ja ohjaa kaupungin hallintoa sekä vastaa kaupungin kehittämisestä kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden ja päämäärien saavuttamiseksi.

Tavoitteet:

1. Someron kaupungin pysyminen omana kuntanaan kuntarakenneuudistuksessa.

Tavoite toteutunut.

2. Tulovero- ja kiinteistöveroprosenttien pitäminen valtakunnan keskiarvojen alapuolella.

Tavoite toteutunut.	Somero	Koko maa
Tuloveroprosentti	19,50	19,74
Kiinteistöveroprosentit:		
Yleinen	0,70	0,94
Vakituinen asuinrakennus	0,32	0,43
Muu rakennus	0,90	1,05

3. Kuntakonsernin strategian päivittämisen loppuunsaattaminen.

Kaupunginvaltuusto on 29.9.2014 hyväksynyt Someron kaupungin strategia 2025 – asiakirjan kaupungin strategisen kehittämisen perustaksi

4. Yleishallinnon työtapojen ja prosessien analysointi ja päivitys.

Tehty/uudistettu mm. seuraavat ohjeet/käytännöt:

- Viranhaltijapäätösmenettely (ohjeistus ja käyttöön otettu ohjelma)
- Rekrytointi (otettu käyttöön KuntaRekry)
- Työntekijän lähtökeskustelumenettely
- Henkilökunnan ja luottamushenkilöiden muistamisohje
- Johtamisen vuosikello
- Asianhallinnan kirjaamis- ja rekisteröintiohje
- Koulutusperiaatteet
- Sosiaalisen median ohjeistus
- Ohje yksityisyyden suojasta
- Asiakaspalautteen ja sisäisten kyselyjen tekninen toteutustapa (otettu käyttöön Webropol-kyselyohjelma)
- Matkalaskuohje.

5. Riskienkartoitus

Kaupunginvaltuusto on 29.9.2014 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Sisäisen valvonnan ohjeen päivittäminen on vielä kesken.

6. Äänestysaluejaotuksen muuttamisen aloittaminen

Kaupunginvaltuusto on päättänyt äänestysaluejaotuksen muuttamisesta 28.4.2014.

7. Yritystonttitarjonnan lisääminen (maanhankinta ja yritystonttien kaavoittaminen)

Hankittiin Jokioistentien varresta n. 13,5 ha yritysalueeksi tarkoitettua maata loppuvuonna 2014. Lisäksi pyrittiin tehostamaan Harjun teollisuusalueen tonttien myyntiä vuoden 2015 loppuun kestäväällä hintojen puolituksella.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	40 500		40 500	150 854	-110 354
Toimintakulut	-1 273 960		-1 273 960	-1 286 494	-12 534
Toimintakate	-1 233 460		-1 233 460	-1 135 640	97 820
Sisäiset tuotot	371 950		371 950	379 290	-7 340
Sisäiset kulut	-150 400		-150 400	-156 995	-6 595
Sumupoistot	-29 700		-29 700	-29 723	-23

Toiminta:

Yleishallinto:

Yleishallinnon tehtävälleen menot ylittivät budjetoidun 12 500 euroa. Tuloissa oli ylitystä 110 354 euroa. Näistä käyttömääräysten myyntivoittoja oli 108 104 euroa.

Kaupunki on vuosina 2007 – 2011 myöntänyt Someron Vanhaintuen lainoille omavelkaisen takauksen. Vuoden aikana kaupunki sai useita ilmoituksia Vanhaintuen maksamattomista lyhennyksistä ja koroista. Osan Vanhaintuki pystyi hoitamaan, mutta kaupunki maksoi lopulta yhteensä 6 057 euroa lyhennyksiä ja korkoja.

Työllistäminen

Palkkatuella työllistettyjen henkilöiden palkkaamiseen tarkoitettua määrärahaa on jaettu kaupunginhallituksen ja perusturvalautakunnan alaisuuteen. Perusturvan määrärahat ovat kuntouttavassa työtoiminnassa ja kaupungin muihin yksiköihin palkattavien henkilöiden määrärahat ovat kaupunginhallituksen määrärahoissa. Talousarvioon oli varattu työllisyysmäärärahoihin yhteensä n. 78 000 euroa, josta käytettiin 68 500 euroa. Tällä työllistettiin 2,5 henkilöä vuoden 2014 aikana.

Lisäksi kaupunki palkkasi kesäksi 3-5 viikon ajaksi 40 nuorta eri kohteisiin. Kustannukset olivat yhteensä 34 800 euroa. Hakijoita oli kaikkiaan 121.

Yrityksille kaupunki maksoi tukea yhteensä 10 200 euroa. Yhdestä työntekijästä tuki oli 300 euroa. Yksi yrittäjä sai tukea enintään kahteen kesätyöntekijään. Työllistettäviä nuoria oli yhteensä 34.

Joukkoliikenne

Lisäksi kaupunki osallistuu seutulipusta aiheutuviin kustannuksiin. Seutulippumatkoja tehtiin vuoden aikana 2 070 kpl ja lippuja myytiin 75 kpl. Kaupunki maksoi seutulippukustannuksia yhteensä 4 590 euroa. Valtiolta saatiin tukea 1 300 euroa. Valtionavustusta haetaan etukäteen talousarvioon budjetoidun määrän perusteella. Avustusprosentti oli 44 % arvonlisäverollisesta summasta.

Tehtäväalue: Henkilöstöhallinto

Toiminta-ajatus

Henkilöstöhallinnon tehtäviin kuuluu huolehtia siitä, että koko organisaatiossa noudatetaan yhdenmukaista henkilöstöpolitiikkaa sekä luoda ja kehittää tätä tarkoitusta varten yhteisiä toimintaohjeita. Henkilöstöhallinto suunnittelee ja kehittää yhdessä esimiesten kanssa henkilöstövoimavarojen tarkoituksenmukaista kohdentamista ja toimii esimiesten tukena esimiestyössä.

Tavoite

1. Henkilöstösuunnitelman laatimisen aloittaminen (sisältää koulutussuunnitelman)

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaa on valmisteltu ja se on tarkoitus hyväksyä vuoden 2015 alussa sen jälkeen, kun se on käsitelty YT-toimikunnassa. Tarkennuksia henkilöstösuunnitelmaan tehdään koko kaupunkia koskevan Kevan työhyvinvointikyselyn tulosten selvittyä.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	800		800	2 098	-1 298
Toimintakulut	-123 540		-123 540	-103 189	20 351
Toimintakate	-122 740		-122 740	-101 091	21 649
Sisäiset kulut	-3 300		-3 300	-3 498	-198

Henkilöstöhallinnon tehtäväalueeseen kuuluvat HEVI-ryhmä (henkilöstön yhteistyöryhmä), työsuojelujaos, yhteistyötoimikunta, tyhy-toiminta sekä muu henkilöstöhallinto.

HEVI -ryhmä järjesti kaupungin henkilöstölle virkistyspäivän Tiirinkosken tehtaalle ja Visavuoreen, kaksi näytäntöä Somerniemen kesäteatteriin sekä pikkujoulut.

Henkilökunnan **tyhy-toimintaan** oli varattu 50 000 euroa. Kaikkiaan rahaa käytettiin 38 198 euroa. Liikunta ry järjesti lisäksi Hovimäkihiihdon, Someron kuntokierroksen ja Viikin lenkin. Näihin kaupunki maksoi henkilöstönsä osallistumismaksun. Osallistujia oli kaikkiaan 20. Lisäksi eri toimipisteet järjestivät itse keskenänsä tyhy-toimintapäivän.

Tämä oli toinen vuosi, jolloin henkilöstön käytössä oli ePassi. Tätä mahdollisuutta hyödynsi 335 eri työntekijää ja käyttökertoja oli 560 kpl. Yhteensä passin käyttökustannukset olivat 15 882,86 euroa. Sporttietua käytettiin 14 585 euroa ja kulttuurietua 1 297 euroa. Suosituin palveluntuottaja oli Someron Liikunta ry.

Toimielin : Elinkeinolautakunta

Tehtävä-alue: Elinkeinoelämän kehittäminen

Toiminta-ajatus

Elinkeinoitoimen tehtävänä on luoda suotuisat olosuhteet kunnan elinvoimaisuudelle, yritysten kilpailukyvyille, työllisyydelle ja laadukkaille palveluille. Suotuisia olosuhteita voidaan luoda parantamalla paikallisista lähtökohdista yritysten fyysistä ympäristöä, tuotantopanosten saatavuutta, osaamista, palveluja sekä toimintaan liittyviä säädöksiä ja päätöksentekokäytäntöjä. Lisäksi elinkeinotoimi huolehtii siitä, että alueen yrittäjillä ja yrittäjiksi aikovilla on tiedos-

sa kaikki ne kehittämisorganisaatiot ja – instrumentit sekä tuet, jotka ovat yrittäjien käytettävissä yritystoimintansa tukemisessa.

Elinkeinoitoimen tehtävänä on huolehtia kaupungin yleismarkkinoinnista ja myönteisen kaupunkikuvan kehittämisestä.

Tavoitteet

1. Elinkeino-ohjelman päivittäminen vuoden 2014 loppuun mennessä.

Mittari: Päivitetty elinkeino-ohjelma.

Tavoite toteutui. Kaupunginhallitus hyväksyi 23.6.2014 elinkeinolautakunnan valmisteleman elinkeino-ohjelman.

2. Tuetaan ja edistetään elintarvike-alan yritysten syntymistä.

Mittari: Vuonna 2014 Somerolla aloittaa toimintansa kaksi uutta elintarvikealan yritystä.

Tavoite ei toteutunut. Syntyi yksi uusi yritys.

3. Yritysilmailaston parantaminen

Mittari Tehdään tyytyväisyyskysely yrittäjille loppuvuodesta 2013. Kysely uusitaan vuoden 2014 lopussa.

Tavoite ei toteutunut. Teknisistä syistä tyytyväisyyskysely pystyttiin teettämään vasta loppuvuodesta 2014. Vertailua ei siis voitu suorittaa.

4. Tonttimarkkinointia (yritys/omakoti) parannetaan luomalla ajanmukaiset esittelymateriaalit, ilmoittelua lisätään ja järjestetään omia tonttimarkkinointitapahtumia sekä osallistutaan alan messuille.

Mittari: Tonttiesitteet ajan tasalla, lehtimainos vähintään kerran kuukaudessa, järjestetään vähintään yksi oma tonttimarkkinointitapahtuma.

Tavoite toteutui. Tontti- ja asumisesitteet päivitettiin, asumiseen liittyviä lehtimainoksia oli n. 15 kpl, yhteistyössä järjestetty Someron Maaseutu- ja puurakentamisen messut toukuussa 2014.

5. Kannustetaan yrityksiä kasvuhaluuteen. Hankitaan osaamista ja asiantuntija-apua yrityksille, jotka haluavat kehittää toimintaansa.

Mittari: Järjestetään vähintään kaksi yhteistilaisuutta, joissa aiheena yritystoiminnan kasvattaminen ja kehittäminen. Vähintään viisi yritystä saadaan kiinnostumaan mahdollisuuksistaan toimintansa kehittämiseen.

Tavoite toteutui. Järjestettiin 4 yrityksille suunnattua infotilaisuutta. Tilaisuuksien jälkeen useita yhteydenottoja ja jatkotoimenpiteitä.

6. Lisätään Someron ja Somero –brändin tunnettuutta asiakassegmenttien (uudet asukkaat, yritykset sekä matkailijat) keskuudessa.

Mittari: Toteutetaan kolme markkinointikampanjaa (yksi/segmentti), jotka pitävät sisälleen mm. mainontaa lehdissä, televisiossa, radiossa, messuosallistumisia ja tapahtumia.

Tavoite toteutui. Vuoden aikana toteutettiin 4 erilaista markkinointikampanjaa.

- Asukaskampanja: Sydämeltään somerolainen
- Yrityskampanja: Yllättävä Somero

- Matkailukampanja: Ryhmämatkailu
- Joulukampanja: Somerolainen LähiJoulu

7. Uuden logon käyttöönotto kaikessa markkinoinnissa ja markkinointiin liittyvissä materiaaleissa sekä markkinoinnissa käytettävien esitteiden ajanmukaistaminen.

*Mittari: Vanhalla logolla varustettuja materiaaleja ei ole enää käytössä ja uudet ajan-
tasaiset esitteet otettu käyttöön.*

Tavoite toteutui. Logo ja visuaalinen ilme uusittiin kaikkiin tiedossa oleviin materiaaleihin.

8. Yritysten työllistämistoimenpiteiden tukeminen

*Mittari: Varataan 30 000 euroa kuntalisään, jolla kannustetaan yrityksiä hyödyntämään
Ely-keskuksen palkkatukea.*

Työllistämistukilisää haki vuoden aikana 7 yritystä ja sitä myönnettiin yhteensä 11 työnte-
kijän palkkaukseen.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	35 100		35 100	41 345	-6 245
Toimintakulut	-311 750		-311 750	-185 202	126 548
Toimintakate	-276 650		-276 650	-143 857	132 793
Sisäiset kulut	-103 200		-103 200	-105 092	-1 892

Toiminta:

Henkilöstön kehittäminen

Henkilöstö kehitti itseään osallistumalla kaupungin järjestämiin sisäisiin koulutuksiin sekä ulkopuolisten tahojen järjestämiin koulutuksiin ja seminaareihin. Kaupungin sisäiset koulutukset liittyivät lautakuntatyöskentelyn kehittämiseen sekä uusien työkalujen ja toimintamallien käyttöön. Ulkopuolisten järjestämiä koulutuksia olivat mm. yritysneuvojen Yritystulkki-koulutus, TEM:in ja Varsinais-Suomen Ely-keskuksen seminaarit, Yritys-Suomen järjestämä yritysasiantuntijoiden AOYS-koulutus Kuntamarkkinoinnin suurseminaari sekä yrittäjyyskasvatus-seminaari. Lisäksi markkinointisihteeri suoritti SSKKY:n Koppi-koulutuksen, jonka ansiosta hän voi toimia oppisopimusopiskelijan työpaikkaohjaajana (esim. yrittäjien oppisopimuskoulutuksissa).

Yritysneuvonta

Henkilökohtaisessa yritysneuvonnassa kävi vajaat neljäkymmentä asiakasta. Starttirahalautakunta annettiin 9 kpl. Omistajanvaihdostilanteisiin haki opastusta vajaat 10 yrittäjää, jotka ohjattiin asiantuntijoille, joiden kanssa oli sovittu yhteistyöstä. Puhelimitse tai sähköpostilla kyseltiin lähinnä vapaita yritystiloja sekä rahoitustukia. Yrityssalon neuvontapalveluita käytti toistakymmentä yritystä.

Elinkeinoelämän kehittäminen

Elinkeinopoliittinen ohjelma

Elinkeinolautakunta päätti päivittää Someron elinkeinopoliittisen ohjelman (ts. elinkeinostrategian) ja nimesi sitä varten ohjelmatyöryhmän, joka johon kutsuttiin lautakunnan jäsenten ja elinkeinotoimen virkamiesten lisäksi asiantuntijoita ja yrittäjäjärjestöjen edustajia. Elinkeinopoliittinen ohjelma valmistui kesällä 2014, ja sen jalkauttaminen sekä täytäntöönpano aloitettiin välittömästi.

Lisäksi elinkeinotoimi ja –lautakunta osallistuivat Someron kaupungin strategian päivittämiseen sekä Ilmasto-ohjelman tekemiseen.

Elinkeinoelämän verkostot ja yhteistyö

Elinkeinotoimi on pitänyt paikalliset yrittäjäjärjestöt ajan tasalla ajankohtaisista asioista ja tapahtumista, kuullut niiden mielipiteitä mm. yritysneuvontapalveluiden hankinnassa sekä tehnyt yhteistyötä, esimerkkinä Somero Sydämessä ry:n kanssa toteutettu LähiJoulu-kampanja. Yhteistyö on nähty erittäin tärkeänä ja sitä tullaan jatkossa kehittämään entistä enemmän.

Elinkeinotoimi on viritellyt monenlaista yhteistyötä niin paikallisesti kuin alueellisestikin. Esimerkiksi elinkeinotoimen ja SSKKY:n yhteistyön tuloksena syntyi mm. Bisnesavain –oppi-sopimuskoulutus, Valonian kanssa alkoi elinkeinoelämään sekä biotalouteen liittyvän ESR-hankkeen valmistelu, Yrityskaupat Oy:n kanssa tehty yhteistyö on auttanut kymmentä yritys-kauppaa ja Varsinais-Suomen Liiton kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta kehitellään yhteishanketta virkistys- ja matkailualalle. Yhteistyötä on tehty myös paikallisten ryhmien ja toimijoiden kanssa.

Elinkeinoelämää tukeva toimialojen välinen yhteistyö

Elinkeinoelämän kehittämisen kannalta merkittäviä, uusia yhteistyömuotoja alettiin kehittää elinkeinopoliittisen ohjelman myötä.

Jo ennen sen valmistumista aloitettiin yhteistyö Someron kaupungin toimielinten, elinkeinotoimen, teknisen toimen sekä ympäristöpuolen kanssa. Nämä ETY-tapaamiset ovat lisänneet toimialaymmärrystä sekä luoneet yhteistä tahtotilaa ja erilaisia yhteistyökuvioita.

Toinen uusi yhteistyömuoto on elinkeinotoimen ja sivistystoimen yhteistyö, joka aloitettiin YES-keskuksen yrittäjyyskasvatus-hankkeen merkeissä. Yhteistyön tuloksena syntyi Yrittäjyyskasvatuksen kehittämistiimi, johon osallistuu elinkeino- ja sivistystoimen lisäksi lukuisia muita toimijoita; edustaja löytyy yrittäjistä, hallituksesta, elinkeinolautakunnasta, kouluista, nuorisotoimesta, Somero-opistolta sekä 4H-yhdistyksestä. Yhteistyö on poikunut jo monia yhteistyössä järjestettäviä tilaisuuksia ja tapahtumia.

Lisäksi toimialojen välistä yhteistyötä on tehty mm. vapaa-aikatoimijoiden sekä maaseutuyksikön kanssa.

Matkailun kehittäminen

Vuoden 2014 matkailun osalta keskityttiin ryhmämatkailun kehittämiseen; tuotteistettiin matkailupaketteja, järjestettiin matkailuyrittäjien tapaamisia, tehtiin ryhmämatkailijoille tarkoitetut materiaalit sekä järjestettiin ryhmämatkailijoille tarkoitettu suur tapahtuma Senioritempaus.

Yritystoiminnan kehittäminen

Konsulttikäyntien poikimat toimenpiteet

Loppuvuodesta 2013 käynnistyneiden, kaupungin tukemien konsulttikäyntien tuloksena järjestettiin mm seuraavaa:

- yrityskohtaista koulutusta viidelle yritykselle,
- kolmelle liiketoimintasuunnitelman päivittämistä leader-tuettuna,
- yhteishankintakoulutuksena Digimarkkinointi 15 yritykselle.
- Bisnesavain koulutus (kymmenen yritystä)

Kaupungin työllistämistukilisä

Kaupungin työllistämistukilisää myönnettiin seitsemälle yritykselle, yhteensä yhdentoista hengen työllistämiseen. Tukea myönnettiin keskimäärin 1800 euroa/työllistetty.

Yrityksille järjestetyt koulutukset ja tilaisuudet

Elinkeinotoimi järjesti yrityksille kaksi isompaa koulutusta sekä muutamia pienempiä tilaisuuksia. Yhteistyössä Stara Consultingin kanssa järjestettiin digimarkkinointikurssi, joka synnytti valtavan hyvää yhteistyötä Someron kaupungin ja yrittäjien välille. SSKKY:n kanssa

järjestettiin Bisnesavain-oppisopimuskoulutus, jossa markkinointisihteeri toimi 12 yrittäjän oppisopimusopiskelijan työpaikkaohjaajana. Yhteistyössä YritysSalon, FSKK:n ja Loimaan kaupungin kanssa järjestettiin Saksan vientiin liittyvä kv-tilaisuus, Lähitapiolan ja Yrityssalon kanssa Yrittäjänpäivän aamutilaisuus sekä Yrityskaupat Oy:n ja Yrityskummien kanssa Yrityskauppailta. Lisäksi järjestettiin epävirallisia keskustelutilaisuuksia, joista esimerkkeinä yrittäjien joulupuuro sekä matkailuyrittäjien aamukahvit

Markkinointi

Vuoden aikana otettiin käyttöön uusi visuaalinen ilme ja esim. vanhasta vihreästä logosta luovuttiin kokonaan. Markkinointi rakentui markkinointikampanjoiden ympärille, sekä tapahtuma- ja messutuotantoon.

Markkinointiin sisältyy mm. visuaalisen ilmeen käyttöönotto, kampanjat, messuille ja suurtaapahtumiin osallistuminen, printti (mm. esitteet, matkailumateriaali, ilmoitukset), Digi (nettisivut, some), liikelahjat ja hankinnat (mm. kalenterit, kassit), ulkoinen viestintä (mm. Facebook-sivut, kirjepohjat, sähköiset uutiskirjeet), sisäinen viestintä (mm. intra, erilaiset ohjeistukset)

Toimielin : Maaseutulautakunta

Tehtäväalue: Maataloustoimi

Toiminta-ajatus:

Maataloustoimen keskeisenä tehtävänä on huolehtia maaseutuyrittäjien EU- ja kansallisten tukien, sekä muita maaseutuelinkeinoja koskevien hallintotehtävien toteuttamisesta Someron maaseutuyksikön alueella, johon kuuluvat Somero, Forssa ja Tammela. Palvelupisteiden tehtävänä on maatalousyrittäjien ja muiden sidosryhmien palveleminen mm. maataloustukiin sekä sato-, hirvi- ja petoeläinvahinkoihin ja hukkakauraan liittyvissä asioissa. Tehtäviin kuuluu myös keväisin ja syksyisin järjestettävä Ruokava -tapahtuma.

Tavoite:

- Viljelijöiden maataloustuki- ja muiden hakemusten huolellinen käsittely siten, että kaikki tuet maksetaan viljelijöille heti maksulupien avauduttua.***

Mittarit:

	2014	2013	2012
Tukia hakeneita tiloja	840 kpl	865 kpl	504 kpl
Maksettavat tuet	29,3 milj. €	26,7 milj. €	18,5 milj. €

Tukihakemukset on käsitelty niin, että maksatukset on hoidettu heti maksulupien avauduttua.

Erilaisia avustuksia maksettiin somerolaisille tiloille 13 802 euroa.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	146 800		146 800	151 668	-4 868
Toimintakulut	-362 170		-362 170	-341 923	20 247
Toimintakate	-215 370		-215 370	-190 255	25 115
Sisäiset kulut	-10 300		-10 300	-12 694	-2 394

Toiminta:**Somero**

Kansallisia/EU:n rahoittamia peltoalaan tai eläinmääriin perustuvia maataloustukia maksettiin yhteensä 17,9 milj. €. Tukea hakeneiden tilojen lukumäärä oli 474. Katselmuksia suoritettiin seuraavasti: hukkakauravalvontatarkastuksia 23 kpl, satovahinkoarvioita 11 kpl eli yhteensä 34 tilakäyntiä.

Kevät-Ruokava järjestettiin 12.4.2014 (83 näytteilleasettajaa) ja Jouluruokava 29.11.2014 (100 näytteilleasettajaa).

Tammela

Kansallisia/EU:n rahoittamia peltoalaan tai eläinmääriin perustuvia maataloustukia maksettiin yhteensä 6,3 milj. €. Tukea hakeneiden tilojen lukumäärä oli 221. Katselmuksia suoritettiin seuraavasti: hukkakauravalvontatarkastuksia 29 kpl, satovahinkoarvioita 4 kpl eli yhteensä 33 tilakäyntiä.

Forssa

Kansallisia/EU:n rahoittamia peltoalaan tai eläinmääriin perustuvia maataloustukia maksettiin yhteensä 5,1 milj. €. Tukea hakeneiden tilojen lukumäärä oli 145. Katselmuksia suoritettiin seuraavasti: hukkakauravalvontatarkastuksia 8 kpl, satovahinkoarvioita 2 kpl eli yhteensä 10 tilakäyntiä.

Tehtäväalue: Lomatoimi

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	0		0	0	0
Toimintakulut	-6 500		-6 500	-3 499	3 001
Toimintakate	-6 500		-6 500	-3 499	3 001
Sisäiset kulut	-2 700		-2 700	-2 700	0

Tehtäväalue: Maa- ja metsätilat**Toiminta-ajatus**

Kaupungin metsien hoitaminen asiantuntevasti niin, että se on tehokasta ja taloudellista, ottaen huomioon metsien moninaiskäyttömuodot, luonnonsuojelu ja työllisyysnäkökohdat.

Tavoite:**1. Kaupungin omistamien metsien tehokas ja taloudellinen hoito.**

Kaupungin metsien käsittelyssä puuntuotanto on etusijalla, kuten talousmetsissä yleensä. Metsien käsittelyssä noudatetaan kestävyysperiaatetta siten, että tulevaisuuden hakkuumahdollisuudet turvataan. Tämä edellyttää taimikoiden hoitamista, metsien harventamista ja hakkuukypsien metsien uudistamista. Nuorten, ensiharvennusvaiheessa olevien kasvatusmetsien runsaus on ongelmallista. Näiden metsien hakkuissa korjuukustannukset ovat korkeat, eikä hakkuutuloja juurikaan kerry. Riittävän aikaisin tehtävät

ensiharvennukset ovat kuitenkin välttämättömiä, jotta kasvutappioilta vältyttäisiin ja metsien puusto järeytyisi.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	457 400		457 400	466 622	-9 222
Toimintakulut	-125 200		-125 200	-157 164	-31 964
Toimintakate	332 200		332 200	309 457	-22 743

Maa- ja metsätalouden osalta on muistettava, että hakkuukausi ei ole kalenterivuosi vaan elokuusta heinäkuun loppuun, jolloin tulot/menot voivat jakaantua kahdelle vuodelle.

Someron kaupunki omistaa metsää 1739 hehtaaria, joka sijaitsee noin viidellätoista tilalla. Kaupunki ostaa metsäalueiden hoitoon, hoidon suunnitteluun ja puunmyyntiin liittyvät palvelut Metsänhoitoyhdistys Salometsältä. Metsien hoito ja käsittely perustuu vuoden 2010 alussa uusittuun metsäsuunnitelmaan.

Toiminta:

Hakkuukaudella 2013 - 2014 puuta myytiin seuraavasti: kuusitukki 2836 m³, mäntytukki 1116 m³, koivutukki 278 m³, kuusikuitu 1759 m³, mäntykuitu 1552 m³, koivukuitu 956 m³, laho 527 m³ ja haapakuitu 71 m³. Hankintakaupan osuus oli 3511 m³ ja pystykaupan 5588,3 m³, yhteensä 9099,3 m³. Puuta myytiin Upm:lle.

Hankintakaupasta kertyi hakkuutuloja ilman kuluja suuruusluokkaa 91 000 € ja pystykaupasta 234 000 €.

Hakkuista oli ensiharvennusta 13 ha, muuta harvennusta 48 ha ja uudistushakkuita 18 ha.

Metsänhoitotöitä tehtiin seuraavasti: kuusen istutus 19 ha, männyn istutus 2 ha, mätästys 12,5 ha, äestys 8,5 ha sekä taimikonhoitoa ja ennakkoraivausta noin 56 ha.

Hakkuukautta 2014 - 2015 koskevat leimikot sijaitsevat tiloilla Karhunkorpi, Koivula, Metsälahti, Metsä-Mäyrämäki, Nikula ja Vanhalan metsä. Hakkuista ensiharvennuksia on 13,8 ha, muuta harvennusta 25,8 ha, ylispuiden poistoa 5,3 ha ja uudistamishakkuita 18 ha. Arvioitu hakkuumäärä on 7100 m³, josta 5100 m³ pystykaupalla ja 2000 m³ hankintakaupalla. Pystykauppa tehtiin Westas Oy:n kanssa ja sen arvo on noin 220 000 €. Hankintakauppa, arvotaan noin 75 000 €, tehtiin myös Upm: n kanssa ja Westaksen kanssa.

Metsien moninaiskäyttö ja luonnonsuojelu on mahdollista ainakin jossain määrin yhteen sovitaa puuntuotannon kanssa talousmetsienkin käsittelyssä. Kaupungin metsätiloilla on alueita, joissa puuntuotannolliset tavoitteet eivät ole ensisijaiset. Iso- Valkeen lähialueilla metsien käsittelyssä noudatetaan erityistä varovaisuutta. Osa kyseisestä metsätilasta kuuluu Natura- verkostoon ja metsänkäsittelyä on rajoitettu myös tämän takia. Painiojärnessä sijaitsevassa Holmansaaressa 11 ha:n metsäalue on ollut pitkään ilman hakkuita ja alue on rauhoitettu kaupungin hakemuksesta luonnonsuojelualueeksi vuonna 2000.

Kaupungin metsien työllistävä vaikutus on suhteellisen suuri. Puun myyminen osittain hankintakaupoilla työllistää metsänhoitoyhdistyksen palveluksessa olevia metsureita ja paikallisia urakoitsijoita. Metsureita työllistävät myös metsänviljely- ja taimikonhoitotyöt. Puutavaran ajossa kaupungin metsistä johtuva työllisyysvaikutus on huomattava ja lisäksi ajoittain työllistetään hakkuu- ja muokkauskoneita.

Koneellistuminen lisääntyy metsissäkin, mutta kaikkia metsissä tehtäviä töitä ei voida tulevaisuudessakaan koneellistaa. Työvoimapula saattaa joidenkin vuosien kuluttua muodostua ongelmaksi ammattitaitoisen työvoiman jatkuvasti vähentyessä.

Toimielin: Perusturvalautakunta

Tehtäväalue: Perusturvatoimen hallinto ja huolto

Toiminta-ajatus

Perusturvan hallinnon tehtävänä on johtaa toimialan palveluiden tuottamista laadukkaasti ja taloudellisesti Someron kaupungin linjausten mukaisesti.

Tavoitteet:

Hallinto

- 1. Talousseurannan ja toiminnan taloudellisten reunaehtojen tiedostaminen perusturvassa. Tulosityksiköiden vastuunalaisten esimiesten toteuttama talousseuranta ja säännöllinen raportointi oman tulosityksikkönsä käyttömenojen kehityksestä perusturvajohtajalle 6 kertaa vuodessa.**

Mittari: Raportointikertojen määrä

Tavoite toteutunut.

- 2. Tiedonkulun lisääminen organisaation sisällä. Tiedotuksessa jatketaan perusturvatoimen kuukausikatsauksen käyttöä, julkaisukertoja 11 vuodessa.**

Tavoite toteutunut. Tiedotteita julkaistu tiedote-nimellä aina tiedottamistarpeen mukaan.

Huolto

- 3. Hygieeninen laadunvalvonta, seuranta ja dokumentointi. Hygicult-testit kahden kuukauden välein. Kaikki pesuohjelmat testataan. Epidemioiden, ohjelmamuutosten ja annostusten muuttuessa testit otetaan useammin.**

Mittari: Toteutunut/Ei toteutunut

Pesulan tavoite on toteutunut 2014. Pyykkiä pestiin n. 109 000 kg ja tarkistuspuunnitukset tehtiin touko- ja lokakuussa.

Varahenkilöstö

- 4. Vuoden 2013 kyselyn tulosten perusteella laaditaan Varahenkilöstön toimintasuunnitelma vuosille 2014 – 2015.**

Mittari: Toteutunut/ei toteutunut

Tavoite toteutunut.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	64 650	0	64 650	57 099	7 551
Toimintakulut	-1 014 170	-10 000	-1 004 170	-906 265	97 905
Toimintakate	-949 520	-10 000	-939 520	-849 167	90 353
Sisäiset tuotot	217 100		217 100	197 460	19 640
Sisäiset kulut	-77 900		-77 900	-78 037	-137
Sumupoistot	-900		-900	-920	-20

Toiminta:

Perusturvalautakunta kokoontui vuonna 2014 yhteensä 12 kertaa. Pöytäkirjan pykälää kertyi 176 kappaletta.

Lautakunta käsitteli 29 oikaisuvaatimusta, joista yhden lautakunta hyväksyi ja yhden muutti hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen. Yksi oikaisuvaatimus raukesi viranhaltijan itseoikaisun jälkeen.

Oikaisuvaatimuksista yksi koski kokouksen laillisuutta ja päätösvaltaisuutta, yksi päätöksen salassapitoa, yksi delegointimääräyksiä, yksi äänestämättä jättämistä, kaksi koski toimeentuloa, kaksi sosiaalihoitolain mukaista asiakasmaksua, kaksi sosiaalihoitolain mukaista kuljetuspalvelua, kaksi omaishoidon tukea, yksitoista ikäihmisten ympärivuorokautista hoivaa, yksi sosiaalihoitolain mukaista asumispalvelua, yksi viranhaltijan henkilöstöpäätöstä. Vammaispalvelulain mukaisista palveluista kolme koski asunnon muutostöitä ja yksi kuljetuspalvelua.

Varahenkilöstön käytön toteutuminen

2014			2013			2012		
Yksikkö	Työpv		Yksikkö	Työpv		Yksikkö	Työpv	
Kotihoito	343	35 %	Kotihoito	287	25 %	Kotihoito	257	26 %
Poliklinikka	89	9 %	Poliklinikka	82	7 %	Poliklinikka	111	11 %
Osasto	235	24 %	Osasto	274	24 %	Osasto	260	26 %
Tervaskanto	266	27 %	Tervaskanto	340	29 %	Tervaskanto	253	25 %
Rauhankallio	22	2 %	Rauhankallio	89	8 %	Rauhankallio	25	3 %
Tuulentupa	21	2 %	Tuulentupa	40	3 %	Kiiruunkulma	33	3 %
Päiväkoti	3	1 %	Leivonpesä	41	4 %	Leivonpesä	46	5 %
			Sammalniitty	1	0 %	Leppäkerttu	4	0 %
			Tuulihattu	5	0 %	Sammalniitty	4	0 %
						Tuulihattu	14	1 %
YHTEENSÄ	979	100 %	YHTEENSÄ	1159	100 %	YHTEENSÄ	1007	100 %
saatu äkilliseen	203							
ei saatu	80							
iv,varattu	14		iv, varattu	6				
Ilman varausta	17		Ilman varausta	9		Ilman varausta	36	
Ilta vuorot	24		Ilta vuorot	26		Ilta vuorot	23	
Viikonloput	11		Viikonloput	23		Viikonloput	18	

Tehtäväalue: Ympäristöterveydenhuolto

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-333 000	52 650	-385 650	-364 123	21 527
Toimintakate	-333 000	52 650	-385 650	-364 123	21 527
Sisäiset kulut	0		0	-601	-601
Sumupoistot	-5 600		-5 600	-5 600	0

Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä maksaa Somerolla olevista tiloista vuokraa. Vuokratulo sisältyy tilahallinnon tuloihin.

Tehtäväalue: Kansanterveystyö

Toiminta-ajatus

Terveyskeskuksen perustehtävänä on tukea alueensa väestön terveyttä, ehkäistä sairauksien syntyä ja järjestää sairauksien tutkimus ja hoito tarkoituksenmukaisella tavalla. Perustehtävän toteuttaminen edellyttää määrältään riittävää ja ammattitaitoista henkilöstöä, jonka johtaminen toteutetaan laadukkaasti.

Tavoitteet:

Neuvola

1. Äitiysneuvolan toiminta uusien suositusten mukaiseksi.

Mittari: Toteutunut/ei toteutunut

Tavoite on toteutunut ja toiminta on muokattu vastaamaan ohjeistusta.

Työterveyshuolto

2. Tavoitteena on vahvistaa yhteistyötä asiakasyritysten kanssa.

Mittari: Vuoden aikana tehtyjen työpaikkakäyntien, yhteistyöpalavereiden ja puhelinneuvottelujen määrä.

Tavoite on toteutunut. Työpaikkakäyntejä tehtiin yhteensä 123 (joista 34 tilakäyntiä), yhteistyöpalavereita oli 36 ja puhelinneuvotteluja 45.

Vastaanottotoiminta

3. Henkilöstön koulutussuunnitelmien laadinta asiakkaiden toimintakyvyn tukemisen tarpeet huomioiden.

Mittari: Toteutunut/ei toteutunut

Tavoite on toteutunut.

Mielenterveystyö

4. Mielenterveyskuntoutujien ryhmätoiminnan juurruttaminen.

Mittari: Kokoontumiskertojen ja osallistujien lukumäärä.

Keväällä 2014 alkoi psyykkisesti sairastuneiden omaisille tarkoitettu vertaisryhmätoiminta yhdessä "Omaisesta mielenterveystyön tukena" Lounais-Suomen yhdistyksen kanssa. Toiminta alkoi kolmen kokoontumiskerran ABC-kurssilla, joka jatkui tämän jälkeen omaisten suljettuna vertaistukiryhmää, 3-4 viikon välein ennalta sovittuna ajankohtana. Ryhmä jatkui kesätauon jälkeen syksyllä mielenterveysyksikön henkilökunnan vetämänä. Tavoitteena oli siis omaisryhmätoiminnan aloittaminen ja se toteutui 100 %:sti. Kaikkiaan ryhmä kokoontui 11 kertaa ja osallistujamäärä oli 55 eli keskimäärin 5 henkeä/kokoontumiskerta.

Suun terveydenhuolto

5. Ennaltaehkäisevän työtteen ja terveyskasvatuksen ylläpito ja vahvistaminen.

Mittari: Toteutunut/ei toteutunut.

Tavoite toteutunut.

6. Terveellisiin ravintotottumuksiin ja ennaltaehkäisevään hoito-otteeseen ohjaavat vierailukäynnit kouluissa, kehitysvammaisten asumisyksiköissä/työpisteessä sekä pitkäaikaishoidon yksiköissä.

Mittari: Toteutunut/ei toteutunut.

Tavoite on toteutunut.

Kuntoutus

7. Kuntoutuksen toiminnan arviointi yhteistyössä asiakkaiden, terveyskeskuksen osaston, kotihoidon ja vastaanoton kanssa. Laaditaan kysely sekä ulkoisille että sisäisille asiakkaille ja toiminnan kehittämissuunnitelma saadun palautteen perusteella.

Mittari: Toteutunut/ei toteutunut.

Tavoite on toteutunut.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	738 550	18 000	756 550	913 487	-156 937
Toimintakulut	-4 465 250	278 000	-4 743 250	-4 719 062	24 188
Toimintakate	-3 726 700	260 000	-3 986 700	-3 805 575	181 125
Sisäiset tuotot	67 500		67 500	105 492	-37 992
Sisäiset kulut	-543 100		-543 100	-559 411	-16 311
Sumupoistot	-23 000		-23 000	-48 837	-25 837

Toiminta:

Neuvola

Lastenneuvolan toiminta on ollut aiemman mukaista. Laajat terveystarkastukset toteutuvat hyvin ja perheet käyvät hyvällä osallistumisprosentilla neuvolassa. Tarkastuksista pois jäävien kohdalta on pyritty selvittämään poisjäännin syy. Lastenneuvolassa on vuoden aikana vaihtunut lääkäri vain kerran. Paikallisesti yhteistyökuvioita ja arvioiden tekoa on helpottanut lapsiperhepsykologi. Näin tutkimuspaketit on pystytty tekemään valmiiksi perusterveydenhuollossa ennen mahdollista erikoissairaanhoidon lähettämistä. Lapsiperheille on tätä kautta saatu järjestymään tukea sekä kehityksellisiin että kasvatuksellisiin pulmiin. Sosiaalipuolen perhetyön kanssa on aloitettu ennaltaehkäisevää perhetyötä (tuki lapsiperheille ilman lastensuojeluilmoitusta)

Salon lastenpsykiatrian ja nuorisopsykiatrian poliklinikan kanssa on tavattu kaksi kertaa vuoden aikana, kerran Somerolla ja toisen kerran Halikossa.

Äitiysneuvolassa toteutuivat asetuksen mukaiset tarkastukset. Laajaa terveystarkastusta on toteutettu raskauden ensimmäisellä käynnillä ja/tai muuna aikana raskauden kuluessa. Tarkastukseen on pyritty saamaan isä mukaan, jolloin kartoitetaan koko perheen elämäntilanne laajemmin ja mietitään yhdessä mahdollisten tukitoimien tarpeellisuutta. Synnytyksen jälkeen

on tehty kotikäynti kaikkiin vauvan saaneisiin perheisiin. Lisäksi on ensimmäistä lasta odottaville tehty tarvittaessa kotikäynti. Perhevalmennusta on järjestetty ensimmäistä lasta odottaville neuvolan tiloissa.

Ehkäisy- ja perhesuunnitteluneuvolan palveluita ovat somerolaiset käyttäneet totutusti. Joukkopapaseulontoihin osallistuminen on ollut aktiivista. Osallistuminen on ollut n. 75 % luokkaa. Osa kutsuttavista käy muuten vuoden aikana ehkäisy- ja muissa gynekologisissa asioissa papa-näytteellä neuvolassa. Yläkoulun 9-luokkalaiset ovat tutustuneet pienissä ryhmissä ehkäisy- ja perhesuunnitteluneuvolan toimintaan; tutustuminen sisältyi terveystiedon opintoihin. Koululaisryhmiä neuvolassa kävi kaikkiaan 12. Puhelimitse annetaan yhä enemmän neuvontaa ja opastetaan mm. gynekologisissa vaivoissa. Vaihdevuosi-ikäisten neuvontakäynnit ja tarkastukset ovat lisääntyneet.

Vuonna 2014 kouluterveydenhuollossa terveystarkastukset on tehty jokaiselle vuosiluokalle. Laajat terveystarkastukset on tehty 1., 5. ja 8. - luokkalaisille. 8-luokkalaiset saavat tarkastuksesta Nuorison terveystodistuksen. Alakoulun puolella suurin osa asetuksen mukaisista laajoista terveystarkastuksista on kirjautunut laajoina tarkastuksina, eli vanhemmat ovat melko aktiivisesti osallistuneet tarkastuksiin. Yläkoulussa alle puolet oppilaiden vanhemmista osallistuu lapsensa tarkastukseen, joten tarkastukset jäävät kirjautumatta laajoina. Lääkäripanosta on ollut saatavilla kouluterveydenhuoltoon niin että tarkastukset on saatu tehtyä. Erikoissairaanhoidon psykiatrinen sairaanhoitaja pitää yläkoululla vastaanottoa kerran viikossa. Tämän lisäksi lapsiperhepsykologi tekee tiivistä yhteistyötä kouluterveydenhuollon kanssa.

Oppilasmäärä jakautuu melko tasaisesti kahden terveydenhoitajan kesken. Alakouluilla on yhteensä 625 oppilasta, yläkoulussa 291 oppilasta ja lukiossa 149 opiskelijaa. Töiden uudelleenjakoon on parantanut alakoulujen terveydenhoitajan saatavuutta.

2014 keväällä Kiiruunkoulu laitettiin käyttökieltoon ja opetus siirrettiin parakkeihin. Kouluterveydenhoitajalle järjestettiin tilat Kiiruun taloon. Koulun tilojen, oppilaiden, opettajien ja muiden työntekijöiden hajallaan olo asettaa haasteita tiedonkulkuun ja tavoitettavuuteen.

Kausi-influenssarokotusten riskiryhmien laajentumisen myötä rokotusten hakijoiden määrä on ollut nousussa muutaman hiljaisemmän vuoden jälkeen. Vuoden 2014 joukkorokotustilaisuudet järjestettiin poikkeuksellisesti kaupungintalolla. Paikka oli helpommin rokotusten hakijoiden tavoitettavissa ja osaltaan nosti rokotuskattavuutta. Kutsuntatarkastukset on hoidettu aiempien vuosien tavoin. Heille terveystarkastus järjestetään niin, että he pääsevät samana päivänä sekä terveydenhoitajalle että lääkärille. Entistä useamman armeijaan meno lykkääntyy terveydentilaan liittyvien syiden, kuten ylipainon vuoksi. Somerolaisten rokotusvastaanotto on ollut keskitettynä lastenneuvolaan ja palvelu on ollut hyvin saatavilla.

Työterveyshuolto:

Vuoden 2014 aikana jatkettiin edelleen vuonna 2013 aloitettua aktiivista yhteistyötä yritysten ja yrittäjien kanssa. Tilakäyntejä tehtiin 34 ja työpaikkakäyntejä tehtiin edelleen hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisesti sekä vanhoihin että uusiin asiakasyrityksiin.

Työterveyshuollon edustajat osallistuivat kaupungin ja muiden yritysten henkilöstön työkykyneuvotteluihin ja muihin yhteistyöpalaveriin tarpeen mukaan. Someron kaupungin henkilöstöä koskeva TYK-kuntoutuskurssi käynnistyi vuonna 2014 ja jatkuu edelleen aina vuoteen 2016. Somerolaisten maatalousyrittäjien ASLAK -kuntoutuskurssi saatiin alkamaan myös vuoden 2014 keväällä ja kurssi jatkuu vielä vuonna 2015.

Työterveyshuollossa työskenteli edelleen kaksi työterveyshoitajaa. Lääkäriresurssia ei ole saatu lisää rekrytointirytyksistä huolimatta. Työterveyshuolto sai mahdollisuuden käyttää ennaltaehkäisevään mielenterveystyöhön psykologin palveluja. Työterveyshuolto ostaa palvelua perusturvassa vakituisena työskentelevältä psykologilta n. 6 tuntia viikossa.

Suun terveydenhuolto:

Someron hammashoitolassa hoitoon pääsy tapahtuu hoidon tarpeen arvioon perustuen valtakunnallisen ohjeistuksen mukaisesti. Kiireellisen ensiavun jatkohoidot pyritään kuitenkin suorittamaan hammaslääketieteellisesti oikea-aikaisesti, jotta infektiot eivät jonotuksen aikana pahene ja näin aiheuta lisää kiireellisen hoidon tarvetta. Kiireettömän hoidon jonossa on ollut pääsääntöisesti edellisen hoitosuunnitelman yhteydessä sovittuun tutkimukseen ja kokonaishoitoon jonottavia potilaita.

Tammikuussa 2014 jonotusaika kiireettömään hoitoon oli 3 kuukautta. 1.10.2014 jono saatiin purettua ja potilaille voitiin antaa hoitoaika 3-4 viikon kuluessa. Jono kiireettömään hoitoon avataan uudelleen, kun päiväkirjat täyttyvät viikoiksi eteenpäin. Henkilöstöressurin osalta rajat tulevat vastaan, mikäli potilasmäärä kasvaa nykyistä tahtia.

Kaikkien potilaiden tutkimus- ja hoitajaksoihin sisältyy yksilöllinen omahoidon ohjaus ja ennaltaehkäisevä hoito. Hoitosuunnitelmissa huomioitiin sairauksien hoidon ja ennaltaehkäisyyn tarve myös jatkossa.

Hammashoitaja piti suun terveyden edistämiseen ja omahoitoon liittyvät tunnit 2. ja 7. luokkalaisille. Lisäksi jokainen 4. luokkalainen kävi yksilöllisessä harjauskoulussa hammashoitajan tai suuhygienistin opastamana. Kaupunkilaisten toivomuksesta 6 kk:n ikäiset lapset kutsuttiin yksilölliselle valistuskäynnille hammashoitajan vastaanotolle. Kehitysvammaisten toimintakeskuksessa käytiin opettamassa omahoitoa kahdesti. Asuntolan asukkaat käyvät yksilöllisen hoitosuunnitelmansa mukaisesti hammashoitolassa sairauden hoito- ja ennaltaehkäisykäynneillä.

Suuhygienistit tekivät 20 potilaskäyntiä terveyskeskuksen vuodeosastolla ja ympärivuorokautisen hoidon yksiköissä vuoden aikana. Vanhuspalvelulain hengen mukaisesti tavoitteena on ollut saada myös palveluasumisessa ja kotona asuvat ikäihmiset tarvitsemiensa suun terveydenhuollon palvelujen piiriin sekä huolehtia, että he itse tai avustetusti pystyvät päivittäin puhdistamaan suunsa infektioiden ehkäisemiseksi.

Julkisen suun terveydenhuollon kysyntä jatkuu vilkkaana, ja kokonaishoitoon on tullut runsaasti uusia potilaita. 7.1.2014 uusi osa-aikainen hammaslääkäri aloitti virassa tehden aluksi 30 viikkotuntia ja 1.8 alkaen 50 % eli 18,5 tuntia viikossa. Suuhygienistiopiskelija oli työharjoittelussa 8 viikkoa.

Hammashoitolan neljässä hoituhuoneessa uusittiin kevään aikana hoitokaapistot. Samassa yhteydessä huoneiden seinä- ja lattiapinnat uusittiin. Vuodenvaihteessa 2014 - 2015 myös potilastoimiston palvelutiski uusittiin vastaamaan nykyvaatimuksia.

Hoitokäyntejä oli vuoden aikana 10 734, joista kiireellisen hoidon osuus oli 1 346 käyntiä. Alle 18-vuotiaat on kutsuttu tutkimukseen ja ennaltaehkäiseville käynneille yksilöllisen hoitosuunnitelman mukaan valtakunnallisia asetuksia noudattaen. Aikuiset hakeutuivat kokonaishoitoon itse yksilöllisen hoitosuunnitelmansa mukaisesti. Peruuttamattomia poisjääntejä oli 635 kpl, joista suurin osa oli koululaisten lyhyitä tutkimus- tai kontrollikäyntejä. Yli 15-vuotiailta perittiin käyttämättömästä hoitoajasta asetuksen mukainen maksu.

Oikomishoidon erikoishammaslääkäri vaihtui keväällä 2014. Oikoja kävi edelleen konsultoidussa, tekemässä hoitosuunnitelmat sekä hoitamassa erikoishammaslääkäritasoisia asiakkaita 1-2 kertaa kuukaudessa. Oikomishoitoon pääsi valtakunnallisten kriteerien mukaisesti. Oikomishoidossa oli 342 asiakasta (uusia 42, valmiita 68, keskeytettyjä 3). Oikomishoidon käyntejä oli 2358 kpl.

Kiireellinen hoito annettiin virka-aikana omassa hammashoitolassa. Arkipyhä- ja viikonloppupäivystys jatkui edelleen Tyksin organisoimana alueellisena toimintana. Turussa päivystyksessä kävi vuoden aikana 6 somerolaista potilasta. Hammashoitolan henkilökunta osallistui päivystykseen kolmena päivänä kaupungin asukasluvun mukaisesti jyvitetynä. Terveyden-

huoltolain velvoittama iltapäivystys on neuvoteltu alkavaksi 1.1.2015 Tyksin organisoimana yhteistoimintana.

Suuhygienistit ovat käyneet sopimuksen mukaan vuodeosastolla ja ympärivuorokautisen hoidon yksiköissä tekemässä hoidon tarpeen arvioita sekä opastamassa asiakkaita ja heidän hoitajiaan suun päivittäisessä hoidossa. Käyntejä oli vuoden aikana 20. Suuhygienistit ovat myös pitäneet äitiysvalmennustunteja sekä pyydettyä osallistuneet eri kohderyhmille suunnattuihin valistustilaisuuksiin, myös ilta-aikaan.

Terveyskeskuksen vastaanotto:

kaikki yht	<u>lääkäri</u> käynnit päivä- vastaanotolla	<u>ilta- yö</u> <u>viikonloppu</u>	<u>muu ammatti-</u> <u>henkilökunta</u>	<u>yhteensä</u>
apuvälinepalvelu	32	-	2	34
avosairaanhoido	6 906	45	10 062	17 013
• päivystys	9 030	3 017	11	12 058
Ei- lakisääteinen työterveyshuolto	1			1
Kotihoito			44 882	44 882
Tervaskanto			2	2
ympäri.v.asumispalv.	42			42
Kouluterveydenhuolto	441		2 353	2 794
Lakis. työterveyshuolto	382	1	669	1 052
Lastenneuvola	460		1 349	1 809
Mielenterveystyö			2 346	2 346
Muu kuntoutus			573	573
Muu terveydenhuolto			30	30
Opiskeluterveydenhuolto			1	1
Perhesuunnittelu/ ehkäisy	527		472	999
Puheterapia			386	386
Päihdetyö			75	75
Ravitsemusterapia			144	144
Seulonnat ja muut joukkotark.			276	276
Terveyssozialityö			103	103
Toimintaterapia			762	762
Äitiysneuvola	174		1070	1 244
Lääkärin avohoitokäynnit yhteensä				21 058
				91 275
Fshky/ yleisterveydenhuolto, kiireellinen ensiapu				
AJALTA		Avohoidon kiireelliset	Kiireellinen ensiapu, yhteis- päivystys	
1.1–28.2.2014		25	87	
1.3–30.4.2014		32	116	
1.5–30.6.2014		15	106	
1.7–31.8.2014		23	90	
1.9–31.10.2014		23	82	
1.11–31.12.2014		18	88	
YHTEENSÄ		136	569	

Laboratorio ja röntgen

	omat	ostetut	yhteensä
Laboratorionäytteet	70 736	10 505	81 241
Röntgen	2 376		2 376

Forssan Seudun Hyvinvointiky, Forssan sairaala röntgentutkimukset						
AJALTA	Ultraääni UÄ	Natiiviröntgen	MT	Radiologin laaja L..	Muu erittelemätön.	Yhteensä
1.1.-31.1.2014	14	4	7	117		142
1.2.-28.2.2014	14	5	9	101	1	130
1.3.-31.3.2014	27	6	12	129	1	175
1.4.-30.4.2014	19	8	6	157	2	192
1.5.-31.5.2014	28	8	13	121	1	171

1.6.-30.6.2014	28	3	6	128		165
1.7.-31.7.2014	28	6	7	165	1	207
1.8.-31.8.2014	19	3	8	104		134
1.9.-30.9.2014	18	3	12	120		153
1.10.-31.10.2014	16	3	10	118	1	148
1.11.-30.11.2014	14	5	13	113		145
1.12.-31.12.2014	18	3	9	101	1	132
YHTEENSÄ						1 894

Tehtäväalue: Erikoissairaanhoito

Toiminta-ajatus

Somerolaisten tarpeiden mukaisen erikoissairaanhoidon palveluiden hankkiminen tiiviissä yhteistyössä perusterveydenhuollon kanssa

Tavoite

- Potilaat hoidetaan oikeassa paikassa oikeaan aikaan, jolloin myöskään siirtoviivemaksuja ei synny.**

Mittari: Talousseuranta, asiakaspalaute ja hoitoprosessien toimivuus.

Siirtoviivepäiviä vuonna 2014 oli 71 ja siirtoviivemaksuja 44 880 euroa. Vastaavat luvut vuonna 2013 olivat 73 pv ja 42 440 euroa.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-11 585 000	510 000	-12 095 000	-12 246 443	-151 443
Toimintakate	-11 585 000	510 000	-12 095 000	-12 246 443	-151 443

Varsinais-Suomen shp	VSSHP 2013	TP 2013	VSSHP 2014	TOT 2014
Poliklinikakäynnit	15 224	4 311 680	16 487	4 790 583
Hoitojaksot	1 434	5 480 568	1 515	5 841 506
Kallishoito		-502 352		-775 451
Yhteensä		9 289 896		9 856 637
EPLL		153 697		179 342
LAS		712 127		893 586
SAS		3694 341		3 975 892
TMS		15 463		25 633
TYKS		4575 662		4 711 693

Fshky erikoissairaanhoidon käyttö	Asiakkaita	TOT 2014/€
Tammikuu	143	71 984
Helmikuu	100	41 510
Maaliskuu	155	63 849
Huhtikuu	167	71 294
Toukokuu	146	66 483
Kesäkuu	107	39 011
Heinäkuu	121	38 418
Elokuu	180	10 0214
Syyskuu	169	91 983
Lokakuu	137	53 526
Marraskuu	183	67 206
Joulukuu	142	57 366
YHTEENSÄ	1 750	762 844

Tehtäväalue: Sosiaalityö**Toiminta-ajatus**

Ylläpitää ja edistää yksilöiden, perheiden sekä yhteisöjen toimintakykyä ja sosiaalista turvallisuutta sekä parantaa asiakkaiden elämänhallintaa erilaisin sosiaalityön keinoin.

Tavoite

1. Oman toiminnan osuuden lisääminen ennaltaehkäisevissä palveluissa (varhaisen puuttumisen toiminnan tehostaminen)

Mittari: Talousseuranta (kustannusten ja suoritelmäärän kasvun hidastuminen)

Tavoite on toteutunut.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	634 300	-35 000	599 300	1 650 907	-1 051 607
Toimintakulut	-4 096 480	300 000	-4 396 480	-3 953 212	443 268
Toimintakate	-3 462 180	335 000	-3 797 180	-2 302 305	1 494 875
Sisäiset tuotot	26 700		26 700	77 189	-50 489
Sisäiset kulut	-155 600		-155 600	-157 815	-2 215
Sumupoistot	-1 300		-1 300	-1 332	-32

Toiminta:

Aikuissosiaalityö

Toimeentulotuki

Aikuissosiaalityön työryhmä on koostunut 1 sosiaaliohjaajasta sekä 2 osastonsihteeristä. Lastensuojelun sosiaalityöntekijät ovat tehneet jonkin verran toimeentulotukipäätöksiä etenkin täydentävän toimeentulotuen osalta. Sosiaaliohjaajan vastuulle kuuluvat uusien asiakkaiden vastaanottaminen, erityisen tuen tarpeessa olevat asiakkaat sekä työllistämistoimet. Osastonsihteeristä toinen on vastannut toimeentulotukien etuuskäsittelystä ja toinen välitystiliasiakkuuksista. Toimeentulotukiasioissa on ollut vahvaa osaamista sekä selkeät toimeentulotuen myöntämisperiaatteet, jotka ovat osaltaan vaikuttaneet toimeentulotukimenojen vähenemiseen verrattuna vuoteen 2013 asiakasmäärien kasvusta huolimatta. Toimeentulotuen lakisääteisissä käsittelyajoissa (7 arkipäivää) on pysytty hyvin. Toimeentulotukipäätökset tehdään pääsääntöisesti 1-2 vuorokauden sisällä hakemuksen saapumisesta.

Perustoimeentulotukea on myönnetty vuoden 2014 aikana 259 kotitaloudelle yhteensä 475 574 euroa. Täydentävää toimeentulotukea on myönnetty 144 kotitaloudelle yhteensä 62 565 euroa. Yhteensä toimeentulotukea saaneita kotitalouksia on ollut vuoden 2014 aikana 304. Ennaltaehkäisevää toimeentulotukea on myönnetty 22 kotitaloudelle yhteensä 8 276 euroa. Kuntouttavan työtoiminnan matkakorvauksia ja toimintarahaa on myönnetty 22 henkilölle yhteensä 9 012 euroa. Toimeentulotuen saajia on ollut vuoden 2014 aikana yhteensä 328 kotitaloutta ja toimeentulotukea on maksettu yhteensä 555 427 euroa.

Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrä

	2013	2014
Perustoimeentulotuki	256	259
Täydentävä toimeentulotuki	146	144
Ennaltaehkäisevä toimeentulotuki	30	22
Kuntouttavan työtoiminnan toimintaraha ja matkakorvaukset	31	22
Yhteensä kpl	305	328

Myönnetyn toimeentulotuen määrä

	2013	2014
Perustoimeentulotuki	485 786	475 574
Täydentävä toimeentulotuki	76 775	62 565
Ennaltaehkäisevä toimeentulotuki	8 469	8 276
Kuntouttavan työtoiminnan toimintaraha ja matkakorvaukset	10 315	9 012
Yhteensä euroa	581 345	555 427

Somero on osallistunut Länsi-Suomen Kasteen 2013–2015 Palvelumuotoilulla parempia palveluita riskiryhmille -hankkeeseen. Hankkeen puitteissa Someron aikuissosiaalityöhön on luotu vuonna 2014 uusi palveluprosessi sosiaalihuoltolain uudistuksen edellyttämällä tavalla. Kehittämistyön osana on haastateltu myös paljon palveluita käyttäviä asiakkaita. Prosessin mukainen työskentelytapa on otettu kokeiltavaksi Someron sosiaalitoimistossa vuoden 2015 alusta. Hankkeen tavoitteena on ollut luoda asiakaslähtöisiä palveluja aikuissosiaalityöhön, päihdetyöhön ja mielenterveystyöhön palveluja käyttäville asiakkaille. Tavoitteena on ollut kehittää sosiaalisen kuntoutuksen työmuotoja ja menetelmiä asiakkaiden tarpeita vastaaviksi. Odotettuina vaikutuksina ovat hankkeelle olleet mm. palveluiden parempi kohdistuminen niitä tarvitseville, hoidon ja palvelujen oikea-aikaisuus ja ennaltaehkäisevyys sekä palveluiden kustannustehokkuuden ja -vaikuttavuuden lisääntyminen.

Päihdehuolto

Salon a-klinikan palveluita on käyttänyt vuoden 2014 aikana 44 asiakasta. Vertaistuen piirissä on ollut 12 asiakasta. Louhela-yhteisössä asiakkaita on ollut 3, Anjalansalossa 5, Dementiayksikössä, katkaisuhoidossa 13 ja selviämisasemalla 14. Yhteensä asiakkaita on ollut 92. Salon A-klinikan työntekijä on ottanut asiakkaita vastaan Someron sosiaalitoimiston tiloissa yhtenä päivänä viikossa. Salon A-klinikkatoimen ulkopuolisissa yksityisissä avo- ja laitostuotoisissa päihdekuntoutuksissa on ollut 2 henkilöä. A-klinikan järjestämät palvelut ovat olleet ensisijaisia. Asiakkaat voivat hakeutua A-klinikan palveluihin itsenäisesti tai esimerkiksi sosiaalitoimen ohjaamana.

Salon a-klinikan asiakasmäärät

	2013	2014
A-klinikka / Salo	44	44
Vertaistuki	17	12
Louhela -yhteisö	3	3
Anjalansalo	8	5
Dementiayksikkö	0	1
Katko / Salo	20	13
Selviämisasema	14	14
Yhteensä	106	92

	2013	2014
Päihdehuollon kustannukset	263 081 €	256 047 €

Työllistämistoimet / Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttavassa työtoiminnassa on ollut vuonna 2014 yhteensä 72 asiakasta. Toimintapäiviä on ollut 5352.

Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat ja toimintapäivät vuosina 2007 - 2014

Vuosi	Asiakkaat	Toimintapäivät
2007	26	1899
2008	23	1692
2009	30	2136
2010	36	2249
2011	42	3636
2012	60	5079
2013	82	5806
2014	72	5352

Kelalle maksettava työmarkkinatuen kuntaosuus on ollut vuoden 2014 aikana yhteensä 330 277 euroa (2013/235 313 euroa).

Kuntouttavassa työtoiminnassa Ecotekolassa on työskennellyt vuoden 2014 aikana 3 työpaikohjaajaa ja 1 työtoiminnan ohjaaja. Lisäksi työtoiminnassa on työskennellyt useita palkkatukityöntekijöitä.

Työllistämistoimet ovat osoittautuneet Someron tämän hetkiseen työttömien määrään ja työllistämistarpeeseen nähden riittämättömiksi. Työntekijävaihdokset sekä työpaikan ohjaajavajaus ovat olleet osasyynä. Palveluprosesseissa on ollut myös tehottomuutta. Työttömiä on ollut vuoden 2014 aikana keskimäärin 450 ja työttömien osuus on ollut 11,1 % työvoimasta (4045 työkäistä). TE -toimisto on sulkenut toimipisteen Somerolla loppuvuodesta 2014, joten yhteistyön käynnistäminen uusin toimintatavoin on vaatinut aikaa, eikä voi olla vaikuttamatta työllistämistoimien tehokkuuteen. Työtoimintaa on pyritty kehittämään Ecotekolan sisällä ja lisäksi Ecotekolan ulkopuolelle on pyritty löytämään lisää uusia kuntouttavan työtoiminnan työpaikkoja. Työtoiminnan ulkopuoliset kuntouttavan työtoiminnan paikat ja niihin sijoittuvat asiakkaat esimerkiksi eri Someron kaupungin hallintokunnissa vaatisivat ohjaajan tai työpaikkojen koordinaattorin tukea sekä prosessien kuvausta. Toiminnan kehittämistä varten Someron kaupunki on hakenut projektirahoitusta vuodelle 2015. Ryhmätoimintoja on pyritty myös lisäämään ja vuoden 2015 aikana on alkamassa useita ryhmiä työttömille kuntouttavana työtoimintana.

Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelut / Sosiaalityö

Ennaltaehkäisevät palvelut / ennaltaehkäisevä lastensuojelu

Kasvatus- ja perheneuvonnasta on vastannut 1 lapsiperhepsykologi. Lisäksi Someron kaupunki on ostanut perheneuvonnan palveluita seurakunnan perheasian neuvottelukeskuksesta, jossa on toiminut 1 perheneuvoja.

Lapsiperhepsykologilla on ollut vuoden 2014 aikana 100 asiakasta: 0-6 -vuotiaita 19, 7-15 -vuotiaita 24, 16 - 21 -vuotiaita 11 ja aikuisasiakkaita 46. Asiakasmäärien kasvu johtuu osittain siitä, että osa-aikaisesti psykologina toimineen irtisanoutuneen psykologin tilalle on saatu vuoden 2014 alusta kokoaikainen psykologi, joka on pystynyt tehokkailla toimintatavoilla ja työn järkevällä organisoinnilla vaikuttamaan asiakastyön lisäksi myös eri toimintayksiköiden toimintaan sekä työntekijöiden työhyvinvointiin. Lapsiperhepsykologi on ottanut vastaan myös työterveyshuollosta ohjattuja asiakkaita. Lapsiperhepsykologi toimii merkittävässä roolissa osana ennaltaehkäisevää lastensuojelua (mm. päiväkodit, koulut) sekä lisäksi myös osana lastensuojelun työryhmää konsultoivassa asiantuntijaroolissa.

Lapsiperhepsykologin asiakasmäärä ja ikäjakauma

	2013	2014
0-6 v.	17	19
7-15 v.	8	24
16-21 v.	0	11
aikuiset	35	46
Yhteensä	60	100

Lastensuojelun sosiaalityöntekijät (vuoden 2014 aikana vaihtelevasti 1-3 työntekijää) ovat hoitaneet lastenvalvojan tehtäviä. Lastenvalvojan tehtäviin ovat kuuluneet isyyden tunnustamiset sekä elatus-, huolto- ja tapaamissopimusten vahvistamiset vanhempien erotessa. Yhteistyötä vanhempien eroon liittyvissä asioissa on pyritty kehittämään lapsiperhepsykologin lisäksi myös seurakunnan perheneuvojan kanssa. Syksyn 2014 aikana yhteistyön muodoksi on kehitetty lapsikeskeistä perheasiain sovittelua, johon vanhempia ohjataan etenkin riitaisissa erotilanteissa. Vuoden 2014 aikana elatussopimuksia on tehty yhteensä 82 lapselle. Huolto- ja tapaamissopimuksia on tehty yhteensä 74 lapselle. Isyys on selvitetty 34 lapsen osalta. Käräjäoikeudelle on tehty 2 olosuhdeselvitystä vuoden 2014 aikana.

Lastenvalvojan asiakasmäärät

	2013	2014
Isyyden selvittäminen	51	34
Elatussopimus	103	82
Lapsen huolto- ja tapaamisoikeus	80	74

Lastensuojelun sosiaalityössä on painotettu ennaltaehkäisevää työtä siten, että koulujen oppilashuoltotyöryhmiin ja lapsia koskeviin päivähoiton palavereihin on osallistuttu matalalla kynnyksellä. Tiiviillä yhteistyöllä lapsille, nuorille ja perheille on pystytty tarjoamaan varhaista tukea. Ennaltaehkäisevää perhetyötä on ollut mahdollista saada ilman lastensuojelun asiakkuutta. Ennaltaehkäisevän perhetyön asiakkaana on ollut yhteensä 7 perhettä.

Lastensuojelun toimintatapana on ollut nopea reagointi, lasten tilanteisiin varhain puuttuminen sekä matalan kynnyksen painottaminen, jotta yhteydenottaminen sekä yhteistyö lapsia koskevissa asioissa olisi mahdollisimman helppoa. Pitkäjänteisen ennaltaehkäisevän ja nopeasti reagoivan lastensuojelun työotteen voidaan olettaa vaikuttaneen merkittävästi saapuneiden lastensuojeluilmoitusten määrän sekä kodin ulkopuolisten sijoitusten määrän vähenemiseen.

Lastensuojelu

Lastensuojelun työryhmässä on työskennellyt vuoden aikana vaihtelevasti äitiyslomista, irtisanoutumisista sekä rekrytointivaikeuksista johtuen 1-3 sosiaalityöntekijää, 2 perhetyöntekijää ja 1 sosiaaliohjaaja. Työntekijävajeesta ja henkilöstövaihdoksista huolimatta lakisääteisissä käsittelyajoissa on pysytty. Lastensuojeluilmoitukset on pystytty käsittelemään 7 arkipäivän kuluessa ja lastensuojelutarpeen selvitys on tehty 3 kk:n kuluessa selvityksen aloittamisesta.

Lastensuojeluilmoituksia on tullut vuoden aikana yhteensä 112 ja ennakkollisia lastensuojeluilmoituksia 2. Lastensuojelutarpeen selvitykseen on ryhdytty 20 lapsen osalta.

Lastensuojelun asiakkaana on ollut yhteensä 114 lasta, joista kodin ulkopuolelle sijoitettuna on ollut 21 lasta. Jälkihuollossa on ollut 14 lasta. Lastensuojelun asiakaslasten keski-ikä on ollut 11 vuotta. 31.12.2014 asiakkaana on yhteensä 89 lasta. Sijoitettuna on 12 lasta, 6 perhehoidossa ja 6 laitoksessa. Kiireellisiä sijoituksia on tehty vuoden 2014 aikana 1.

Huostaanottopäätöksiä on tehty suostumukseen perustuen ainoastaan 1 ja hallinto-oikeuden ratkaistavaksi ei jätetty yhtään huostaanottohakemusta.

Lastensuojelun perhetyön asiakkaana on ollut yhteensä 38 lasta.

Lastensuojelun asiakasmäärät

	2013	2014
Lastensuojeluilmoitukset	162	119
Ennakolliset lastensuojeluilmoitukset	0	2
Lastensuojelutarpeen selvitykset		16
Lastensuojelun asiakkaat	128	114
Kodin ulkopuolelle sijoitetut	28	21
Kiireellisiä sijoituspäätökset	8	1
Huostaanottopäätökset (suostumukseen perustuva)	5	1
Hakemukset huostaanottoasiassa hallinto-oikeudelle	3	0
Jälkihuollossa	13	14
Tilanne 31.12.		
• Lastensuojelun asiakkaita	87	89
• Kodin ulkopuolelle sijoitettuina	17	12
• Perhehoidossa	8	6
• Laitoksessa	9	6
Lastensuojelun perhetyön asiakkuudessa	50 lasta / 29 perhettä	38 lasta / 23 perhettä
Ennaltaehkäisevän perhetyön asiakkuudessa	8 lasta/7 perhettä	10 lasta/7 perhettä

Lastensuojelun ostopalvelukustannukset yksityisiltä

	2013	2014
Asiakaspalvelujen ostot muilta (yksityiset palveluntuottajat)	1 218 892 €	974 146 €

Tehtäväalue: Vanhustyö

Tavoitteet:

Toiminta-ajatus

Turvata kunnan järjestämistä vastuulle kuuluvat ikäihmisten palvelut laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Tavoitteet

Vanhustyön yhteiset tavoitteet

1. Ikäihmisten kotona asumisen tukeminen.

Mittari: Kotona asuvien yli 80-vuotiaiden suhteellinen määrä ei laske.

Toteutunut (tilastoverailu 2012–2013)

2. Tehokas työajankäyttö, laaditaan kehittämissuunnitelma työajan kartoituksesta saadun tiedon perusteella.

Mittari: Toteutunut/ei toteutunut.

Tavoite osin toteutunut, optimointiohjelma käytössä 11/2014 ja raporttien saanti mahdollistunut.

3. Uuden tehostetun palveluasumisen yksikön käyttöönotto vuoden 2014 aikana.

Mittari: Toteutunut/ei toteutunut.

Tavoite toteutunut.

4. Vanhusten päivätoiminnan aloittaminen.

Tavoite toteutunut.

Kotihoito

5. Kotihoidon optimointiohjelman juurruttaminen ja toiminnan kehittäminen asiakkailta ja henkilöstöltä saadun palautteen avulla.

Mittari: Toteutunut/ei toteutunut

Tavoite osin toteutunut, optimointiohjelma käytössä 11/2014.

Terveyskeskusosasto

6. Selvitys mahdollisuudesta muuttaa alakerran osasto tehostetun palveluasumisen yksiköksi huomioiden vanhuspalvelulain vaatimukset. Laaditaan aikataulu ja kustannusarvio, mikäli muutos on mahdollinen.

Mittari: Toteutunut/ei toteutunut.

Perusturvalautakunta on tehnyt selvityksen pohjalta asiasta päätöksen vuonna 2015.

Päiväkuntoutus

7. Kuntouttava päivätoiminta vakiinnutetaan osaksi palvelutarjontamme.

Mittari: Toteutunut/ei toteutunut

Tavoite toteutunut. Toiminnan kehittäminen on kohdennettu ensivaiheessa omaishoitajiin ja -hoidettaviin.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	2 436 200	-40 000	2 396 200	2 787 927	-391 727
Toimintakulut	-9 367 540	-165 000	-9 202 540	-8 514 730	687 810
Toimintakate	-6 931 340	-125 000	-6 806 340	-5 726 804	1 079 536
Sisäiset kulut	-2 148 500		-2 148 500	-2 250 527	-102 027
Sumupoistot	-23 000		-23 000	-23 104	-104

Toiminta:

Tehostettu palveluasuminen

Ikäihmisten tehostettua palveluasumista tarjotaan Tervaskannossa, Rauhankalliossa ja Katajakodissa.

Tavoitteena on ollut 3-vuoroon siirtyminen koko henkilöstön osalta. Tavoite on toteutunut alkuvuodesta 2014. Siirron jälkeen on työvuorossa myös yöaikaan ollut aina koulutettu henkilö paikalla Tervaskannossa. Rauhankalliolla on edelleen 2 hoitoapulaista, jotka tekevät 3-vuorossa ja tästä johtuen yövuorossa ei aina ole koulutettua henkilökuntaa.

Lääkehoidon osaamista kehitetään jatkuvasti Love-lääkehoidon koulutuksen myötä. Kaikki uudet työntekijät ja pitkäaikaiset sijaiset käyvät Love-koulutuksen, jonka jälkeen on lupa lääkehoidon toteuttamiseen. Myös hoitoapulaisille on räätälöity oma Love-koulutus, jonka suorittaminen antaa pätevyyden valmiiksi jaettujen lääkkeiden antamiseen asiakkaalle.

Omaavontasuunnitelman työstäminen on aloitettu vuoden 2014 aikana ja asukkaiden ja heidän omaistensa tehtävää vuorovaikutteista kehittämistyötä on vahvistettu muun muassa omaisten iltojen kautta.

Palvelutalo Tervaskanto osallistui vuonna 2014 Ylen organisoimaan Hoivakoti kuntoon – projektiin. Lähtökohtana koko projektille oli se ajatus, että katse suunnataan tehtäväkeskeisyydestä ja asukkaiden toimintarajoitteista asukkaiden voimavaroihin ja niihin pieniin asioihin, jotka ovat heille tärkeitä.

Syksyn aikana valmentajien toimesta järjestettiin neljä eri koulutusta, joissa annettiin tehtäviä tehtäväksi käytäntöön. Kaikkien tehtävien lähtökohtana oli työn asukaslähtöinen suunnittelu. Ensimmäisessä koulutuksessa keskityttiin siihen, että muutoksen käynnistäjänä toimii henkilökunnan asenteiden muutos. Pysähdyttiin miettimään millaisessa hoivakodissa itse haluaisi asua jos nyt olisi vanhus ja muutto olisi edessä? Toisessa koulutuksessa mietittiin miten muutos on lähtenyt käyntiin, mikä on muuttunut ja mitkä ovat henkilökunnan mietteet ja tunteukset muutoksesta.

Kaksi koulutusta käsitteli omahoitajuutta ja ensimmäisessä koulutuksessa omahoitaja sai tehtäväkseen laatia omasta asukkaastaan omakuvamonologin, jossa omahoitaja pyrki keräämään 100 asiaa omahoidettavastaan. Tämän perusteella laaditaan hoito- ja palvelusuunnitelma, jossa on määriteltynä tavoitteet ja toimenpiteet niihin pääsemiseksi. Tavoitteena on, että huomio kiinnitetään erityisesti jäljellä oleviin voimavaroihin ja niiden tukemiseen. Tehtävässä hyödynnetään myös omaisia ja varsinkin niiden asukkaiden kohdalla, joista ei haastattelemalla pystytä tietoa keräämään, asukkaan omaisilta on pyritty keräämään mahdollisimman paljon tietoa asukkaan historiasta, tavoista ja tottumuksista.

Geriatrian professori Jaakko Valvanne vieraili pitkin syksyä talossa ja oli vieraillessaan aina koko päivän asukkaiden ja hoitajien mukana arjessa. Jaakon toimesta kiinnitettiin huomiota liikkumiseen, ruokavalioon ja lääkehoitoon. Liikkumisen edistämiseksi jokaiselle asukkaalle laadittiin omahoitajan ja asukkaan yhteistyössä liikuntapiirakka, jossa on merkittynä niitä arjen toimintoja joilla ylläpidetään liikkumista ja toimintakykyä. Lääkityksen osalta tehtiin kahdelle asukkaalle lääkityksen kokonaistarkistus, jossa huomio keskittyi erityisesti psyyken- ja unilääkkeisiin. Huomiota on kiinnitetty siihen, että psykelääkkeitä pyritään vähentämään asukkailta tai antamaan vain tarvittaessa ja kiinnittämään huomiota hoitajan toimintaan tilanteissa, joissa asukas käyttäytyy aggressiivisesti tai uhkaavasti. Ravitsemuksen osalta on lisätty yhteistyötä ja vuorovaikutusta keittiön henkilökunnan kanssa ja kiinnitetty huomiota yksilölliseen ruokavalioon (lisäproteiinien tarve, lisäkalorien tarve). Asukkaiden lempiruokia on myös kartoitettu ja nämä viety tiedoksi keittiölle, joka on näitä sitten toteuttanut.

Omahoitajajärjestelmän kehittäminen on mennyt eteenpäin Yle-projektin myötä. Hoito- ja palvelusuunnitelmasta on pidetty sisäistä koulutusta ja otettu uusi käytäntö käyttöön, jossa omahoitaja huolehtii päivityksen ja laadinnan omille asukkailleen. Hoito- ja palvelusuunnitelma laaditaan jatkossa Effica-kertomukseen kotihoito-ohjelman sijasta, jolloin kaikilla kaupungin tehostetun palveluasumisen yksiköillä on sama ohjelma käytössä. Tavoitteena tähän liittyen on ollut myös tehdä tiiviimpää yhteistyötä omaisten kanssa. Omaiset on otettu mukaan hoito- ja palvelusuunnitelman laadintaan ja hoidon tavoitteiden asettamiseen.

Someron kaupunki avasi 1.9.2014 uuden tehostetun palveluasumisen 60-paikkaisen yksikön. Someron vanhusneuvosto päätti nimetä yksikön Katajakodiksi. Kaupunginvaltuusto päätti, että ainakin alkuvaiheessa yksikön palvelu tuotetaan yksityisen palvelutuottajan toimesta. Kilpailutuksen voitti Lamminniemen hyvinvointikeskus Oy.

Terveyskeskuksen osasto

Terveyskeskuksen akuuttihoito

Tavoitteena on kuntouttavan hoitotyön mallin luominen osastolle. Akuuttiosastolla tavoitteena kuntouttavan hoitotyön mallin myötä hoitajaksojen lyheneminen käytäntöjä tehostamalla. Akuutti osastolla tehostettu kuntoutuspalaverieja kehittämällä niitä tavoitteellisempaan suuntaan. Hoidon suunnittelua tehostettu kirjaamiskäytäntöjä kehittämällä esim. tehostamalla väliarviointia hoitajaksolla.

Lyhytaikaishoitajakson pituus v. 2013 oli 16 vrk ja v. 2014 18 vrk. Akuuttiosaston 26 potilaasta 7:llä oli voimassa pitkäaikaishoidon päätös 31.12.2014. Osastojen yhteenlaskettu potilasmäärä 31.12.2014 osastoilla oli 52 potilasta, joista pitkäaikaishoidon päätös 33:lla potilaalla. Ikääntyneet asiakkaat ovat usein monisairaita ja toimintakyvyltään heikkoja, jolloin hoitajakset erilaisten murtumien, sairauskohtausten sekä erilaisten infektioiden jälkeen ovat pitkiä. Hoitajaksojen pidentyessä ja osaston pitkäaikaishoidon kasvaessa akuuttipotilaat joutuvat joututtamaan osastolle erikoissairaanhoidosta. Jonoa on pyritty ruuhkatilanteissa hallitsemaan käyttämällä Lamminniemen hyvinvointikeskuksen palveluita esim. intervallihoidoa ja kuntoutusta. Terveyskeskuksen akuuttihoitossa kuntouttavaa työtettä on onnistuttu kehittämään myös vuoden 2014 aikana, mutta tämä ei ole näkynyt hoitajaksojen pituuden vähentymisenä johtuen pääosin asiakkaiden hoidontarpeen pitkäaikaisuudesta.

Terveyskeskuksen pitkäaikaishoito

Kuntouttavan hoitotyön mallia kehitetty v. 2014 ja kehitystyö jatkuu edelleen. Hoivaosastolla hoidon suunnittelua on tehostettu vastuuhoidtaja järjestelmän kehittämällä toimivammaksi, kehittämällä hoitosuunnitelmaa tavoitteellisemmaksi ja ottamalla käyttöön elämisen toiminnot kaavake hoitosuunnitelman tueksi. Osaston fysioterapeutin osaamista on hyödynnetty systemaattisemmin hoidon suunnittelussa toimintakyvyn ylläpitämisen näkökulmasta, sekä viriketoiminnan kehittämässä. Viriketoimintaa on osastolla lisätty ja otettu osaksi osaston päivittäistä toimintaa. Osaston toimintamallia on kehitetty asiakaslähtöisemmäksi ja yksilöllisemmäksi, pyrkimällä vähentämään laitospaikkaita ja mahdollisuuksien mukaan. Tavoite toteutunut.

Erikoissairaanhoidon jonopäivät 1.1. – 31.12.2014

	SSS	FSTKY	TYKS / HUS	Yhteensä.	Siirtoviivemaksut
Tammikuu	17	9		26	3
Helmikuu	12	-	2	14	1
Maaliskuu	13	6	3	22	2
Huhtikuu	3	-	-	3	-
Toukokuu	4	-	2	6	-
Kesäkuu	6	5	2	13	1
Heinäkuu	44	8	2 / 1	55	24
Elokuu	45	18	5	68	27
Syyskuu	27	10	4	41	14
Lokakuu	1	-	2	3	-
Marraskuu	35	-	-	35	7
Joulukuu	6	1	-	7	-
Yhteensä	213	57	22/1	293	79

Terveyskeskusosaston hoitajaksot hoitomuodoittain 1.1. – 31.12.2014

	Asiakkaat aikavälillä	Päätyneet hoitajaksot	Hoitopäivät yhteensä	Hoitoaika keskimäärin
Lyhytaikaishoito	336	567	10 321	18
Pitkäaikaishoito	55	61	9 324	153
Tk osasto yht.	374	625	20 263	30
Intervalli	25	80	682	9
Lamminniemen hyvinvointikeskus	11	24	214	9

Kotihoito

Vuonna 2014 kotihoidossa tehtiin 119 680 kotikäyntiä (v. 2013 115 524). Lisäksi kuljetettiin 30 923 lämmintä ateriaa. Kotihoidon asiakkaita oli 592. Palvelutarpeen arviot tehtiin pääsääntöisesti kotikäynnillä, samoin kuin edellisenä vuonna. Suurin osa yhteydenotoista johti palvelujen aloittamiseen. Kotisairaanhoidon tilapäiskäyntien vähentämisen myötä osa asiakkaista siirtyi joko yksityisen kotisairaanhoidon tai sairaanhoidon vastaanoton asiakkuuteen.

Tehtäväalue: Kehitysvammatyö

Toiminta-ajatus

Kehitysvammaisten omatoimisuuden edistäminen arjessa sekä mielekkään viriketoiminnan järjestäminen. Kehitysvammaisten arjen taitoja, omatoimisuutta ja sosiaalisia taitoja tuetaan sosiaalityön keinoin.

Tavoitteet:

- 1. Tavoitteena on lisätä oman toiminnan osuutta vammaisille tarjottavissa palveluissa ja näin hidastaa kustannusten nousua.**

Mittari: Toteutunut/ei toteutunut.

Tavoite osin toteutunut. Omaa toimintaa kehitetty ja esimerkiksi lyhytaikaishoitopaikka otettu käyttöön vuonna 2014. Vammaispalvelun kustannukset kuitenkin kasvaneet.

- 2. Laaditaan henkilöstön koulutussuunnitelma asiakkaiden toimintakyvyn tuen tarve huomioiden.**

Mittari: Toteutunut/ei toteutunut.

Tavoite toteutunut.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	201 600		201 600	198 448	3 152
Toimintakulut	-1 427 070	37 000	-1 464 070	-1 462 966	1 104
Toimintakate	-1 225 470	37 000	-1 262 470	-1 264 518	-2 048
Sisäiset tuotot	9 500		9 500	5 693	3 808
Sisäiset kulut	-296 000		-296 000	-296 668	-668
Sumupoistot	-4 800		-4 800	-4 798	2

Toiminta:

Vammaispalveluissa on työskennellyt vuonna 2014 vs. vammaistyön johtaja. Vakituinen vammaistyön johtaja palaa vanhempainvapaalta vuoden 2015 alussa. Toimintakeskuksessa työskentelee vakituksena 1 vastaava ohjaaja, 0,5 vammaisavustaja, 3,5 ohjaajaa ja 1 laitosapulainen. Vammaisavustaja tekee vakituksena omaa 0,5 avustajan vakanssia ja lisäksi ohjaajan 0,5 sairausloman sijaisuutta määräaikaisena. Tuulentuvassa työskentelee 1 vastaava ohjaaja, 1 laitosapulainen ja 6 ohjaajaa, joista 5 on vakituista ja 1 määräaikainen hoitovapaan sijainen. Ohjatussa asumisessa on 1,5 ohjaajaa, joista 0,5 on määräaikainen vuoden 2014 loppuun saakka. Koulutussuunnitelma on tehty vuoden 2014 aikana.

Vammaisten ryhmämuotoisen asumispalvelun piirissä on ollut asiakkaita seuraavasti:

	2013	2014
Henkilökunta läsnä myös yöllä:		
Itse tuotetut palvelut	13	13
myydyt palvelut	1	1
Valtiolta ostetut palvelut	-	-
Kunnilta ostetut palvelut	-	-
Kuntayhtymiltä ostetut palvelut	3	5
Muilta ostetut palvelut	1	1
Henkilökunta ei läsnä yöllä:		
Itse tuotetut palvelut	3	2
myydyt palvelut	-	-
Valtiolta ostetut palvelut	-	-
Kunnilta ostetut palvelut	-	-
Kuntayhtymiltä ostetut palvelut	-	-
Muilta ostetut palvelut	-	-

Vammaisten toimeksiantosuhteisessa perhehoidossa on ollut 1 asiakas vuosina 2013 ja 2014. Hoitopäiviä on 365.

	2013	2014
Toimeksiantosuhteisessa perhehoidossa	1	1
Hoitovuorokausia	365	365

Vammaispalvelulain mukaisia palvelujen saajia on ollut seuraavasti:

	2013	2014
Vaikeavammaisten palveluasuminen	-	-
0–17-v.	-	-
18–64-v.	2	1
65- ja yli 65-vuotiaat	1	1
Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut		
0–17-v.	3	4
18–64-v.	47	45
65- ja yli 65-vuotiaat	77	60
Henkilökohtaisen avun saajat		
0–17-v.	3	7
18–64-v.	7	8
65- ja yli 65-vuotiaat	1	4
Vammaisille annetut avustukset yhteensä	199 684 €	301 662 €
Kuljetusavustukset	202 078 €	243 904 €

Vammaispalvelun henkilökohtaisten avustajien maksujen sekä asunnon muutostöiden kustannusten osalta on tullut vuoden 2014 aikana huomattavaa kustannusten kasvua, jonka vuoksi vuodelle asetettuun kustannusten nousun hidastamistavoitteeseen ei ole päästy.

Vammaisten laitospalvelut

	2013	2014	2013	2014
Itse tuotetut palvelut	-	1		122 vrk
Valtiolta ostetut palvelut	-	-		
Kunnilta ostetut palvelut	-	-	-	-
Kuntayhtymiltä ostetut palvelut	1	-	477 vrk	281 vrk
Muilta ostetut palvelut	-	-	-	243 vrk
Yhteensä	1	1	477 vrk	646 vrk

Vammaisten työllistämistoiminnassa on ollut asiakkaita seuraavasti:

	2013	2014
Vammaisten työllistymistä tukeva toiminta		
Itse tuotetut palvelut	3	5
Valtiolta ostetut palvelut	-	-
Kunnilta ostetut palvelut	-	-
Kuntayhtymiltä ostetut palvelut	-	-
Muilta ostetut palvelut	-	-
Yhteensä	3	5
Vammaisten työtoiminta		
Itse tuotetut palvelut	33	37
Valtiolta ostetut palvelut	-	-
Kunnilta ostetut palvelut	-	-
Kuntayhtymiltä ostetut palvelut	4	1
Muilta ostetut palvelut	-	-
Yhteensä	37	38
Vammaisten päivätoiminta		
Itse tuotetut palvelut	9	10
-siitä myydyt palvelut	2	2
Valtiolta ostetut palvelut	-	-
Kunnilta ostetut palvelut	-	-
Kuntayhtymiltä ostetut palvelut	-	-
Muilta ostetut palvelut	1	-
Yhteensä	12	12

Tehtäväalue: Päivähoito

Toiminta-ajatus

Tarjota päivähoitopalveluja perheille ja tukea vanhempia heidän kasvatustehtävässään

Tavoitteet:

- 1. Päivähoidon organisaatiomuutoksen toteuttaminen yhteistyössä sivistystoimen kanssa ja resurssien kartoittaminen.**

Mittari: Toteutunut / ei toteutunut

Tavoite toteutunut.

- 2. Vanhempien tyytyväisyys lasten päivähoidon.**

Mittari: Vanhempien tyytyväisyyskyselyn indeksi vähintään 4,35

Tavoite osin toteutunut. Tyytyväisyyskysely sinällään toteutunut, ilman arvoitettua indeksä. Tyytyväisyyskysely on tehty kaikkiin päiväkotiryhmiin ryhmien omasta toimesta, koska tuolloin sähköistä kyselyä ei ollut mahdollista toteuttaa tietoteknisten ongelmien takia (ohjelmat vaihtuivat ja "kyselymoduulia" ei ollut käytettävissä). Ryhmät tekivät

palautteista koonnin ja ne käsiteltiin SUKE-ryhmässä (päivähoidon suunnittelu ja kehittämistyöryhmä). Vastauksia ei arvoitettu eli indeksiä vastauksista ei ole voinut laskea. Ryhmät huomioivat saamansa palautteet omissa toiminnoissaan.

3. *Pienryhmätyöskentelyn aktiivinen käyttö päiväkotiryhmissä*

Mittari: Toteutunut/ei toteutunut.

Tavoite toteutunut.

4. *Puhe- ja toimintaterapiaa 2-3 h viikossa päivähoiton toimipisteissä toteutuu.*

Mittari: Toteutunut/ei toteutunut

Tavoite osin toteutunut. Puhe- ja toimintaterapian lisäksi lapsiperhepsykologi jalkautunut päivähoiton yksiköihin. Toiminnassa arvioitu, mikä em. tahoista on kulloinkin tarpeellinen taho päivähoitossa ja tämä huomioiden tavoite ylittynyt.

5. *Hankintojen suunnittelu sekä koulutus- ja kehittämissuunnitelman laatiminen yhteistyössä henkilöstön kanssa.*

Mittari: Toteutunut/ei toteutunut.

Tavoite toteutunut.

6. *Loma-aikojen suunnittelu: miten ja missä – keskitetään toimintoja tukipalveluihin.*

Mittari: Toteutunut/ei toteutunut.

Tavoite toteutunut.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	476 700	0	476 700	492 073	15 373
Toimintakulut	-3 732 540	-35 000	-3 697 540	-3 462 833	234 707
Toimintakate	-3 255 840	-35 000	-3 220 840	-2 970 760	250 080
Sisäiset kulut	-749 500	53 100	-802 600	-771 381	31 219

Toiminta:

Päiväkodit

Leivonpesän päiväkotit

Leivonpesän päiväkodissa on viisi lapsiryhmää, joissa oli vuoden lopussa 91 lasta (v.2013 94 lasta).

Leivonpesän päiväkodin lapsista esikoulun piiriin kuuluu 44 lasta. Heistä 4 lasta oli 11-vuotisen oppivelvollisuuden piirissä. Päiväkodin lapset jakautuvat joulukuun lopulla seuraavasti: alle 3-vuotiaita ei ollut hoidossa, 3–5-vuotiaita oli 50 lasta ja 6-vuotiaita 40 lasta ja lisäksi yksi 7-vuotias lapsi.

Leivonpesän päiväkodissa kertyi esiopetuksen läsnäolopäiviä 7696 pv (v.2013 vastaava luku 8073 pv), kokopäivähoidon läsnäolopäiviä 7615 pv (v.2013/7813 pv) ja osapäivähoidon läsnäolopäiviä 3524 pv. (v.2013/4177 pv).

Leivonpesän päiväkodin yksi ryhmä tarjoaa esiopetusta lapsille, joilla ei ole päivähoidon tarvetta (ovat pelkän esiopetusajan paikalla).

Leivonpesän päiväkodin henkilöstöhallinnosta ja taloudesta vastaa vastaava lastentarhanopettaja.

Leppäkertun päiväkot

Leppäkertun päiväkodissa oli vuoden lopussa päivähoidossa ja/tai esiopetuksessa yhteensä 16 lasta (v.2013/21 lasta). Esiopetuksessa heistä oli 6 lasta (v. 2013/12 lasta) ja heillä kaikilla oli myös päivähoidon tarve.

Leppäkertun päiväkodissa kertyi läsnäolopäiviä kokopäivähoidossa 1850 pv (v. 2013/1641 pv), osapäivähoidossa 911 pv (v.2013/575 pv) ja esiopetuspäiviä kertyi 1507 pv (v.2013/1707 pv).

Leppäkertun hallinnosta vastaa päiväkodin johtaja.

Sammalniityn päiväkot

Sammalniityn päiväkot tarjoaa päivähoitoa ja esiopetusta Someron Pitkäjärven alueella. Sammalniityn päiväkodille remontoitiin uudet tilat Pitkäjärven vanhaan kauppakiinteistöön heinä-elokuussa 2014 ja tilat saatiin esikoululaisten käyttöön 18.8.2014. Nuoremmat päiväkotilapset siirtyivät uuteen yksikköön syyslomaviikon jälkeen 20.10.2014, jolloin tilat olivat kokonaisuudessa siinä kunnossa, että mahdollistivat koko päivähoito/esiopetusyksikön toiminnan tiloissa.

Sammalniityn päiväkodissa oli vuoden 2014 lopussa lapsia kaikkiaan 27 (v.2013/27), joista esiopetuksessa 15 (v. 2013/7) lasta. Esiopetuksessa olevista lapsista 8:lla oli myös päivähoidon tarve.

Esiopetuksen läsnäolopäiviä kertyi 1913 pv (v.2013/1924 pv), kokopäivähoidon läsnäolopäiviä 2480 pv (v.2013/2805 pv) ja osapäivähoidon läsnäolopäiviä 973 pv (v.2013/1083 pv). Sammalniityn hallinnosta vastaa päiväkodin johtaja.

Tuulihatun päiväkot

Tuulihatun päiväkodissa on neljä ryhmää, joista yksi on suunniteltu vuorohoidolle. Päiväkodin ryhmissä oli vuoden lopulla yhteensä 72 lasta (v. 2013/74 lasta), heistä vuorohoitoryhmässä oli 19 lasta (v.2013/20). Lisäksi talon muista ryhmistä siirtyi satunnaisesti 10–14 lasta vuorohoitoryhmään jatkamaan hoitopäivää. Vuorohoitoryhmä tarjosi lisäksi tilapäistä varahoitoa muutamalle perhepäivähoitolapselle lasten hoitoajoista johtuen.

Vuorohoidon lasten lukumäärä on vaihdellut vuoden aikana 19–23 lapsen välillä. Lapsista 6 oli vuoden lopussa alle 3-vuotiaita (v. 2013 lopussa vuorohoidossa oli 8 alle 3-vuotiasta).

Tulevaisuuden näkymä vuorohoidon osalta vuoden 2015 alkupuolelle näyttää vuorohoitoryhmän lasten lukumäärän pysyvän samana.

Päiväkodissa on 41 esikoululaista (v. 2013/29), joista päivähoitoa tarvitsee 28 (v.2013/26) lasta ja joista 4 on 11-vuotisen oppivelvollisuuden piirissä. Läsnäolopäiviä kertyi päiväkodissa 10 154 pv kokopäivähoidossa (v. 2013/11 362 pv), 3655 pv osapäivähoidossa (v. 2013/3841 pv) ja esiopetuksessa 5140 pv (v. 2013/5139 pv).

Kokopäivähoidossa olevien päivien lukumäärä sisältää Sepäntien varahoitokodin läsnäolopäivät.

Varhaiserityiskasvatus

Varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteeseen kuuluu kaksi (2) kiertävää erityislastentarhanopettajaa. Syksystä 2014 alkaen kiertäviä erityislastentarhanopettajia on kentällä yksi, toisen työntekijän irtisanouduttua. Tehtävä on ollut haettavana, mutta päteviä hakijoita tehtävään ei ole ollut. Kiertävän erityislastentarhanopettajan toimitila sijaitsee Tuulihatun päiväkodissa.

Esiopetuslukuja yhteensä

Kaikkien yksiköiden esiopetuksen läsnäolopäivien määrä oli yhteensä 16 256 (v.2013/16843) päivää. Esiopetukseen osallistui syksyllä 96 lasta eli edelleen 99 % (v. 2013/94 lasta) maksuttomaan esiopetukseen oikeutettujen määrästä.

Esiopetuskuljetuksien piirissä oli syksyllä 2014 20 lasta (v. 2013 syksyllä 25 lasta).

Perhepäivähoito

Perhepäivähoidossa päivähoitoa tarjotaan lapselle hoitajan omassa kodissa. Vuoden lopussa kotona työtä tekeviä hoitajia oli 18 (v.2013/21).

Perhepäivähoidossa oli vuoden lopussa hoidossa 68 lasta (v.2013/89 lasta), joista kaksi jonnotti paikkaa varahoitokodissa. Perhepäivähoidossa lapsista alle 3-vuotiaita oli 30 (v.2013/41).

Läsnäolopäiviä perhepäivähoidossa kertyi kokopäivähoidossa 9480 päivää (v.2013/11 101 pv). Osapäivähoidon läsnäolopäiviä kertyi yhteensä 17 (v.2013/52 pv).

Sepäntien varahoitokoti

Perhepäivähoidon työaikalakimuutosten myötä (syksy 2013) varahoidon tarpeen määrä nousi huomattavasti. Varahoitojen järjestämistä varten toimii Sepäntien varahoitokoti. Yksikkö on Tuulihatun päiväkodin ”satelliittiryhmä”, jonka taloudesta ja henkilöstöhallinnosta vastaa perhepäivähoidon johtaja ja yksikössä työskentelee kolme kasvattajaa.

Lasten päivittäinen määrä varahoitoyksikössä vaihtelee riippuen perhepäivähoitajien lomista ja tasausvapaista. Varahoitokotiin sijoitetaan lapsia myös perhepäivähoitajien sairauslomien aikana. Lasten määrät vaihtelevat päivätasolla paljon ja suurin osa varahoitoon tulevista on alle kolmevuotiaita. Käyttöasteen keskiarvo oli 74,08 % vuonna 2014 (v. 2013/57,80 %).

Lasten enimmäismääränä pidetään 16 lasta terveystarkastajan ohjeistuksen mukaan. Lasten läsnäolopäiviä vuonna 2014 oli 1543 pv (v.2013/1903 pv).

Lasten kotihoidon tuki ja kuntalisä

Lasten kotihoidon tukea maksettiin vuoden 2014 lopussa 166 lapsesta (v. 2013/152 lasta) ja yksityisen hoidon tukea 3 lapsesta (v. 2013/4 lasta). Lisäksi osittaista/joustavaa tukea maksettiin 18 lapsesta (v. 2013/15 lasta).

Kuntalisää sai joulukuun 2014 lopussa 78 perhettä, joissa tukeen oikeutettuja lapsia oli 130.

v. 2006 lopussa oli 71 perhettä, joissa tukeen oikeutettuja lapsia 129
v. 2007 lopussa oli 63 perhettä, joissa tukeen oikeutettuja lapsia 122
v. 2008 lopussa oli 55 perhettä, joissa tukeen oikeutettuja lapsia 110
v. 2009 lopussa oli 67 perhettä, joissa tukeen oikeutettuja lapsia 138
v. 2010 lopussa oli 55 perhettä, joissa tukeen oikeutettuja lapsia 107
v. 2011 lopussa oli 49 perhettä, joissa tukeen oikeutettuja lapsia 89
v. 2012 lopussa oli 67 perhettä, joissa tukeen oikeutettuja lapsia 115
v. 2013 lopussa oli 62 perhettä, joissa tukeen oikeutettuja lapsia 100

Päivähoitotoimisto

Päivähoitotoimisto sijaitsee Tuulihatun päiväkodin yhteydessä. Tiloissa työskentelevät kasvatuspäällikkö, päiväkodin johtaja, perhepäivähoidon johtaja ja osastonsihteri.

Toimielin: Sivistyslautakunta

Toiminta-ajatus

Sivistystoimen yhteisenä tavoitteena on oman toiminnan jatkuva sekä suunnitelmallinen tehostaminen ja kehittäminen. Laatutyötä tehdään vuosittain. Sivistystoimen kaikissa yksiköissä henkilökunnan pätevyysaste on korkea.

Tehtäväalue: Sivistystoimen hallinto

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	0		0	163	-163
Toimintakulut	-288 360		-288 360	-233 889	54 471
Toimintakate	-288 360		-288 360	-233 727	54 633
Sisäiset kulut	-19 600		-19 600	-25 965	-6 365

Toiminta:

Vuonna 2014 sivistyslautakunta kokoontui 8 kertaa. Sivistystoimen hallinnossa tapahtui henkilövaihdoksia ja organisaatiomuutoksia. Sivistystoimeen perustettiin kasvatuspäällikön virka, mikä täytettiin lokakuussa. Uusi sivistysjohtaja aloitti tehtävässään 1.11.2014. Keskeisenä teemana sivistystoimen toimialalla vuonna 2014 oli Kiiruun koulun suunnittelutyön käynnistäminen sekä suunnitteluun osallistuminen. Toinen merkittävä asia oli varhaiskasvatuksen siirron valmistelu sivistystoimialalle 1.1.2015 lähtien.

Tehtäväalue: Peruskoulutus

Toiminta-ajatus

Antaa laadukasta perusopetusta.

Tavoitteet:**1. Sähköisen oppimisympäristön kehittäminen yhdessä tietohallinnon kanssa.**

Toimivat yhteys-, ohjelma- ja laitevalmiudet perusopetuksen ajankohtaisiin lakisääteisiin toimintoihin.

- edellyttää investointimäärärahaa
- tulosten tarkastelu kouluittain

Perustettiin työryhmä yhdessä tietohallinnon kanssa edistämään sähköisen oppimisympäristön hyödyntämistä. Työryhmä kokoontui osassa kouluja tarkastelemaan tv-tilannetta laitteiden sekä tietoverkkoyhteyksien osalta. Työ jatkuu vuonna 2015.

2. Opetussuunnitelman 2016 sisältöihin perehtyminen ja siihen liittyvään koulutukseen osallistuminen.

Tuntijakouudistuksen muutosten vaikutukset ala- ja yläkoulussa.

- koulutuksiin ja opetussuunnitelmatyöhön osallistuminen kouluittain.

Osa rehtoreista ja koulujenjohtajista osallistui opetussuunnitelmaa 2016 koskeviin koulutuksiin. Opetussuunnitelmatyö käynnistyy vuonna 2015.

3. Kestävän kehityksen ohjelman käynnistäminen asteittain kouluilla.

Kestävä kehitys koulun arjessa eri oppiaineiden näkökulmasta.

- käytännön yhteistyö ruokahuolto- ja siivouspalvelujen kanssa
- Valonia –hankkeen hyödyntäminen koulutuksissa.

Kestävän kehityksen ohjelmaa ei käynnistetty. Kestävä kehitys on huomioitu koulujen opetussuunnitelmassa. Valonia-hankkeesta saatiin opetusmateriaalia koulujen käyttöön.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	342 300		342 300	496 641	-154 341
Toimintakulut	-6 194 550		-6 194 550	-5 782 595	411 955
Toimintakate	-5 852 250		-5 852 250	-5 285 954	566 296
Sisäiset tuotot	0		0	10 090	-10 090
Sisäiset kulut	-2 202 800		-2 202 800	-2 263 830	-61 030
Sumupoistot	-5 000		-5 000	-5 022	-22

Toiminta:

Perusopetuksessa kehitettiin sähköistä oppimisympäristöä yhdessä tietohallinnon kanssa. Tätä varten perustettiin opetustoimen ja tietohallinnon kanssa yhteinen työryhmä, jonka avulla parannetaan toimivia yhteys-, ohjelma- ja laitevalmiuksia. Työryhmässä kartoitetaan myös kaupungin koulujen tämänhetkistä laitekantaa sekä suunnitellaan tulevia laitetarpeita. Tieto- ja viestintäteknologia-koulutuksiin opetushenkilöstö osallistui muun muassa Osuma -hankkeen koulutusten kautta.

Someron kaupungille myönnettiin valtionavustusta koulutuksellista tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin. Hankkeen avulla palkattiin henkilöstöä ja järjestettiin kohderyhmälle (esim. maa-hanmuuttajat, sijoitetut lapset) muun muassa pajatoimintaa. Pajatoiminta oli varsin tuloksellista. Opetustoimi sai myös ryhmäkoon pienentämisen valtionavustusta, minkä turvin palkattiin resurssiopettaja Joensuun kouluun. Resurssiopettajan avulla pystyttiin lisäämään koko ikäluokan (pienryhmät ja yleisopetus) välistä yhteistyötä mm. matematiikassa.

Yläkoulun ja lukion toiminta siirrettiin uusiin väliaikaisiin väistötiloihin huhtikuussa 2014. Koulujen toiminta on ollut hajallaan eri toimipisteissä ja aiheuttanut haasteita muun muassa oppilaiden lukujärjestysten suunnitteluun. Henkilökunta ja oppilaat ovat sopeutuneet muuttuviin tilanteisiin joustavasti.

Tehtäväalue: Keskiasteen koulutus

Toiminta-ajatus

Antaa laadukasta perusopetusta.

Tavoitteet:**1. Sähköisen oppimisympäristön kehittäminen yhdessä tietohallinnon kanssa.**

Toimivat yhteys-, ohjelma- ja laitevalmiudet lukio-opetuksen ajanmukaisen opetuksen toteuttamiseksi.

- edellyttää investointimäärärahaa
- tietoteknisten varusteiden tarkastelu suhteessa ajanmukaisen opetuksen tarpeeseen

Uudessa väistötilassa testattiin verkon toimivuutta ja pyrittiin korjaamaan puutteita tietohallinnon kanssa. Lukion tiloissa on luokka, jossa on tietokoneita, jotka pyritään korvaamaan uusilla opetuksen kehittämiseksi. iPad-laitteita on käytetty opetuksen apuna ja opettajia on koulutettu oppilaiden avustuksella niiden opetuskäyttöön.

2. Sähköiseen ylioppilastutkintoon valmistautuminen.

Ensimmäiset kokeet ylioppilastutkinnosta suoritetaan sähköisesti v. 2016 tieto- ja viestintätekniikkaa käyttäen ja kaikki tutkinnon kokeet tehdään sähköisesti v. 2019.

- syksyllä 2013 lukio-opintonsa aloittaneista niiden opiskelijoiden osuus, jotka osallistuvat "tietotekniikka lukio-opiskelun apuna –kurssille" ja voivat hyödyntää lukion laite- ja ohjelmakantaa.

Opettajat ovat kouluttautuneet sähköiseen yo-tutkintoon ainejärjestöjen koulutuksissa. Lukion it-ryhmä on valmistautunut teknisesti toteuttamaan tutkinnon.

Keväällä 1. vuoden opiskelijat osallistuivat lehtori Salmen tietotekniikkakoulutukseen, jossa perehdyttiin iPadien käyttöön lukio-opiskelun apuna. Samasta ryhmästä valittiin joukko opiskelijoita, jotka kouluttivat opettajia iPadien käyttöön opettajien Veso -koulutuksessa.

3. Someron lukion valitsevat oppilaat

- yli 40 prosenttia Kiiruun yläkoulun päättäneistä valitsee Someron lukion jatkokoulutuspaikakseen.
- lukio houkuttelee opiskelijoita myös kuntarajojen ulkopuolelta (mittari opiskelijoiden määrä).

Someron lukiossa opintonsa aloitti syksyllä 57 opiskelijaa. Ennuste oli 42 opiskelijaa, joten tavoite ylittyi merkittävästi. Ongelmaksi muodostuivat uudet väistötilat, joiden luokat ovat hieman entistä pienempiä. Joidenkin ryhmien osalta oli tilanahtautta. Vieraskuntalaisia opiskelijoita Someron lukiossa on 7+ 2 vaihto-oppilasta.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	300		300	520	-220
Toimintakulut	-1 002 460		-1 002 460	-969 479	32 981
Toimintakate	-1 002 160		-1 002 160	-968 959	33 201
Sisäiset kulut	-271 700		-271 700	-297 716	-26 016
Sumupoistot	0		0	-32	-32

Toiminta:

Kevään aikana Someron lukio aloitti yhteistyön lähilukioiden kanssa. Forssan, Loimaan, Urjalan ja Kosken lukioiden kesken ryhdyttiin miettimään yhteistyömuotoja, joiden tarkoituksena oli valmistaa lukion oppilaita sähköiseen yo-tutkintoon. Lisäksi sovittiin yhteistyöstä mm. etäopetuksen muodossa. Erityisesti lyhyiden kielten tarjoaminen yhteistyössä koettiin tarpeelliseksi. Syyskaudella yhteistyö lukioiden välillä jatkui ja suuntautui erityisesti Kosken ja Elisenvaaran suuntaan. Yhteistyötä kehitettiin rehtoreiden kokouksissa mm. yhteisiä käytäntöjä

laatomalla erityisesti sähköisen yo-tutkinnon suuntaan. Sähköisen yo-tutkinnon ja teknologian opetuskäytön lisäämiseksi perustettiin lukion it-ryhmä, jossa mukana ovat rehtori, vararehtori, historian lehtori sekä tietohallinnon edustus.

Lukion kevätjuhlassa ylioppilaaksi valmistui 47 opiskelijaa. Syksyn yo-juhlassa valmistui 3 ylioppilasta.

Tehtäväalue: Vapaa sivistystyö

Tavoitteet:

1. Järjestetään tuntiopettajille suunnattua koulutusta.

Mittari: Järjestetyt koulutukset.

Viiden varsinaissuomalaisen kansanopiston yhteinen Pramilla II hanke päättyi v. 2014. Hankkeen kautta järjestettiin koulutuspäiviä 6 kpl. Koulutukseen osallistui opistolta 9 tuntiopettajaa.

2. Laaditaan oppimistiloista / oppimisympäristöistä selkeät turvallisuusohjeet.

Mittari: Valmistuneet turvallisuusohjeet.

Turvallisuusohjeita ei ole laadittu vuoden 2014 aikana. Turvallisuussuunnitelma on vireillä ja tavoitteena valmistuminen keväällä 2015. Uutena säädöksenä turvallisuuteen vuonna 2014 ohjeistettiin luokkahuoneiden ovien lukitseminen tuntien aikana Jukolan taideopetusluokassa sekä Nuppulinnan liikuntasalissa.

3. Opiston 50-vuotisjuhlan järjestäminen

Mittari: Juhlaohjelman sisällön tuottaminen

50-vuotisjuhla järjestettiin lauantaina 4.10. klo 14 Monitoimitalolla. Tapahtuman toteutuksesta vastasivat kurssisihteeri ja suunnittelijaopettaja. Monipuoliseen juhlaohjelmaan sisältyi filosofian tohtori Leeni Tiirakarin kirjoittaman Someron kansalaisopiston historiikin julkistaminen. Monitoimitalon aulatilassa oli esillä Someron kansalaisopiston käsityö- ja kuvataidekursseilla tehtyjä oppilastöitä 50 vuoden ajalta.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	88 800		88 800	84 144	4 656
Toimintakulut	-411 860		-411 860	-370 137	41 723
Toimintakate	-323 060		-323 060	-285 993	37 067
Sisäiset tuotot	0		0	1 213	-1 213
Sisäiset kulut	-43 900		-43 900	-30 487	13 413

Toiminta

Somero-opistossa vakituisen henkilökunnan lisäksi opetusta antoi 74 tuntiopettajaa, tutoria ja luennoitsijaa. Opetusta järjestettiin 202 kurssilla ja luennoilla yhteensä 5 009 opetustuntia. Kurssien ja luentojen brutto-osallistujamäärä oli 2 560. Luentoja järjestettiin 7 (16 opetustuntia), joille osallistui yhteensä 208 henkilöä. Yksi luennoista oli Someron kaupungin tarjoama henkilöstökoulutus. Kiiruun koulun auditorion poistuttua käytöstä opistolle ei ole ollut luentojen järjestämiseen tiloja.

Avointa yliopisto-opetusta järjestettiin esimiestyössä ja vuorovaikutustaidoissa (4 op) ja aloitettiin kasvatustieteen perusopinnot (25 op), joka jatkuu vuoden 2015 puolella. Yhteistyökumppanina molemmissa kursseissa oli Turun avoin yliopisto. Lasten ja nuorten taiteen perusopetukseen osallistui 52 lasta ja opetusta annettiin kolmelle perusopintojen ryhmälle sekä kahdelle työpajaopintojen ryhmälle yhteensä 280 opetustuntia.

Opiston taidekurssilaiset tekivät lukuvuoden aikana kolme opintomatkaa. Kevätnäyttelyt järjestettiin Aholassa, Koskella Liipolan taidemuseossa ja Terttilässä Toukolan tilassa. Taidekoulun vaihtuva talvinäyttely pidettiin Lamminniemen hyvinvointikeskuksessa. Toukokuun alussa Taidekoulu järjesti yhdessä Lounais-Hämeen musiikkiopiston kanssa poikkitaiteellisen avajaistapahtuman, jonka yhteydessä oli myös taidekoulun kevätnäyttely.

Somero-opisto on tehnyt suunnittelu ja toteutusyhteistyötä paikallisten, seudullisten ja alueellisten toimijoiden kanssa. Opisto osallistui aktiivisesti Osaava-ohjelman Pramilla-hankkeeseen yhdessä viiden varsinaissuomalaisen kansalaisopiston kanssa. Vuonna 2014 hankkeessa järjestettiin tuntiopettajille koulutusta ja edistettiin opetushenkilöstön verkostoitumista muiden opistojen henkilöstön kanssa. Hanke päättyi vuoden 2014 lopussa.

Tehtäväalue: Kirjastotoimi

Tavoitteet:

1. Vertailutiedot valtakunnallisiin tilastoihin

Keskeisten kirjaston tunnuslukujen vertaaminen valtakunnallisiin arvoihin (vertailutiedot saadaan vuosittain huhtikuun alussa).

Valtakunnalliset tunnusluvut ovat saatavissa vuodelta 2013, vuoden 2014 tilastot julkistetaan huhtikuussa. Someron kirjaston aineistohankintojen ja lainausten määrä on ylittänyt valtakunnallisen tason jo useita vuosia, samoin asukasluukuun suhteutettu fyysisten kävijöiden määrä. Kirjastoauton osuus lainoista on ollut tavallista suurempi.

	Somero 2014 / 2013	Varsinais-Suomi 2013	Koko maa 2013
hankinnat/ (asukasluku/1000)	506 / 545	385	351
lainaus/asukasluku	18,3 /19,3	17,1	17,2
fyysiset käynnit/asukasluku	14,2 /14,8	9,4	9,5
kirjastoautolainat/kokonaislainaus	14,0 /14,1	5,3	7,9

2. Verkkotiedonhaun ja kirjastonkäytön opetus

Opetus järjestetään säännöllisesti määräaikoina myös muille kuin koululaisille.

- edellyttää riittävää määrää koulutettua henkilökuntaa
- järjestetyn opetuksen kuvaus

Kirjaston kaikki virat ja toimet oli täytetty vuonna 2014. Verkkotiedonhakua ja kirjastonkäytön opetusta ei järjestetty koululuokkien lisäksi säännöllisesti toistuvina määräaikoina. Sen sijaan opastusta annettiin kirjastossa tarvittaessa päivittäin, myös puhelimitse ja sähköpostitse. Lisäksi järjestettiin muutamia tapahtumia.

Valtakunnalliseen SeniorSurf -päivään 7.10. osallistui noin 40 eläkeläistä. Verkkokirjasto, -pankkeja ja -laitteita esittelivät ja niiden käyttöä opastivat Someron kirjasto, Osuuspankki, Säästöpankki ja Datapiste.

Kirjaston toimintaa, aineistoja ja verkkotiedonhakua esiteltiin myös aivoterveyspäivänä 11.3., senioriopettajille 19.3. ja sydänyhdistykselle 30.9. Osallistujia oli yhteensä noin 80.

3. Valmiudet e-aineiston käyttöön kotikoneilta

- edellyttää tietohallinnon teknistä panostusta
- palaute asiakkailta e-aineiston käyttämisestä kotikoneilta

Valmiuksia ei voitu järjestää vuonna 2014. Vuonna 2015 valmistuu tarvittava rajapinta kirjastojärjestelmän ja verkkokirjastosta lainattavien e-aineistojen välille. Rajapinnan kehittämistä vastaavat Yleisten kirjastojen konsortio ja Oy Axiell Ab.

Someron kirjasto liittyi vuonna 2014 Yleisten kirjastojen konsortioon, joka mahdollistaa yhteistyön mm. hankinnoissa. Konsortio vaikuttaa aktiivisesti kirjastoille kehitettäviin e-palveluihin, joiden käyttöoikeuksiin ja tekniikoihin liittyy paljon erityiskysymyksiä. Esim. palvelun käytettävyys ja tekninen sopivuus on testattava eri laitteiden ja kirjastojärjestelmien kanssa.

Konsortio mahdollistaa e-kirjojen hankinnan Ellibs-palvelusta, joka uusii käyttöliittymänsä vuonna 2015. Uuden käyttöliittymän ansiosta kirjastonkäyttäjät voivat kirjastokortillaan lainata e-kirjoja verkkokirjastosta. Uusi Ellibs-kirjasto on itsenäinen verkkopalvelu, joka ei vaadi erillisiä asennuksia eikä palvelimia. Käyttöliittymän vuosimaksu määräytyy kirjaston palvelualueen väestömäärän mukaan (0,0145 euroa/asukas) ja e-kirjat ostetaan Ellibs-kirjakaupasta. Kirjastot liitetään Ellibs-kirjastoon vaiheittain. Ensimmäisinä mukaan voivat ilmoittautua Axiell Aurora-kirjastot kuten Someron kaupunginkirjasto. Tarvittava rajapinta valmistunee keväällä 2015.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	12 600		12 600	13 084	-484
Toimintakulut	-518 170		-518 170	-494 264	23 906
Toimintakate	-505 570		-505 570	-481 179	24 391
Sisäiset kulut	-213 100		-213 100	-214 008	-908
Sumupoistot	-1 000		-1 000	-954	46

Toiminta:

Someron kirjastossa on panostettu hyvään asiakaspalveluun. Someron kaupunginkirjasto sai paikallisen tunnustuksen kuntalaisten äänestäessä kirjaston henkilökunnan Someron vuoden 2014 asiakaspalvelijaksi.

Suomen yleisten kirjastojen toiminnassa on jo useana vuonna näkynyt kulttuurisen kehityksen tuottama vapaa-ajan käyttömuotojen ja -mahdollisuuksien monipuolistuminen. Fyysiset kirjastokäynnit ja lainaukset ovat alkaneet sen myötä vähentyä, verkkokäynnit ja uudenlaiset toimintatavat lisääntyä. Aiempaa enemmän kirjastot ovat tehneet yhteistyötä paitsi toistensa myös muiden tahojen kanssa. Tämä kehitys näkyy myös Someron kirjastossa. Vuonna 2013 somerolainen haki kirjastosta 19,3 lainaa, viime vuonna 18,3 lainaa. Fyysisiä käyntejä kertyi 130 000 (-5 %) ja verkkokäyntejä 22 000 (+5 %). Kirjaston kokonaislainaus oli 167 237 (-6 %), siitä kirjastoauton osuus 14 % eli 23 408 (-7 %).

Kirjasto järjesti mm. satutunteja, kirjastokorttijuhlia, kirjavinkkausta, kirjastonkäytön opetusta, kirjailija- ja asiantuntijavierailuja, työpajoja, konsertteja, runoiltoja, kulttuuripäivän tanssit ja buffetin, osallistui Satumaa –päivään, valtakunnalliseen SeniorSurfiin ja kansalliseen pelipäivään. Kirjastossa vieraili joka viikko vammaisryhmä, kokoontui säännöllisesti kirjallisuuspiiri, lausuntaryhmä Runomummit sekä muistikammari. Syksyllä perustettiin lasten kirjavinkkikerho. Galleriassa järjestettiin näyttelyitä. Tapahtumia järjestettiin yhteistyössä Someron koulutoimen, nuorisotoimen, Somero-opiston, Someron Kulttuuri ry:n ja Someron Liikunta ry:n

kanssa. Yhteistyötahoja olivat myös somerolaiset pankit ja yritykset, Salon muistiyhdistys ja yksittäiset henkilöt.

Tehtäväalue: Vapaa-aikatoimi

Tavoitteet:

Liikuntatoimi

1. Uimahallitoiminnan vakiinnuttaminen

- *osaavat työntekijät, monipuolinen vesiliikuntatarjonta, uimahallin käyttövuorojen jakaminen, uimahallin markkinointi ja kävijämäärien maksimointi, asiakaspalautteen kerääminen*

Tavoite toteutui.

Uimahallin henkilökunnalle järjestettiin vuosittainen Trimmikurssi elokuussa ylläpitämään ammatillista osaamista uimahalliympäristössä. Liikunnanohjaajilla oli mahdollisuus päivittää taitojaan Suomen Voimisteluliiton kursseilla ja 2 henkilöä kävi helmikuussa tutustumassa Uimahalli- ja kylpyläpäivillä. Lisäksi henkilökunta osallistui alan messutapahtumiin ja keväällä toteutettiin yhteinen retkipäivä Kangasalan ja Valkeakosken uimahalleihin. Vesiliikuntaa tarjottiin keväällä ja syksyllä yhteensä 10 viikkoryhmää. Uutena kurssina aloitettiin Aqua Gymstick. Lasten alkeisuimakouluja järjestettiin vuodenvaihteessa ja kesälomalla. Koululaisten uintikerho toteutettiin kevät- ja syyskaudella.

Uimahallia markkinoitiin netti- ja facebook -markkinoinnin lisäksi lähialueiden lehdissä. Erityisesti oheistapahtumia mainostettiin paikallislehdessä ja lähiseutujen julkaisuissa. Kävijämäärän kehitys oli positiivinen.

Asiakaspalautetta kerättiin marraskuussa 2014. Asiakastytyväisyyskyselyn tulos asteikolla 1-5 oli 4,7.

2. Liikunnan monipuolisten toimintaedellytysten ylläpitäminen ja seurayhteistyön laajentaminen.

- *kaikki ikä- ja tasoryhmät huomioiva liikuntaryhmätarjonta, koulutustapahtumien tarjonta, yhteistyö kuntoliikuntatapahtumien järjestämisessä ja liikuntapaikkojen kehittämisessä.*

Tavoite toteutui.

Vesiliikuntaryhmien ohella kurssitarjottimella oli mm. tuolijumppaa, kuntosaliryhmiä senioreille ja työikäisille, matalan kynnyksen kuntojumppaa ja henkilökohtaista liikuntaneuvontaa. Lapsille järjestettiin kesällä urheilukoulua ja salibandykerhoja. Erityisryhmien uimaopetuksen käynnistämiseksi löydettiin henkilöstöresurssi ja samalla päästiin luomaan kehityssuunnitelmat vuodelle 2015.

Kuntoliikuntaa tuettiin mm. Ui Kesäksi Kuntoon –kampanjan järjestämisellä. Uimahalli Loiske voitti valtakunnallisen keskisuurten uimahallien sarjan aktiivisten kuntosaliryhmänsä ansiosta. Keväällä oltiin mukana Someron Voiman järjestämässä pyöräilytapahtumassa ja syksyllä Someron Sykkeen iäkkäille järjestämässä ulkoilutapahtumassa. Talvi- ja syyslomaviikkojen oheisohjelmilla pyrittiin lisäämään kuntoliikkujien mielenkiintoa palveluja kohtaan.

Loppuvuodesta 2014 päätettiin panostaa kuntosalin laitekannan uusimiseen. Uudet laitteet asennetaan runsaslukuisen kuntosalin asiakaskunnan iloksi viikolla 8 (2015).

3. Uimahallin ja jäähallin resurssitarpeen arviointi.

Tavoite ei toteutunut täysin: jäähallin avustustaso tuleville vuosille on linjattu, uuden sopimuksen tekeminen liikuntapalvelujen tuottamisesta on kesken.

Nuorisotoimi:

1. *Yhteistyön kehittäminen sosiaalitoimen kanssa*

- *varhaisen puuttumisen mahdollisuuksien kartoittaminen yhteistyössä toimialojen kanssa (korjaava/ehkäisevä)*

Etsivä nuorisotyöntekijä on toiminut yhteistyössä Ecotekolan kanssa ja vetänyt nuorten ryhmää Ecotekolassa yhdessä pajaohjaajan kanssa.

2. *Nuorisotoimen profiilin kohottaminen erityisesti yläkoulukäisten keskuudessa.*

- *markkinoinnin ja tiedottamisen lisääminen yläkoululaisille myös sähköisiä kanavia käyttäen*

Nuorisotoimi toteutti kyselyn loppuvuodesta 2014 yläaste- ja lukioikäisille. Kyselyssä kartoitettiin nuorisotoimen tunnettavuutta, nuorten vapaa-ajanviettoa ja kiinnostusta osallistua nuorisotoimen kehittämiseen. Kyselyn tulosten pohjalta kehitämme toimintaa vuoden 2015 aikana

3. *Kesälomatoimintojen kehittäminen.*

- *sisältöjen uudistaminen kesälomatarjontaan*

Etsivä nuorisotyöntekijä ja nuoriso-ohjaaja pitivät yhdessä kesäkahvilaa keskiviikkoisin kesäkuussa. Tiistaisin ja torstaisin oli nuorisotiloissa peli-ilta. Suunnitellut pajat eivät toteutuneet osallistujien puuttuessa.

Kulttuuritoimi:

1. *Kulttuuri ry järjestää kesällä 2014 yhdessä jäsenyhdistysten kanssa suur tapahtuman*

Mittari: Suur tapahtuman järjestäminen

Tavoite on toteutunut.

Kulttuuri ry järjesti 27.6. yhdessä jäsenyhdistystensä ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa suur tapahtuman Satumaa Soikoon 24h. Tapahtuma sai näkyvyyttä valtakunnallisissa tiedotusvälineissä, kuten Seura-lehdessä, Iltalehdessä ja Ylen radiokanavilla. Tämän lisäksi 17.5. järjestetty Kulttuuripäivä levittäytyi useille tapahtumapaikoille ja keräsi runsaasti yleisöä.

2. *Talouden vakiinnuttaminen Kiiruun puiston Leader –hankkeen jälkeen*

- *Synergiaetujen hakeminen alueellisten toimijoiden kanssa. EU –tukien ja valtakunnallisten sekä alueellisten hankkeiden hyödyntäminen. Kulttuuripalvelujen tuotteistamisen suunnittelu.*

Tavoite on toteutunut/toteutuu.

Kulttuuri ry:n taloudellinen tilanne on vakaa ja vakiintuu lopullisesti, kun ELY-keskukselta on saatu päätöksenmukainen korvaus Kiiruun puiston Leader-hankkeesta. Tämän jälkeen yhdistys maksaa kaupungille 110 000 euron lainan pois, jonka jälkeen nähdään yhdistyksen lopullinen taloudellinen tilanne. Kiiruun puistohanke oli pienelle yhdistykselle suuri voimainnoston kaiken kaikkiaan.

Kulttuuri ry on mukana useiden paikallisten toimijoiden suunnittelemassa Paimionjoen ympäristön kehittämishankkeessa, minkä lisäksi yhdistys on vakiinnuttamassa mm. taidekerhotoimintaansa Taiteen edistämiskeskuksen tuella.

3. *Kulttuuria kaikille / tunnettavuuden lisääminen*

- *vertailutilastoa edellisiin vuosiin.*

Tavoite on toteutunut.

Kulttuuri ry on ollut runsaasti esillä paikallismedioissa. Lehdistöseurantaa on tehty arkistoimalla yhdistystä koskevat kirjoitukset ja kuvat kulttuurituottajan toimistoon. Tämän lisäksi mm. Facebook-sivut ovat tavoittaneet vuoden aikana yli 100 uutta seuraajaa: seuraajien määrä 1.1.2014: 237, 16.1.2015: 339 (määrä lähes 1,5-kertaistunut).

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	800		800	31 680	-30 880
Toimintakulut	-1 162 810		-1 162 810	-1 146 995	15 815
Toimintakate	-1 162 010		-1 162 010	-1 115 315	46 695
Sisäiset kulut	-887 200		-887 200	-877 231	9 969
Sumupoistot	-8 900		-8 900	-8 824	76

Toiminta:

Someron Liikunta ry:n vuosi oli toiminnallisesti erittäin onnistunut. Uimahalli Loiskeen toinen kokonainen toimintavuosi sujui jopa odotettua paremmin ja kävijämäärä nousi edellisestä vuodesta 4,6 %. Kokonaiskävijämäärä uimahalli Loiskeessa oli 81 475. Päiväkohtaiseksi keskiarvoksi muodostui näin ollen 255 kävijää/päivä. Kuntosalin kävijämäärä oli 22 377 kävijää. Vuoden 2013 kävijämäärään verrattuna (19 982) nousua oli 12 %. Vuotta aikaisemmin kävijämäärä nousi kuntosalilla jo 23 %. Edelleen kasvanut käyttöaste lisää tarpeita kuntosalin pinta-alan laajentamiselle ja laitekannan päivittämiseksi. Uimahallin ja kuntosalin asiakkaille järjestetyn asiakastytyväisyyskyselyn tulokset olivat varsin positiivisia. Tyytyväisyyskyselyn 109 vastauksen otannasta kouluarvosanaksi kertyi 9,4. Asiakkailta saatiin myös hyviä kehitysideoita tulevaan toimintaan.

Toimintavuodessa 2014 oli poikkeuksellista, että huonolumisen talven seurauksena ladunajokautta ei päästy käynnistämään ollenkaan. Tämä näkyi säästöinä ladunajokustannuksissa ja samalla lisääntyneenä sisäliikuntatilojen käyttönä. Kiiruun koulun sulkeminen pois käytöstä 1.4.2014 alkaen heikensi paikkakunnan liikuntasalitalannetta ja toi väistämättömiä muutoksia salivuorojen jakamiseen kaudelle 2014 - 2015. Salivuorojen jaossa päästiin kuitenkin seurojen kanssa neuvottelemalla olosuhteisiin nähden kohtuulliseen lopputulokseen. Someron Liikunta ry investoi vuoden lopulla uusiin kuntosalilaitteisiin yhdistyksen taloudellisen tilanteen salliessa.

Vuonna 2014 nuorisotoimi järjesti nuorten iltoja 3 kertaa viikossa keväällä ja syksyllä. Kerho ja alakoululaisille oli 2 kertaa viikossa. Nuorisotoimi järjesti myös lapsille ja nuorille retkiä ja tapahtumia yksin sekä yhteistyössä muiden tahojen kanssa. Etsivä nuorisotyö tavoitti 28 nuorta. Etsivä nuorisotyöntekijä toimi yhteistyössä Ecotekolan kanssa ja veti nuorten ryhmää yhdessä pajaohjaajan kanssa.

Toimielin: Tekninen lautakunta

Tehtäväalue: Tekninen hallinto

Tietohallinto

Toiminta-ajatus

Tietohallinnon tehtävänä on välittää, tuottaa ja ylläpitää tietotekniikkaan liittyviä palveluja Someron kaupungin eri toimialoille.

Tavoitteet:

1. Tiivistetään yhteistyötä hallintokuntien kanssa.

Tavoite toteutunut. Jatkettu yhteistyöpalaverien pitämistä hallintokunnittain. Pyritty pitämään myös osanottajamäärältään pienempiä, yksikkökohtaisia palavereita. Perustettu koulutoimen puolelle yhteinen IT-ryhmä.

2. Kaikki työasemat ja palvelimet dokumentoidaan ja lisenssien hallintaa kehitetään.

Tavoite toteutunut. Jatkettu vuonna 2014 hankitun IT-sisällönhallintasovelluksen kehittämistä hyödyntäen järjestelmän raportointiominaisuuksia tietohallinnon toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa. (Mm. Tietokoneiden elinkaaren ja niihin asennettujen sovelluksien versiohallinnan suhteen)

3. Koulujen tietoliikenneyhteyksiä parannetaan.

Tavoite toteutunut. Rakennettu kouluverkkoselvityksen perusteella jatkaviin sivukouluihin nopeat valokuituyhteydet ja langattomat tietoliikenneverkot.

4. Sähköisten asiakirjojen käytön laajentaminen.

Tavoite toteutunut. Hankittu sähköisen kokouskäytännön mahdollistava järjestelmä asian- ja dokumenttienhallintaan keskittyvältä ohjelmistotoimittajalta: Tavoite sähköisten asiakirjojen käytön laajentamisesta pyrittiin huomioimaan sähköisten kokouskäytäntöjen projektiryhmässä, jossa sähköistä kokousjärjestelmää sovitettiin ja rakennettiin kaupungin tarpeisiin soveltuvaksi. Nyt hankittu sähköinen kokousjärjestelmä mahdollistaa toimialoille erilaisten sähköisten asiakirjojen käytön hyödyntämisen luottamushenkilöorganisaatioissa.

5. Sähköiseen kokouskäytäntöön siirtymisen aloittaminen.

Mittari: Kaupunginhallitus on siirtynyt sähköiseen kokouskäytäntöön.

Tavoite toteutunut. Kaupunginhallitus siirtyi sähköiseen kokouskäytäntöön maaliskuussa 2015.

6. Riskienhallinnan kehittäminen.

Tavoite toteutunut. Pyritty päivittämään ja mahdollisuuksien mukaan luopumaan vanhoista, ilman ohjelmistotoimittajan tukea olevista server 2003 ja XP käyttöjärjestelmistä. Vuonna 2014 vietiin pegasos-järjestelmäkokonaisuuden päivitys/vaihtoprojekti maaliin. Vuodelle 2015 on suunniteltu aloitettavaksi ja toteuttavaksi vastaavasti 2-3 isoa järjestelmän vaihtoprojektia.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	34 600		34 600	42 313	-7 713
Toimintakulut	-1 203 730		-1 203 730	-1 183 467	20 263
Toimintakate	-1 169 130		-1 169 130	-1 141 154	27 976
Sisäiset tuotot	737 100		737 100	764 928	-27 828
Sisäiset kulut	-66 900		-66 900	-52 588	14 312
Sumupoistot	-10 000		-10 000	-9 919	81

Tehtäväalue: Tilahallinto

Toiminta-ajatus

Tilahallinnon toiminta-ajatuksena on järjestää kaupungin toimielinten käyttöön tarkoituksenmukaiset ja hyvätasoiset toimitilat tontteineen kilpailukykyiseen hintaan ja huolehtia kaupungin rakennusomaisuuden arvon säilyvyydestä ja tuottavuudesta

Ruokapalvelujen tarkoituksena on tarjota asiakasryhmille ravitsevaa ja mieluisaa ruokaa sekä edistää asiakkaiden hyvinvointia. Päiväkodeissa ja kouluissa ruokakasvatus on olennainen osa oppimista. Raaka-aineiden hankinnassa etusija on turvallisilla, kotimaisella ja lähi-alueella tuotetuilla elintarvikkeilla.

Siivouspalvelun toiminta-ajatuksena on luoda omalta osaltaan toimintaedellytykset kaupungin tiloissa työskenteleville ja toimiville asiakkaille. Siivouspalvelut ylläpitävät ja parantavat tilojen puhtaus- ja hygieniatasoa vaikuttaen terveyteen, hyvinvointiin sekä toimintaympäristön viihtyvyyteen

Tavoitteet:

Kiinteistöjen kunnossapito

- 1. Kiinteistöjen kuntoa ylläpidetään suunnitelmallisella korjaus- ja huoltotoiminnalla ja kiinteistöjen arvoa ja kehittymistä seurataan mm. järjestämällä kiinteistössä vähintään yhden (1) kerran vuodessa kiinteistökatselmus yhteistyössä käyttäjien kanssa.***

Mittari: Kiinteistöjen menot eroteltuina korjaus-, kunnossapito- ja ylläpitomenoihin.

Tavoite toteutunut.

- 2. Teetetään kaupungin kiinteistöistä kuntokartoitus ja laaditaan kiinteistöille pitkän tähtäimen kehittämis- ja korjaussuunnitelma (PTS).***

Mittari: PTS laaditaan vähintään kaikille kiinteistöille, joissa on siirrytty ja siirrytään sähköisen huoltokirjan käyttöön.

Tavoite ei toteutunut. Kaupungin toimitiloista on käynnissä kuntokartoitukset (valmistuvat 2015 lopussa), niiden pohjalta laaditaan PT-suunnitelmat.

- 3. Luovutaan määrätietoisesti kaupungin kannalta tarpeettomista kiinteistöistä myymällä niitä, käyttämällä maanvaihdossa ja viime kädessä purkamalla niitä.***

Mittari: Listataan ja arvotetaan kaikki kaupungin kiinteistöt ja osakehuoneistot sekä myydään tarpeettomat.

Tavoite osittain toteutunut. Mm. Häntälän koulu myytiin loppuvuodesta 2014.

4. Laaditaan energiatehokkuussuunnitelma

Osa-alueina: kiinteistöjen energiakäyttö (sähkö, lämpö, vesi) laitesähkö ja muu energiankäyttö (koneet). Tavoitteena on energian kokonaiskulutuksen vähentäminen 25 % vuoteen 2018 mennessä vuoden 2012 tasoon verrattuna.

Tavoite ei toteutunut. Kaupungin toimitiloista on käynnissä kuntokartoitukset (valmistuvat 2015 lopussa), niiden pohjalta laaditaan PT-suunnitelmien lisäksi laajennetut energiataloudelliset selvitykset.

Siivouspalvelut

1. Seurataan siivouksen suoritteiden arvoja.

Tavoite on toteutunut. Koulut 1,86 €/m²/kk, terveyskeskus 2,44 €/m²/kk.

2. Tehdään asiakaspalvelukyselyt eri hallintokunnilta

Tavoite toteutunut. Ei vielä tuloksia eikä analysointia.

Ruokahuolto

1. Ympäristövastuuta ja toiminnan tehokkuutta arvioidaan seuraamalla jäteruuan määrää.

Tavoite toteutunut. Jäteruuan määrää seurataan jatkuvasti.

2. Lähiruokapäiviä pidetään neljä kertaa kuukaudessa.

Tavoite toteutunut. Lähiruokapäivien määrä on ollut tavoitteiden mukainen.

3. Seurataan ruokahuollon suoritteiden arvoja ja erikseen lähiruokapäivien suoritteiden arvoja.

Tavoite toteutunut osittain. Terveyskeskus ja Rauhankallio 3,35 €. Koulut, toimintakeskus ja päiväkodit 2,75 €.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	1 750 100	0	1 750 100	1 717 387	32 713
Toimintakulut	-6 049 120	610 100	-6 659 220	-6 239 005	420 215
Toimintakate	-4 299 020	610 100	-4 909 120	-4 521 618	387 502
Sisäiset tuotot	6 861 700	53 100	6 914 800	6 995 410	-80 610
Sisäiset kulut	-220 500		-220 500	-246 554	-26 054
Sumupoistot	-1 463 000		-1 463 200	-2 833 449	-1 370 249

Toiminta:**Asuntotoimi:***Asunto- ja korkotukilainat*

Kaupungin välittämien asuntolainojen ulkona oleva pääoma 31.12.2014 oli 6 498,74 euroa ja lainansaajia jäljellä vain yksi.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) myöntämiin investointiavustuksiin ja perusparannuksiin korkotukilainoineen ei ole ollut kiinnostusta.

Korjaus- ja energia-avustukset

ARAn myöntämiin korjaus- ja energia-avustuksiin oli kiinnostus edelleen vähäistä. Avustusmuotoja olivat enää kuntien myöntämät vanhusväestön ja vammaisten asuntojen korjausavustukset, avustus suunnitelmallisen korjaustoiminnan edistämiseksi ja pientalojen tarveharkintaiset energia-avustukset, sekä ARAn myöntämät avustukset hissien rakentamiseen sekä liikkumisesteen ja terveyshaitan poistamiseen. Hakemuksia tuli kevään haussa vain neljä kappaletta. Valtioneuvoston antaman lisätalousarvion johdosta syksyllä järjestettiin uusi hakukierros. Avustuksia myönnettiin nyt vain vanhusten ja vammaisten asuntojen korjaamiseen. Tämäkään ei tuonut kuin kolme uutta hakemusta.

Korjausavustusten painopisteenä oli edelleen hissien rakentaminen sekä vanhusten ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjaaminen.

Vuokra-asunnot

Vuokra-asuntoja, joihin kaupungin toimesta valittiin asukkaat, on yhteensä 397 kpl. Asunnoista Ktö Oy Somerasuntojen omistamia asuntoja on yhteensä 159 kpl, Kiinteistö Oy Someron Törmän 8 kpl, Someron Vanhaintuki ry:n vanhusten asuntoja 37 kpl ja loput 193 kpl ovat suoraan kaupungin omistamia.

Asuntovalintapäätöksiä tehtiin jonkun verran enemmän kuin edellisvuonna. Asuntojen käyttöaste oli lähes sama kuin edellisvuonna. Vuoden vaihteessa asuntoja oli tyhjillään muutama vähemmän kuin vuoden 2013 lopussa.

Huoneistojen vesivahingot ovat olleet nousussa koko ajan ja tulevana vuonna onkin päätetty tehdä putkiremontti Metsätie 7:ään. Unto Monosentie 12 rivitalot on tarkoitus maalata ja myös vesikatot korjata.

Kaupunki myi kuluvana vuonna kolme asunto-osakettaan. Tällä pyritään ohjaamaan asukkaat kaupungin kokonaan omistamien ja erityisesti jo pitkään vajaan käytössä olleiden Kiinteistö Oy Somerasuntojen omistamien taloyhtiöiden asuntoihin. Asunto-osakkeiden myymistä, erityisesti suurempien, tullaan niiden vapauduttua jatkamaan myös tulevana vuonna.

Vuokralaskelmat osoittivat, että aravarahoitteisia vuokria ei ole tarpeen korottaa tulevana vuonna ja myös vapaarahoitteisten vuokrien korotusperusteena oleva indeksi on jälleen noussut erittäin vähän.

Tehtäväalue: Liikennealueet ja yleiset alueet**Toiminta-ajatus**

Huolehditaan katuverkoston rakenteellisesta kunnosta, talvi- ja kesäkunnossapidosta ja pyritään siten parantamaan liikenneturvallisuutta.

Puistoalueilla tarjotaan kaupungin asukkaille mahdollisuuksia ulkoiluun ja lisätään viihtyvyyttä asuinalueilla.

Leikkipaikoilla lisätään puistojen käyttöastetta ja tarjotaan kasvaville lapsille virikkeitä fyysiseen aktiviteettiin.

Tori tarjoaa paikan paikallisten tapahtumien pitopaikkana sekä toimii säännöllisenä myyntipaikkana pientuottajille.
Muut yleiset alueet (esim. matonpesupaikat, pulkkamäet) tarjoavat kuntalaisille mahdollisuuden omatoimiseen aktiviteettiin.

Tavoitteet:

Katujen kunnossapito

1. Huolehditaan katuverkostosta, sen rakenteellisesta kunnosta sekä liikenneturvallisuudesta

Tavoite toteutunut. Korvaushakemuksia 0 kpl. Asfaltointi tehty n. 1,2 km, pintausta n. 3,0 km.

Puistot ja leikkipaikat

2. Huolehditaan kaikkien puistojen siisteydestä ja huomioidaan leikkipaikkojen turvallisuusasiat (leikkikenttien turvatarkastukset).

Tavoite toteutunut. Vanhat leikkipaikat purettu, uudet asennettu.

3. Leikkivälineiden turva-alustojen parantaminen.

Tavoite ei toteutunut. Osalla uusista keinuista puuttuu turva-alustat.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	14 900		14 900	14 598	302
Toimintakulut	-556 390		-556 390	-455 961	100 429
Toimintakate	-541 490		-541 490	-441 363	100 127
Sisäiset kulut	-48 700		-48 700	-55 322	-6 622
Sumupoistot	-657 700		-657 700	-615 497	42 203

Tehtäväalue: Liikelaitokset

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	0		0	1 760	-1 760
Toimintakulut	0		0	0	0
Toimintakate	0		0	1 760	-1 760
Sisäiset kulut	-1 900		-1 900	-1 896	4
Sumupoistot	-4 000		-4 000	-4 032	-32

Poistoihin kirjattu Harjun teollisuusalueen viemärinverkon poisto.

Tehtäväalue: Suojelutoimi**Toiminta-ajatus**

Alueellisen pelastustoimen järjestäminen yhteistyössä Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen kanssa.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	0		0	7 716	-7 716
Toimintakulut	-655 000		-655 000	-664 390	-9 390
Toimintakate	-655 000		-655 000	-656 674	-1 674

Tuloksi kirjattu vuoden 2013 maksuosuuksien palautus.

Kuntien lopulliset aluepelastuslaitoksen kustannukset jaetaan osakaskunnille maakunnan kuntien talousarviovuoden alun asukasluvun suhteessa.

Toimielin: Ympäristölautakunta

Tehtäväalue: Tietoimi

Toiminta-ajatus

Valmistella järjestäytyneiden yksityisteiden kunnossapito- ja perusparannusavustushakemukset sekä seurata yksityistieverkon kuntoa ja antaa tiekunnille ja yksityisteiden käyttäjille yksityisteihin liittyvää ohjausta ja neuvontaa.

Tavoitteet:

- Järjestäytyneiden yksityisteiden kunnossapitoavustushakemukset valmistellaan päätettäväksi siten, että ne maksetaan syyskuun loppuun mennessä sekä perusparannusavustushakemukset sitä mukaan kuin pyydetty hakemusasiakirjat liitteineen on toimitettu kaupungille.***

Yksityisten teiden kunnossapitoon liittyen avustukset on asiasisällöltään moitteettomien avustushakemusten osalta maksettu lokakuun loppuun mennessä. Valtuuston tavoitteen mukainen syyskuun loppuun asetettu maksatustavoite ei ole – ottaen huomioon maankäytön vastuualueen tehtäväkokonaisuus, käytettävissä olevat resurssit ja resurssien hyödyntämismahdollisuudet sekä tehtävien lisääntyminen, vastuualueen töiden ruuhkautuminen ja vastuualueen yleisen toimintaympäristön vaikeutuminen – ollut vuonna 2014 mahdollista eikä tarkoituksenmukaista käytännössä toteuttaa. Kunnossapitoavustusten osalta myönnetty avustukset, yhtä tiekuntaa lukuun ottamatta on maksettu. Perusparannusavustusten osalta hakemusasiakirjojen puolesta päätettäväksi valmiita hakemuksia on käsiteltävänä kaksi kappaletta. Lautakunnan keskuudestaan valitsevat tarkastajat suorittivat maanmittausteknikon kanssa marraskuussa erillisen kunnossapitokatselmuksen, joka kohdistui arvonnin perusteella kuuteen tiekuntaan sekä edellisen vuoden tarkastuksen jälkeen tehdyn päätöksen perusteella lisäksi kahteen edellisenä vuonna tarkastettuun tiekuntaan. Tarkastuksessa todettiin tarkastettu tiestö asianmukaisesti hoidetuksi ja tiekuntien toiminta ja taloudenhoito riittäväksi.

- Seurataan yksityistieverkon kuntoa pääasiassa syksyisin järjestettävien tarkastuksien sekä tarvittaessa ilmoitusten perusteella.***

Yksityisten teiden kuntoa on seurattu muiden tehtävien suorittamisen yhteydessä.

3. Tiekunnille ja yksityisteiden käyttäjille annetaan ohjausta ja neuvontaa ympäri vuoden.

Tiekuntia on neuvottu tiekunnilta saatujen kysymysten pohjalta sekä tiekuntien jättämien avustushakemusten käsittelyn yhteydessä. Neuvonnan osalta tiekunnilta toivottiin aktiivisuutta tiekunnan asioiden hoitoon liittyvien kysymysten esittämisen osalta, ajatuksena samalla kehittää tiekuntien asianmukaista toimintaa tiekuntien itsensä esittämien kehittämistarpeiden pohjalta ja nopeuttaa mm. avustuskäsittelyä.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	0		0	299	-299
Toimintakulut	-249 720		-249 720	-190 170	59 550
Toimintakate	-249 720		-249 720	-189 870	59 850
Sisäiset kulut	-400		-400	-1 533	-1 133

Toiminta

Kertomusvuonna lautakunta käsitteli kokouksissaan 7 tietoimeen liittyvää pykälää. Tie kuntien jättämiä kunnossapitoavustushakemuksia valmisteltiin päätettäväksi noin 174 kpl. Lisäksi tie kuntien jättämiä perusparannusavustusta koskevia hakemuksia oli valmisteltavana 7 kpl, joista kahden osalta avustus on myönnetty ja maksettu.

Tielautakunta kokoontui vuoden aikana yhden kerran käsittelemään tiekunnan vuosikokouspäätöksiä ja tieyksikkömaksujen maksuunpanoa koskevaa valitusta.

Tehtäväalue: Rakennusvalvonta

Toiminta-ajatus

Rakennusvalvonnan tavoitteena on turvata hyvän ja viihtyisän rakennetun ympäristön säilyminen sekä edistää hyvää rakennustapaa ja ympäristöönsä sopivan rakennuskannan syntymistä.

Tavoitteet:

- 1. Rakennuslupahakemukset käsitellään neljän viikon aikana siitä, kun hakemus on täydellisenä liiteasiakirjoineen jätetty rakennustoimistoon ja pyydyt katselmuksot suoritetaan viikon kuluessa katselmuksen tilaamisesta lukien.**

Rakennuslupahakemukset on pääsääntöisesti käsitelty neljän viikon aikana ja pyydyt katselmuksot on suoritettu tavoitteen mukaisesti viikon sisällä tilaamisesta lukien.

- 2. Rakentamisen yleistä ohjausta ja neuvontaa annetaan kahtena päivänä viikossa osan päivästä.**

Toteutunut.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	80 900		80 900	77 369	3 531
Toimintakulut	-153 010		-153 010	-141 891	11 119
Toimintakate	-72 110		-72 110	-64 521	7 589
Sisäiset kulut	-24 700		-24 700	-23 752	948

Toiminta

Kertomusvuonna lautakunta käsitteli yhteensä 138 pykälää, joista 24 koski rakennusvalvontaa. Poikkeamishakemuksia lautakunta käsitteli 5 kpl.

Rakennusvalvonta käsitteli 99 rakennuslupahakemusta. Toimenpidelupahakemuksia käsiteltiin 33 kpl ja rakentamiseen johtavia ilmoituksia 104 kpl.

Uusien omakotitalon rakentamiseen johtavia rakennuslupia myönnettiin 6 kpl ja loma-asuntojen rakennuslupia 5 kpl. Lisäksi lautakunta käsitteli yhden kerrostalon ja yhden rivitalon rakennusluvan. Uusien asuntojen määrä oli yhteensä 39 kpl.

Yhteensä rakennusluvilla myönnettiin lupa 16 553 kerrosneliömetrin ja 85 521 kuutiometrin rakentamiseen.

Lisäksi käsiteltiin 35 kpl rakennusluvan jatkoaikahakemuksia, 7 kpl muutoslupahakemuksia sekä 11 kpl purkuilmoituksia / purkulupia.

Asuntorahaston rahoittamiin asuntojen korjaushakemuksiin ja kohteiden tarkastamiseen annettiin teknistä tukea.

Rakennuslupiin liittyvissä katselmuksissa käytiin 373 kertaa, joista oli rakennuksen sijainninmerkitsemisiä 39 kpl.

Tehtäväalue: Ympäristönsuojelu

Toiminta-ajatus

Huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä, ympäristön tilan seurannasta ja siihen liittyvistä selvityksistä ja tutkimuksista ja ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, valistuksesta ja koulutuksesta.

Tavoite:

1. Ympäristölupahakemukset käsitellään rutiininomaisissa tapauksissa kolmen kuukauden kuluessa hakemusten jättämisestä.

Kertomusvuonna käsiteltiin kolme ympäristölupahakemusta, joista kukin käsiteltiin alle kolmen kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä.

2. Ympäristölautakunnan alainen viranhaltija on omalla työpanoksellaan mukana edistämässä ympäristönsuojeluun tehtävää toimintaa toimimalla yhteistyössä Paimionjoki-yhdistyksen, mahdollisten jätevesiosuuskuntien, Valonian, Varsinais-Suomen ELY-keskuksen, järvienhoitoyhdistysten ja vastaavien kanssa.

Ympäristönsuojelusihteeri toimi Paimionjoki-yhdistyksen hallituksen puheenjohtajana osallistuen erilaisiin yhdistyksen järjestämiin tapahtumiin ja retkiin ja yhdistyksen perustamaan Paimionjoen säännöstelyn kehittämistyöryhmään. Ympäristönsuojelusihteeri ja eräät ympäristölautakunnan jäsenet osallistuivat myös Forssan jätelautakunnan käynnistämän jättepoliittisen ohjelman valmisteluun.

3. Ilmasto-ohjelman laadinnan aloittaminen.

Kaupungin ilmasto-ohjelman laatiminen aloitettiin yhteistyössä Valonian kanssa.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	4 900		4 900	2 971	1 929
Toimintakulut	-99 640		-99 640	-81 304	18 336
Toimintakate	-94 740		-94 740	-78 333	16 407
Sisäiset kulut	-9 700		-9 700	-9 967	-267

Toiminta:

Kertomusvuonna lautakunta käsitteli kokouksissaan 37 ympäristöhallinnolle kuuluvaa pykälää. Lautakunta myönsi kolme ympäristölupaa ja antoi kaksi ympäristölupahakemuksiin liittyvää lausuntoa aluehallintovirastolle.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston myönnettyä Liikelaitos Salon vedelle luvan vedenottoon Kalattomannon ja Kaskistonnummen ottamoista ja ennenaikaisen aloitusluvan ja ympäristölautakunnan valitettua päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen hallinto-oikeus myönsi jonkin verran lupaehtoja muuttaen. Ympäristölautakunta valitti Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Toukokuussa vedenotto jouduttiin tilapäisesti lopettamaan Vaasan hallinto-oikeuden lisäämän vedenottoa rajoittavan lupaehtoon takia.

Lautakunta käsitteli yhden meluilmoituksen ja kaksi hakemusta, jotka koskivat poikkeamista ympäristönsuojelumääräyksistä. Seitsemän päätöstä koski betoni- ja tiilijätteen hyödyntämistä maarakentamisessa. Lausuntoja tai vastineita hallinto-oikeuksille, aluehallintovirastolle ja ely-keskukselle annettiin yhdeksäntoista, ja nämä koskivat Salon vedenottoa, jätehuoltoa, lautakunnan päätöksistä tehtyjä valituksia, ympäristönsuojelusihteerin toiminnasta tehtyä kantelua, luontotyyppin rajaamista ja erityistä suojelua vaativan lajin esiintymispaikan rajojen määrittämistä.

Nitraattiasetuksen mukaisia ilmoituksia tehtiin lautakunnalle 21 ja Somerniemen kirkkoranta oli mukana valtakunnallisessa leväseurannassa. Ympäristönsuojelusihteerin teki kolme maisematyölupapäätöstä ja noin 60 valvonta- ja neuvontakäyntiä, jotka koskivat roskaamista, maisematyöluvan tarvetta, jätevesien käsittelyä, jätehuoltoa, öljyvahinkoja, ruoppaamista, luonnonsuojelua, mahdollisia ympäristövahinkoja ym. Osa näistä johti sovitteluihin, huomautuksiin ja muihin jatkotoimiin.

Tehtäväalue: Yhdyskuntasuunnittelu

Kaavoitus

Toiminta-ajatus:

Tuottaa toimivaa, taloudellista ja ympäristöön sopivaa yhdyskuntarakenteen suunnittelua Someron kaupungin, sekä maankäyttösopimukseen perustuvien järjestelyin myös yksityisten maanomistajien tarpeisiin.

Tavoitteet:

- 1. Tavanomaista rakentamista koskevat ja täydellisenä jätetyt suunnittelutarveratkaisuhakemukset valmistellaan kahden hakemuksen jättämistä seuraavan kalenterikuukauden aikana.**

Vuoden 2014 aikana valmistellut kolme omakotitalojen tai vapaa-ajan asuntojen sekä näihin liittyvien talousrakennusten rakentamista koskevaa suunnittelutarveratkaisuhakemusta, käsiteltiin tavoiteajassa. Sisällöltään ja vaikutuksiltaan tavanomaisesta rakentamisesta poikkeava hanke - neljän tuulivoimalan rakentamiseksi Palmankallioiden alueelle - valmisteltiin käsiteltäväksi hakemuksen saapumisesta noin vuoden kestäneen valmisteluprosessin aikana. Tuulivoimahanketta koskeva hakemus oli jätetty edellisvuoden heinäkuussa, jonka jälkeen hakija täydensi sitä neljä kertaa ennen lautakunnan kesäkuista päätöskäsittelyä.

- 2. Yleiskaavan laatimisen aloittaminen keskustaaajaman alueella.**

Keskustaaajaman osayleiskaavan laatiminen on käynnistynyt osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatimisella. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sisältää mm. suunnittelualueen rajauksen, suunnittelun lähtökohdat ja laadittavat selvitykset, kaavan tavoitteet, osalliset, kaavan laatimisvaiheet ja osallistumisen, kaavan käsittelyjärjestyksen ja tavoiteaikataulun sekä kaavan vaikutusten arvioinnin. Suunnittelualueen rajausta on tarkistettu kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian sekä kaupungin hankkimien uusien maa-alueiden johdosta. Osayleiskaavan ja tulevien asemakaavojenkin laatimista ajatellen on keskustaaajaman alueella päivitetty kaupungin mittaus- ja kiinteistötoimessa kaavoituksen pohjakarttaa. Täydennyskartoituksessa on erityistä huomiota kiinnitetty puuttuviin rakennuksiin ja liikenneväyliin.

Mittaus- ja kiinteistötietopalvelut**Toiminta-ajatus:**

Tuottaa ja ylläpitää kartta- ja paikkatietoaineistoja sekä jakaa ja/tai myydä edellä mainittuja aineistoja kaupungin oman organisaation ohella muidenkin tarpeisiin.

Tavoite

- 1. Kaupungin omat mittaustarpeet täytetään sekä mahdollisuuksien mukaan tarjotaan mittauspalveluita myös muihin paikallisiin tarpeisiin.**

Tavoitteiden osalta mittaustoimi on kyennyt pääosin tarjoamaan kaupungin tarvitsemat mittauspalvelut. Kartoittajan pidempien poissaolojen aikana osa erityisesti kaupungin organisaation ulkopuolelta tulleista tilauksista on siirretty myöhempään ajankohtaan, tehty poikkeusjärjestelyjä tai ohjattu organisaation ulkopuolelle.

Maa-ainesvalvonta**Toiminta-ajatus**

Maa-ainesvalvonnan tehtävänä on suorittaa Someron kaupungin alueella maa-ainesten ottamiseen liittyvää valvontaa sekä valmistella maa-aineslupiin liittyvät asiat ympäristölautakunnan ratkaistavaksi.

Tavoite:

- 1. Vireille tulevat maa-aineslupa-asiat valmistellaan lautakunnan ratkaistavaksi sitä mukaa kuin pyydetty asiakirjat on toimitettu kaupungille.**

Maa-aineslupahakemuksia oli valmisteltavana 5 kpl, joista yksi oli tehdyn valituksen johdosta Turun hallinto-oikeuden käsittelyssä ja yhden käsittely keskeytettynä luvan hakijan hakemuksessaan esittämää ottoaluetta koskevan hallinto-oikeuden epäselvyydestä johtuen.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis./- väh.	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Toimintatuotot	5 900		5 900	6 967	-1 067
Toimintakulut	-258 320		-258 320	-208 298	50 022
Toimintakate	-252 420		-252 420	-201 331	51 089
Sisäiset kulut	-39 400		-39 400	-40 291	-891
Sumupoistot	-14 000		-14 000	-13 935	65

Toiminta

Kaavoitus

Kaavoitukseen liittyviä asioita käsiteltiin lautakunnassa 9 kpl ja lisäksi osallistuttiin viiteen kaupunginhallituksen käsittelemän asian valmisteluun. Mainittujen suunnittelutarveratkaisujen lisäksi valmisteltiin mm. Harju-Härkälä II-vaiheen asemakaava (ehdotusvaihe), kaavoitus-katsaus sekä viisi lausuntoasiaa, joista kolme antoi ympäristölautakunta ja kaksi tekninen johtaja. Lisäksi järjestettiin Somerolla maankäyttö- ja rakennuslain mukainen kunnan ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen välinen kehittämiskeskustelu, Varsinais-Suomen maakunta-kaavoituksen päivittämiseen liittyvä kuntakierroksen tilaisuus sekä Kultelan kaavoitushankkeiden asianosaisryhmille erillinen tilaisuus, jossa pyrittiin edistämään erityisesti Hämeen Härkätien varteen suunnitellun kevyen liikenteen väylän toteuttamismahdollisuuksia. Edellä mainittujen asioiden ohella valmisteltiin materiaalia ja osallistuttiin puurakentamisen messuille ja valtuustoseminaariin sekä annettiin neuvontaa ja erilaisia selvityksiä kaavoitukseen liittyvissä kysymyksissä.

Mittaus- ja kiinteistöpalvelut

Maastotöiden osalta mittaus- ja kiinteistötoimea työllistivät rakennuslupakohteiden (39 kpl) merkintä- ja valvontamittaukset, kiinteistörajojen näytöt (10 kpl), kaupungin omien määräalojen maastoon merkinnät, vesihuoltoverkon tarkemittaukset sekä kunnallistekniset työmaa- ja suunnitelmamittaukset. Suunnitelmamittauskohteista merkittävimpiä olivat Jaatilan sillan tiejärjestelyt, Rengastie ja Heikintie (väli Jokioistentie ja Metsätie) sekä työmaamittauksista Joensuuntie, Omenatarhankuja ja Someron uusi lämpölaite. Lisäksi mittauksia tehtiin muutamissa maa-ainestenoton ja kaavoituksen tehtäväalueisiin liittyvissä kohteissa.

Sisätöiden osalta mittaus- ja kiinteistötointa ovat työllistäneet äänestysaluejaon muuttaminen, erottamattomien katualueiden inventointi ja erottamattomiin katualueisiin liittyvät maanomistajien yhteydenotot ja selvityspyynnöt, erillinen tonttijaon muuttaminen korttelissa 2509, sekä Heikintien (väli Joensuuntie-Jokioistentien alikulku) katualueen haltuunottoon ja lunastamiseen liittyvien asioiden valmistelu ja käsittely, opaskartaston uudistaminen.

Tehtäväaluetta ovat työllistäneet myös yleiset hallinnon työt, kuten viranhaltijapäätökset (38 kpl), teknisen toimialajohtajan sijaistaminen ja erilaisten selvitysten valmistelu niin kaupungin sisäiseen kuin muidenkin tarpeisiin. Vuoden aikana on selvitetty mm. kaupungin aikaisempia kiinteistösaantoja, Lahden koulukiinteistöjen omistussuhteita, yksityisten omistamia vapaita tontteja ja osoitetietojen epäselvyyksiä. Mittaus- ja kiinteistötoimi on myös omalta osaltaan ollut mukana lukuisten kaupungin kiinteistökauppoja koskevien asioiden valmistelussa ja vastannut kaupungin käyttämän paikkatietojärjestelmän ylläpidosta sekä tietosisällön täydentämisestä ja kehittämisestä.

Maa-ainesvalvonta

Maa-ainesten ottamiseen liittyviä asioita oli lautakunnassa 4 kpl. Yhdessä käsiteltiin Salon kaupungin lausuntopyyntöasiaa ja kahdessa maa-aineslain vastaisen aineiden ottamisen keskeyttämisestä sekä yhdessä aikaisemmin keskeytetyn oton jatkamista. Lautakunnan keskuudestaan valitsemat tarkastajat suorittivat maanmittausteknikon ja kartoittajan kanssa heinäkuussa maa-aineslupakohteissa erillisen tarkastuskierroksen.

Kaupungin alueella suoritettavaan maa-ainesten ottoon ja sen edellytyksiin liittyen pidettiin 10 kpl neuvottelutilaisuuksia maa-ainestoimijoiden ja kaupungin maankäytön asianomaisten virkamiesten kesken, jonka lisäksi tehtiin em. neuvotteluihin liittyvää muuta selvitystyötä.

Vuoden aikana maa-ainesvalvontaa on suoritettu edellä mainitun lupakohteiden tarkastuskierroksen lisäksi lähinnä saatujen ilmoitusten pohjalta. Omaehtoista maa-ainesvalvontaa ei ole pystytty suorittamaan. Yksittäisiä maa-ainesvalvontaan liittyviä maastokäyntejä on suoritettu noin 10 kpl.

7.2. Käyttötalouden toteutuminen

Edellä esitetyistä valtuuston hyväksymien tehtäväalueiden toteutumisvertailuista ilmenevät talousarvioon varatut määrärahat, tuloarviot ja niiden toteutuminen sekä poikkeama toteutumisesta. Alkuperäinen talousarvio ja siihen hyväksytyt muutokset on esitetty erikseen. Määrärahan ylitys talousarviosta on esitetty -merkillä ja alitus ilman etumerkkiä.

Sisäiset menot ovat tilahallinnon laskuttamia sisäisiä vuokria, ateria- ja siivouspalveluiden ostoja, atk-kustannusten ja taloushallintopalvelujen jakoja sekä kopiointimenoja ja muita lautakuntien välisiä palvelujen ostoja. Sisäiset tulot taas ovat vastaavasti laskuttavan yksikön palvelujen myyntituloja.

Poistot talousarvioon verrattuna näkyvät suoraan ao. tulosalueen kohdalta. Poistojen ylitykset johtuvat uusista investoinneista, niitä ei ole perusteltu. Vain ulkoisten menojen ylitykset ja tulojen alitukset on perusteltu.

Seuraavassa on esitetty perustelut merkittävimmistä menojen ylityksistä ja tulojen alituksista valtuuston hyväksymien tehtäväalueiden (sisältää talousarvion muutokset) tasolla.

Kaupunginhallitus

Yleishallinto	Menojen ylitys 12 534 euroa. Palkkamäärärahat ylittivät keskustoimiston osalta johtuen sijaisen ja varsinaisen henkilön päällekkäisestä muutaman kuukauden palkasta sekä lomakorvauksesta ja lomarahasta. Myös kaupunginhallituksen avustuspäärahajoissa oli ylitystä.
---------------	--

Maaseutulautakunta

Maa- ja metsätilat	Menojen ylitys 31 964 euroa. Hakkuukausi on elokuusta heinäkuun loppuun eikä kalenterivuosi. Tällöin tulot ja menot voivat jakaantua kahdelle eri vuodelle.
--------------------	---

Perusturvalautakunta

Perusturvatoimen hallinto hallinto ja huolto	Tulojen alitus 7 551 euroa. Tulojen toteutuma 88 %. Opiskelijanohjauskorvauksia saatu ennakoitua vähemmän.
---	---

Erikoissairaanhoido Menojen ylitys 151 443 euroa huolimatta 0,5 milj. euron lisämäärärahasta.

Sivistyslautakunta

Vapaa sivistystyö Tulot toteutuneet 95 %. Tulojen alitus 4 656 euroa. Koskelta laskutettu vähemmän, koska jaettavat kokonaiskulut ovat olleet pienemmät (menot jääneet budjetoitua pienemmiksi). Lisäksi Kosken prosentuaalinen opetustuntien osuus pienentynyt.

Tekninen lautakunta

Suojelutoimi Menojen ylitys 9 390 euroa.

KÄYTTÖTALOUSHMENOJEN JA -TULOJEN TOTEUTUMINEN TOIMIELIMITTÄIN

Toimielin	2014	TA + MUUTOKSET	Käyttö	Ylitys-/alitus+	Käyttö-%
Keskusvaalilautakunta	Tuotot	14 100	15 132	-1 032	107,3
	Kulut	15 620	15 605	15	99,9
	Netto	-1 520	-473	-1 047	31,1
Tarkastuslautakunta	Kulut	16 300	11 852	4 448	72,7
Kaupunginhallitus	Tuotot	41 300	152 952	-111 652	370,3
	Kulut	1 397 500	1 389 683	7 817	99,4
	Netto	-1 356 200	-1 236 731	-119 469	91,2
Elinkeinolautakunta	Tuotot	35 100	41 345	-6 245	117,8
	Kulut	311 750	185 202	126 548	59,4
	Netto	-276 650	-143 857	-132 793	52,0
Maaseutulautakunta	Tuotot	604 200	618 289	-14 089	102,3
	Kulut	493 870	502 586	-8 716	101,8
	Netto	110 330	115 703	-5 373	104,9
Perusturvalautakunta	Tuotot	4 552 000			
	LMR	-57 000			
	Tuotot	4 495 000	6 099 941	-1 604 941	135,7
	Kulut	36 021 050			
	LMR	967 650			
	Kulut	36 988 700	35 629 635	1 359 065	96,3
Netto	-32 493 700	-29 529 694	-2 964 006	90,9	
Sivistyslautakunta	Tuotot	444 800	626 232	-181 432	140,8
	Kulut	9 578 210	8 997 359	580 851	93,9
	Netto	-9 133 410	-8 371 127	-762 283	91,7
Tekninen lautakunta	Tuotot	1 799 600	1 783 773	15 827	99,1
	Kulut	8 464 240			
	LMR	610 100			
	Kulut	9 074 340	8 542 823	531 517	94,1
	Netto	-7 274 740	-6 759 050	-515 690	92,9
Ympäristölautakunta	Tuotot	91 700	87 606	4 094	95,5
	Kulut	760 690	621 662	139 028	81,7
	Netto	-668 990	-534 056	-134 934	79,8
Kaikki yhteensä	Tuotot	7 582 800			
	LMR	-57 000			
	Tuotot	7 525 800	9 425 270	-1 899 470	125,2
	Kulut	57 059 230			
	LMR	1 577 750			
	Kulut	58 636 980	55 896 407	2 740 573	95,3
Netto	-51 111 180	-46 471 137	-4 640 043	90,9	

7.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Vuoden 2014 tilinpäätöksen vuosikate oli 3,9 milj. euroa, kun se edellisenä vuonna oli 4,7 milj. euroa. Vuosikate siis supistui 0,8 milj. euroa. Ulkoiset toimintatuotot olivat 9,4 milj. euroa. Tuotot ylittivät arvion n. 1,9 milj. eurolla. Suurimman osan tästä selittää Vantaan kaupungilta takautuvasti usealta vuodelta laskutetut lastensuojelun kustannukset n. 1 milj. euroa (korkeimman hallinto-oikeuden päätös). Toimintatuottojen toteutumisprosentti oli 125 ja kasvua edelliseen vuoteen oli 17,8 %. Lisämäärärahamuutosten yhteydessä tuottoja vähennettiin 57 000 euroa. Myyntituottoja kertyi 3,1 milj. euroa (sis. em. lastensuojelutulon), jossa oli kasvua 75 % ja maksutuottoja 3,7 milj. euroa, jossa oli kasvua 5,7 %. Tuet ja avustukset olivat 0,54 milj. euroa, jossa oli laskua 20,2 % sekä muut toimintatuotot 2,2 milj. euroa, jossa oli kasvua 2,2 %. Tukiin ja avustuksiin on kirjattu mm. työllistetyistä saatava palkkatuki, valtionkorvaus kuntouttavaan työtoimintaan, perustoimeentulotuen valtionosuus, Kelan työterveyshuollon korvaus sekä muita hanketukia (alakouluilla Tasa-arvo –hanke sekä ryhmäkoon pienentämiseen tähtäävä hanke, nuorisotoimessa etsivä nuorisotyö –hanke). Muut toimintatuotot ovat pääasiassa vuokria 1,9 milj. euroa, sosiaalitoimen tuloja 68 600 euroa, myyntivoittoja 108 100 euroa ja muita sekalaisia tuottoja 87 200 euroa.

Toimintakulut olivat varsinaisessa talousarviossa 57,06 milj. euroa. Lisämäärärahakirjausten jälkeen menot olivat 58,6 milj. euroa ja lopullinen toteutuma 55,9 milj. euroa. Kasvua edelliseen vuoteen oli 1,46 milj. euroa eli 2,7 %. Menojen toteutuma oli 95 %. Alitusta talousarvioon nähden syntyi n. 2,7 milj. euroa. Lisämäärärahoja hyväksyttiin 1,58 milj. euroa, josta perusturvalautakuntaan 0,97 milj. euroa ja tekniseen lautakuntaan 0,61 milj. euroa. Toimintakuluista henkilöstökulujen osuus oli 25,5 milj. euroa eli 45,7 %. Henkilöstökulujen toteutuma oli 95 % ja ne alittivat arvion n. 1,4 milj. eurolla. Varsinaiset palkkamenot olivat 19,4 milj. euroa ja niissä oli laskua edelliseen vuoteen 0,28 milj. euroa. Henkilösivukulujen toteutuma oli n. 6,1 milj. euroa ja tässäkin oli hieman laskua edelliseen vuoteen verrattuna. Palvelujen ostojen toteutuma oli 21,9 milj. euroa ja se alitti arvion 0,9 milj. euroa. Yli puolet palvelujen ostoista on erikoissairaanhoidon menoja eli n. 12,2 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon menoja lisättiin vuoden aikana 0,51 milj. euroa, jonka jälkeen menot ylittivät vielä budjetoidun n. 0,15 milj. euroa. Aineet ja tarvikkeet olivat 3,8 milj. euroa, avustukset n. 3,5 milj. euroa ja muut toimintakulut 1,1 milj. euroa.

Talousarviossa toimintakate oli 49,5 milj. euroa. Lisämäärärahojen jälkeen talousarvion toimintakatteeksi tuli 51,1 milj. euroa. Tilinpäätöksessä toimintakate osoitti 46,5 milj. euroa ja se jäi 4,6 milj. euroa alle talousarvion. Vuoden 2014 toimintakate oli vain 42 000 euroa suurempi kuin vuonna 2013.

Verotuloja kertyi 25,6 milj. euroa eli n. 0,4 milj. euroa arvioitua enemmän. Tuloverojen tuotoksi oli arvioitu alkuperäisessä talousarviossa 23 milj. euroa. Lopullinen toteutuma oli 23,15 milj. euroa. Tilityksistä n. 21,8 milj. euroa kertyi vuodelta 2014, n. 0,9 milj. euroa vuodelta 2013 ja n. 0,5 milj. euroa aikaisemmilta vuosilta. Marraskuun maksuunpanotilityksessä verovuoden 2013 kertyneet ansio- ja pääomatuloverojen määrät oikaistiin vastaamaan maksuunpanosuhteita. Tilityksessä perittiin takaisin n. 2,1 milj. euroa liikaa maksettuja vuoden 2013 ennakoita. Takaisinperittävä määrä oli huomattavasti edellisvuotta suurempi. Tähän vaikutti mm. marraskuussa tehty ryhmäosuuden muutos, jonka oikaisu oli negatiivinen Someron osalta 0,5 milj. euroa. Vuoden 2013 valmistuneen verotuksen mukaan tuloveroa maksuunpantiin 22,8 milj. euroa ja se oli n. 0,9 milj. euroa suurempi kuin edellisenä vuonna (4 %).

Yhteisöveron tuotto oli n. 1 milj. euroa, joka oli n. 0,1 milj. euroa edellisvuotta suurempi. Kiinteistövero saatiin n. 1,4 milj. euroa. Summassa oli kasvua edelliseen vuoteen 0,1 milj. euroa.

Kaiken kaikkiaan verotulot vähenivät edellisestä vuodesta 0,4 milj. euroa eli 1,6 %. Tuloverot vähenivät 0,6 milj. euroa (2,8 %). Kiinteistöverot ja yhteisövero sen sijaan kasvoivat 0,2 milj. euroa.

Valtionosuuksia oli talousarviossa arvioitu kertyvän 24,5 milj. euroa. Lopullinen kertymä oli 24,7 milj. euroa. Edellisenä vuonna valtionosuuksia saatiin n. 25 milj. euroa, joten laskua oli 0,3 milj. euroa eli 1,2 %.

Korkotuottoja kertyi n. 11 000 euroa. Muita rahoitustuottoja kertyi 214 700 euroa, joista peruspääoman korkoja n.32 600, viivästyskorkoja n. 6 000 euroa, osinkotuottoja n. 105 100 euroa. Osinkotuotoista Someron Lämpö Oy maksoi 62 200 euroa ja Someron Vesihuolto Oy 21 100 euroa. Muita osinkotuottoja kertyi 21 800 euroa. Muihin rahoitustuottoihin on kirjattu lopullisen työttömyysvakuutusmaksun ja ennakkona kirjattujen vakuutusmaksujen erotus sekä Someron Lämmön takausmaksu 12 800 euroa.

Lainojen korkoja maksettiin 141 000 euroa. Muita rahoituskuluja maksettiin 9 800 euroa, joista verotilitysten korkoja 3 900 euroa, viivästyskorkoja 1 500 euroa ja vakuutusmaksujen erotuksia, luottovarausprovisioita ja muita kuluja 4 400 euroa.

Käyttöomaisuuden poistoiksi oli arvioitu 2,25 milj. euroa, mutta niitä kirjattiin yhteensä 3,6 milj. euroa. Poistoista 2,3 milj. euroa oli normaaleja suunnitelman mukaisia poistoja ja 1,3 milj. euroa Kiiruun koulun purkamisesta johtuva kertaluonteinen poisto. Poistojen jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui n. 0,3 milj. euroa.

TALOUSARVION TULOSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU 2014

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset + lis. / - väh.	Talousarvio muut. jälkeen	Toteutuma	Poikkeama*
Toimintatulot:					
Myyntitulot	4 698 050	-10 000	4 688 050	6 188 258,45	-1 500 208,45
Maksutulot	3 594 800	-17 000	3 577 800	3 861 888,96	-284 088,96
Tuet ja avustukset	477 200	-20 000	457 200	537 960,46	-80 760,46
Muut toimintatulot	7 104 300	43 100	7 147 400	7 374 066,72	-226 666,72
Toimintatulot yht.	15 874 350	-3 900	15 870 450	17 962 174,59	-2 091 724,59
Toimintamenot:					
Henkilöstömenot	-27 489 350	-588 650	-26 900 700	-25 543 877,18	-1 356 822,82
Palvelujen ostot	-24 362 630	1 818 900	-26 181 530	-25 294 616,88	-886 913,12
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 200 180	27 500	-4 227 680	-3 764 787,56	-462 892,44
Avustukset	-3 377 800	300 000	-3 677 800	-3 547 614,76	-130 185,24
Muut toimintamenot	-5 920 820	73 100	-5 993 920	-6 282 413,95	288 493,95
Toimintamenot yht.	-65 350 780	1 630 850	-66 981 630	-64 433 310,33	-2 548 319,67
TOIMINTAKATE	-49 476 430	1 634 750	-51 111 180	-46 471 135,74	-4 640 044,26
Verotulot	25 200 000		25 200 000	25 618 140,04	-418 140,04
Valtionosuudet	24 500 000		24 500 000	24 698 216,00	-198 216,00
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	10 000		10 000	10 976,60	-976,60
Muut rahoitustulot	168 500		168 500	214 699,96	-46 199,96
Korkomenot	-230 000		-230 000	-141 023,53	-88 976,47
Muut rahoitusmenot	-19 100		-19 100	-9 780,05	-9 319,95
Rahoitustulot ja -menot yht.	-70 600		-70 600	74 872,98	-145 472,98
VUOSIKATE	152 970	-1 634 750	-1 481 780	3 920 093,28	-5 401 873,28
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 252 100		-2 252 100	-3 605 976,73	1 353 876,73
TILIKAUDEN TULOS	-2 099 130		-3 733 880	314 116,55	-4 047 996,55
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 099 130		-3 733 880	314 116,55	-4 047 996,55

*= talousarvio + talousarviomuutos – toteutuma
Tuloslaskelman toteutumisvertailu sisältää sekä ulkoiset että sisäiset erät

Verotulojen erittely (€)

Verotulot	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	TA muut. jälkeen	Toteutuma	Poikkeukset
Kunnan tulovero	23 000 000		23 000 000	23 151 971	-151 971
Yhteisövero	900 000		900 000	1 026 442	-126 442
Kiinteistövero	1 300 000		1 300 000	1 439 727	-139 727
	25 200 000		25 200 000	25 618 140	-418 140

Verovuodelta maksuunpantu veroja valmistuneen verotuksen mukaan:

Verovuosi	Tulovero-%	Verotettava tulo, milj. €	Muutos-%
2008	18,50	21,1	+7,3 %
2009	18,50	20,6	-2,3 %
2010	18,50	20,3	-1,5 %
2011	18,50	20,9	3,3 %
2012	18,50	21,9	4,5 %
2013	19,00	22,8	4,1 %
2014	19,50		

Kiinteistöveroprosentit

Verovuosi	Yleinen	Vakit. asuin-rakennus	Muu rakennus
2008	0,50 %	0,30 %	0,80 %
2009	0,50 %	0,30 %	0,80 %
2010	0,60 %	0,32 %	0,90 %
2011	0,60 %	0,32 %	0,90 %
2012	0,60 %	0,32 %	0,90 %
2013	0,70 %	0,32 %	0,90 %
2014	0,70 %	0,32 %	0,90 %

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	TA muut. jälkeen	Toteutuma	Poikkeukset
Peruspalvelujen valti-onosuus, ml tasaukset				25 841 231	
Opetus- ja kulttuuri-toimen muut valtion-osuudet				-1 143 015	
Yhteensä	24 500 000		24 500 000	24 698 216	-198 216

7.4. Investointiosan toteutuminen

Investointimenoihin oli talousarviossa varattu 9 845 000 euroa. Lisämäärärahoja kirjattiin 948 000 euroa, jolloin talousarviomäärärahoja oli yhteensä 10 793 000 euroa. Vuoden lopussa käyttö oli 6,6 milj. euroa. Rahoitusosuuksiin oli tuloja varattu 750 000 Kiiruun koulun rakentamiseen. Rakentamista ei aloitettu, joten tulojakaan ei kirjattu. Sen sijaan kirjattiin 10 000 euroa Pitkäjärven monitoimikenttään saatua rahoitusosuutta. Myyntituloja oli talousarvioon merkitty 150 000 euroa. Tuloja saatiin kaikkiaan 264 120 euroa.

Kiinteän omaisuuden ostoon oli varattu 80 000 euroa. Vuoden aikana määrärahaa lisättiin 891 000 euroa eli yhteensä käytettävissä oli 971 000 euroa. Maa-alueiden ostoon käytettiin 883 115 euroa. Maa-alueita ostettiin Kustaa ja Elsa Helanderin perikunnalta 391 000 eurolla, Hannele Salolta 387 000 eurolla sekä Helmi ja Kari Pajariselta 124 000 eurolla. Yhteensä ostettujen maa-alueiden pinta-ala oli lähes 35 ha. Menoihin sisältyy lisäksi Heikintien kevyenliikenteenväylän lunastuskorvauksia 15 839 euroa, sähkö- ja kaapeliliittymismaksuja (Katajakoti, Harjun hallitie) 23 989 euroa. Veden liittymismaksut on aikaisemmin kirjattu maa-alueisiin, mutta käytäntö on muuttunut ja ne kirjataan antolainoihin. Aikaisemmin menoksi kirjattuja liittymismaksuja oikaistaan 58 712 euroa. Tonttien ja maa-alueiden myyntiin oli varattu 50 000 euroa ja niistä saatiin 127 620 euroa. Joulukuussa 2014 kaupunginvaltuusto hyväksyi Häntälän koulukiinteistön myynnin 56 300 eurolla. Kauppakirja myynnistä tehtiin vasta vuoden 2015 puolella.

Osakkeiden ostoon oli varattu 50 000 euroa ja myyntiin 100 000 euroa. Vuoden aikana myytiin kolme osakehuoneistoa: As Oy Koivulinna (48 m²), As Oy Peltokoivu (78 m²) ja As Oy Kotipelto (62 m²). Myyntituloja saatiin yhteensä 136 500 euroa. Osakkeiden ostoon on kirjattu Metsäliiton osuussijoitus 52 euroa.

Irtain omaisuus

Kalustomäärärahoihin oli varattu kaikkiaan 355 000 euroa, josta käytettiin atk-investointeihin 219 660 euroa ja hammashoitolan kalustohankintoihin 38 150 euroa. Effic –raportointiohjelmaan käytettiin 7 700 euroa (kesken), Effic -viewerohjelmaan 13 300 euroa, Effic –Earkistoon 81 700 euroa ja kotihoidon optimointiohjelmaan 31 000 euroa (kesken). Pro E-laskutusohjelmaan käytettiin 27 800 euroa (kesken). Lisäksi hankittiin sähköinen kokouskäytäntöohjelma 23 200 euroa (kesken) ja sähköinen yo-kirjoitusohjelma 35 000 euroa.

Talonrakennus ja julkisen käyttöomaisuus

Talonrakennukseen oli talousarviossa varattu 7 510 000 euroa, lisämäärärahoja hyväksyttiin vuoden aikana 100 000 euroa vähennyksiä 70 000 euroa. Määrärahoja oli yhteensä 7 540 000 euroa ja lopulliset toteutuneet menot olivat 4 567 300 euroa.

Suurin investointi vuoden aikana oli vanhusten palvelutalo Katajakoti, johon käytettiin 3,7 milj. euroa. Palvelutalo otettiin käyttöön 1.9. ja rakentamisen kokonaiskustannukset olivat 6,3 milj. euroa. Jätevedenpuhdistamon typen ja fosforin poiston parantamiseen käytettiin 0,28 milj. euroa ja kokonaiskustannukset olivat n. 1 milj. euroa. Terveyskeskuksen keittiön perusparannus- ja laajennushanke aloitettiin ja siihen käytettiin 67 000 euroa. Lisäksi uusittiin Rauhankallion ja terveyskeskuksen sprinklerijärjestelmät, uusittiin Joensuun koulun käyttövesiputkia sekä uusittiin monitoimihallin salin valaistusta 44 400 eurolla.

Julkisen käyttöomaisuuden rakentamiseen oli varattu 1 850 000 euroa. Lopulliset rakentamiskustannukset olivat 935 800 euroa.

Jaatilan siltaan oli varattu 0,45 milj. euroa ja siitä käytettiin 80 300 euroa. Pitkäjärven monitoimikentän rakentamiseen käytettiin n. 35 000 euroa, johon saatiin avustusta 10 000 euroa. Kevyenliikenteen väylien rakentamiseen (Heikintie ja Joensuuntie) käytettiin 203 000 euroa ja puistoihin 45 000 euroa.

Kaavateitä päällystettiin 185 000 eurolla. Päällystyksen kohteita olivat mm: Kalevintie, Harjuntien kvl, Tehdastien kvl, Jänistie, Läntinen Kehätie, Pappilantie, Emiliantie ja Aarontie)

Teiden rakentamiseen käytettiin 75 000 euroa (Omenatarhankuja)

Katuvalaistukseen oli varattu 330 000 euroa ja siitä käytettiin 296 100 euroa (Okkerin alue, Pitkäjärvi, Mäntyte, Museotie ja Larpan alue)

Harju-Härkälä II kaava/kunnallistekniikan suunnitteluun käytettiin 14 500 euroa.

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Edeillisten vuosien käyttö	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muut. jälkeen	Toteutuma 2014	Poikkeama	Kust.arviosta käytetty
KAUPUNGINHALLITUS								
AINEELLISET HYÖDYKKEET								
Kiinteän omaisuuden myynti			50 000		50 000	127 620	-77 620	
Kiinteän omaisuuden osto			80 000	891 000	971 000	883 115	87 885	
Netto			-30 000		-921 000	-755 495	-165 505	
SJOITUKSET								
Osakkeet								
Tuotot			100 000		100 000	136 500	-36 500	
Kulut			50 000		50 000	52	49 948	
Netto			50 000		50 000	136 448	-86 448	
KAUPUNGINHALLITUS								
TUOTOT			150 000		150 000	264 120	-114 120	
KULUT			130 000	891 000	1 021 000	883 167	137 833	
NETTO			20 000		-871 000	-619 047	-251 953	
PERUSTURVALAUTAKUNTA								
AINEELLISET HYÖDYKKEET								
<i>Irtain omaisuus</i>								
Kulut			65 000		65 000	38 151	26 849	
PERUSTURVALAUTAKUNTA								
KULUT			65 000		65 000	38 151	26 849	
TEKNINEN LAUTAKUNTA								
AINEELLISET HYÖDYKKEET								
<i>Irtain omaisuus</i>								
Tuotot			0		0	0	0	
Kulut			290 000	27 000	317 000	219 659	97 341	
Netto			-290 000		-317 000	-219 659	-97 341	

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Edellisten vuosien käyttö	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muut. jälkeen	Toteutuma 2014	Poikkeama	Kust.arviosta käytetty
TEKNINEN LAUTAKUNTA								
TUOTOT			0		0	0	0	
KULUT			290 000	27 000	317 000	219 659	97 341	
NETTO			-290 000		-317 000	-219 659	-97 341	
Talorakennus								
Kiirruun koulu, uudisrak.								
Tuotot	7 500 000		750 000		750 000			
Kulut	15 000 000		1 500 000		1 500 000	134 158	1 365 842	134 158
Netto			-750 000		-750 000			
Joensuun koulu								
Kulut			120 000		120 000	85 347	34 653	
Kiinteistöjen ulkomaalauksia								
Kulut			65 000		65 000	26 524	38 476	
Terveyskeskus, saneeraus								
Kulut			270 000		270 000	95 904	174 096	
Terveyskeskuksen keittiö								
Kulut	1 700 000		700 000	100 000	800 000	66 688	733 312	
Terveyskeskuksen sprinklerijärj.								
Kulut	370 000	9 356	370 000		370 000	66 515	303 485	75 871
Rauhankallio								
Kulut			25 000		25 000	24 089	911	
Vanhusten palvelukeskus								
Kulut	6 640 000	2 608 716	4 000 000		4 000 000	3 739 541	260 459	6 348 257
Monitoimihalli								
Kulut			40 000		40 000	44 399	-4 399	

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Edeillisten vuosien käyttö	Talousarvio 2014	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muut. jälkeen	Toteutuma 2014	Poikkeama	Kust.arviosta käytetty
Jätevedenpuhdistamo								
Kulut	955 000	717 754	300 000		300 000	284 138	15 862	1 001 892
Metsätie 7 rivitalo								
Kulut			50 000		50 000	0	50 000	
Kiiruunkulma								
Kulut			70 000	-70 000	0		0	
Talorakennus yht.								
Tuotot			750 000	0	750 000	0	750 000	
Kulut			7 510 000	30 000	7 540 000	4 567 301	2 972 699	
Netto			-6 760 000		-6 790 000	-4 567 301	-2 222 699	
Julkinen käyttöomaisuus								
Kaavateiden kestopäällystys								
Kulut			120 000	60 000	180 000	185 099	-5 099	
Teiden rakentaminen ja peruskorj.								
Kulut			90 000		90 000	74 806	15 194	
Katuvalaistus								
Kulut			390 000	-60 000	330 000	296 168	33 832	
Puistot								
Kulut			40 000		40 000	46 998	-6 998	
Kevyen liikenteen väylät								
Kulut			390 000		390 000	202 939	187 061	
Vanhantien silta								
Kulut			45 000		45 000	0	45 000	

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Edellisten vuosien käyttö	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muut. jälkeen	Toteutuma 2014	Poikkeama	Kust.arviosta käytetty
Jaatilan silta								
Kulut			450 000		450 000	80 371	369 629	14 370
Tiejärjestelyt Tehdastie								
Kulut			100 000		100 000	0	100 000	
Pitkäläisen monitoimikenttä								
Tuotot			0		0	10 000	-10 000	
Kulut			35 000		35 000	34 951	49	
Netto			-35 000		-35 000	-24 951	-10 049	
Uimarantojen peruskorjaus								
Kulut			10 000		10 000	0		
Harju-Härkälä II kaava, kunn.tekniikka								
Kulut			180 000		180 000	14 502	165 498	
Julkinen käyttöom. yht.								
Tuotot			0		0	10 000	10 000	
Kulut			1 850 000		1 850 000	935 834	-914 166	
Netto			-1 850 000	0	-1 850 000	-925 834	-924 166	
TEKNINEN LAUTAKUNTA								
TUOTOT			750 000	0	750 000	10 000	760 000	
KULUT			9 650 000	57 000	9 707 000	5 722 794	2 155 874	
NETTO			-8 900 000	-57 000	-8 957 000	-5 712 794	-3 244 206	
INVESTOINTIOSA YHT.								
TUOTOT			900 000	0	900 000	274 120	625 880	
KULUT			9 845 000	948 000	10 793 000	6 644 112	4 148 888	
NETTO			-8 945 000	-948 000	-9 893 000	-6 369 992	-3 523 008	

7.5. Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan miten kunnan menot on rahoitettu. Sen avulla kootaan tulo-rahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

Rahoitusosa sisältää sellaisia eriä, joiden toteutumisen seuranta tapahtuu talousarvion tuloslaskelma- ja investointiosassa sekä sellaisia eriä, joiden toteutumista seurataan rahoitusosassa. Näitä viimeksi mainittuja eriä ovat mm. antolainasaamisten lisäykset ja vähennykset, lainojen lisäykset ja vähennykset sekä oman pääoman muutokset.

Rahoituslaskelman ensimmäinen luku on tuloslaskelmasta siirtyvä vuosikate 3 920 093 euroa. Tulorahoituksen korjauserät sisältävät maa-alueiden myyntivoittoja 108 100 euroa ja osakkeiden myyntitappioita 12 000 euroa.

Investointeihin oli kaiken kaikkiaan varattu n. 10,8 milj. euroa. Määrärahoista käytettiin 6,6 milj. euroa ja alitusta jäi n. 4,2 milj. euroa. Investointimenojen rahoitusosuuksiin on kirjattu Lounais-Suomen aluehallintoviraston myöntämä 10 000 euron avustus Pitkäljärven monitoimikentälle. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloissa on maa-alueiden myyntituloja 127 600 euroa ja osakkeiden myyntituloja 136 500 euroa.

Antolainojen lisäksi on kirjattu kunnan vuoden aikana maksamat palautuskelpoiset liittymismaksut 12 680 euroa (Someron Vesihuolto ja Someron Lämpö). Lisäksi tähän on siirretty maa-alueista 58 710 euroa vuoden 2013 liittymismaksuja (Someron Vesihuolto Oy), mikä johtuu kirjauskäytännön muuttumisesta.

Antolainojen vähennyksiin on kirjattu Someron Jäähalli Oy:n antolainojen lyhennyksiä 10 000 euroa.

Vuoden 2014 talousarviossa uutta lainaa oli merkitty nostettavaksi 9,5 milj. euroa. Lainaa kuitenkin tarvittiin vain 4 milj. euroa. Vanhoja lainoja lyhennettiin 987 700 euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirran ja rahoituksen rahavirran yhdistäminen osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilivuoden aikana.

Kassavarat vähenivät vuoden aikana n. 0,95 milj. euroa. Kassavaroja oli vuoden lopussa yhteensä n. 2,6 milj. euroa.

TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2014

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset + lis. / - väh.	Talousarvio muut. jälkeen	Toteutuma	Poikkeama*
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta:					
Vuosikate	152 970	-1 634 750	-1 481 780	3 920 093,28	-5 401 873,28
Tulorahoituksen korjauserät	0		0	-96 094,47	96 094,47
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-9 845 000	948 000	-10 793 000	-6 644 112,02	-4 148 887,98
Rahoitusosuudet inv.menoihin	750 000		750 000	10 000,00	740 000,00
Pys.vast. hyödykk. luov.tulot	150 000		150 000	264 119,97	-114 119,97
Toiminta ja investoinnit, netto	-8 792 030	-686 750	-11 374 780	-2 545 993,24	-8 828 786,76
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0		0	-71 391,98	71 391,98
Antolainasaamisten vähennykset	187 000		187 000	10 000,00	177 000,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik. lainojen lisäys	9 500 000		9 500 000	4 000 000,00	5 500 000,00
Pitkäaik. lainojen vähennys	-1 000 000		-1 000 000	-987 736,29	-12 263,71
Lyhytaik. lainojen muutos	0		0	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0		0	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muut.	100 000			-1 357 413,98	1 357 413,98
Vaikutus maksuvalmiuteen	-5 030	-686 750	-2 687 780	-952 535,49	-1 735 244,51

* = Talousarvio + talousarviomuutos - toteutuma

7.6. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Määrärahat (1000 €)					Tuloarviot (1000 €)				
	Alkup. talous-arvio	TA:n muutokset	TA muut. jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Alkup. talous-arvio	TA:n muut.	TA muut. jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA										
Keskusvaalilautakunta	16		16	16	0	14		14	15	-1
Vaalit	16	0	16	16	0	14		14	15	-1
Tarkastuslautakunta	16		16	12	4	0	0	0	0	0
Tilintarkastus	16		16	12	4	0		0	0	0
Kaupunginhallitus	1 398	0	1 398	1 390	8	41	0	41	153	112
Yleishallinto	1 274		1 274	1 287	-13	40		40	151	111
Henkilöstöhallinto	124		124	103	21	1		1	2	1
Elinkeinolautakunta	312	0	312	185	127	35		35	41	6
Elinkeinoelämän kehittäminen.	312		312	185	127	35		35	41	6
Maaseutulautakunta	493	0	493	503	-10	604	0	604	619	15
Maataloustoimi	362		362	342	20	147		147	152	5
Lomatoimi	6		6	4	3	0		0	0	0
Maa- ja metsätilat	125		125	157	-32	457		457	467	10
Perusturvalautakunta	36 021	968	36 989	35 629	1 360	4 552	-57	4 495	6 100	1 605
Hallinto ja huolto	1 014	-10	1 004	906	98	65		65	57	-8
Ympäristöterveydenhuolto	333	53	386	364	22	0		0	0	0
Kansanterveysyö	4 465	278	4 743	4 719	24	738	18	756	914	158
Erikoissairaanhoido	11 585	510	12 095	12 246	-151	0		0	0	0
Sosiaalityö	4 096	300	4 396	3 953	443	634	-35	599	1 651	1 052
Vanhustyö	9 368	-165	9 203	8 515	688	2 436	-40	2 396	2 788	392
Kehitysvammatyö	1 427	37	1 464	1 463	1	202		202	198	-4
Päivähoito	3 733	-35	3 698	3 463	235	477		477	492	15
Sivistyslautakunta	9 578	0	9 578	8 997	581	445	0	445	626	181
Sivistystoimen hallinto	288		288	234	54	0		0	0	0
Peruskoulutus	6 195		6 195	5 783	412	342		342	497	155
Keskiasteen koulutus	1 002		1 002	969	33	0		0	0	0
Vapaa sivistystyö	412		412	370	42	89		89	84	-5
Kirjastotoimi	518		518	494	24	13		13	13	0
Vapaa-aikatoimi	1 163		1 163	1 147	16	1		1	32	31
Tekninen lautakunta	8 464	610	9 074	8 543	531	1 800	0	1 800	1 784	-16
Tekninen hallinto	1 204		1 204	1 183	21	35		35	42	7
Tilahallinto	6 049	610	6 659	6 239	420	1 750		1 750	1 717	-33
Liikennealueet ja yleiset alueet	556		556	456	100	15		15	15	0
Liikelaitokset	0		0	0	0	0		0	2	2
Suojelutoimi	655		655	665	-10	0		0	8	8
Ympäristölautakunta	761	0	761	621	140	92	0	92	87	-5
Tietoimi	250		250	190	60	0		0	0	0
Rakennusvalvonta	153		153	142	11	81		81	77	-4
Ympäristönsuojelu	100		100	81	19	5		5	3	-2
Yhdyskuntasuunnittelu	258		258	208	50	6		6	7	1
KÄYTTÖTALOUSOSA YHT.	57 059	1 578	58 637	55 896	2 741	7 583	-57	7 526	9 425	1 898
TULOSLASKELMAOSA										
Verotulot						25 200		25 200	25 618	-418
Valtionosuudet						24 500		24 500	24 698	-198
Korkotulot						10		10	11	-1
Muut rahoitustulot						169		169	215	-46
Korkomenot	230		230	141	89					
Muut rahoitusmenot	19		19	10	9					
TULOSLASKELMAOSA YHT.	249	0	249	151	98	49 879	0	49 879	50 542	-663

	Määrärahat (1000 €)					Tuloarviot (1000 €)				
	Alkup. talous- arvio	TA:n muut.	TA muut. jälkeen	Toteu- tuma	Poikke- ama	Alkup. talous- arvio	TA:n muut.	TA muut. jälkeen	Toteu- tuma	Poikke- ama
INVESTOINTIOSA										
Kaupunginhallitus	130	891	1 021	883	138	150	0	150	264	114
Kiinteä omaisuus	80	891	971	883	88	50		50	128	78
Osakkeet	50		50		50	100		100	136	36
Perusturvalautakunta	65	0	65	38	27	0	0	0	0	0
Irtain omaisuus	65		65	38	27			0		0
Tekninen lautakunta	9 650	57	9 707	5 723	3 984	750	0	750	10	-740
Irtain omaisuus	290	27	317	220	97			0		0
Talonrakennus:	7 510	30	7 540	4 568	2 972	750	0	750	0	-750
Kiiruun koulu	1 500		1 500	134	1 366	750		750		-750
Joensuun koulu	120		120	85	35					0
Kiinteistöjen ulkomaalauksia	65		65	27	38					0
Monitoimihalli	40		40	44	-4					0
Kiiruunkulma	70	-70	0		0					0
Rauhankallio	25		25	24	1					0
Terveyskeskus, saneeraus	270		270	96	174					0
Terveyskeskuksen keittiö	700	100	800	67	733					0
Terveyskeskuksen sprinklerijärj.	370		370	67	303					0
Vanhusten palveluskeskus	4 000		4 000	3 740	260					0
Metsätie 7 rivitalo	50		50		50					0
Jätevedenpuhdistamo	300		300	284	16					0
Julkinen käyttöomaisuus	1 850	0	1 850	935	915	0	0	0	10	10
Kaavateiden kestopäällystys	120	60	180	185	-5					0
Teiden rakentaminen ja peruskorj.	90		90	75	15					0
Katuvalaistus	390	-60	330	296	34					0
Puistot	40		40	47	-7					0
Kevyenliikenteenväylät	390		390	203	187					0
Vanhantien silta	45		45		45					0
Jaatilan silta	450		450	80	370					0
Tiejärjestelyt Tehdastie	100		100		100					0
Uimarantojen peruskorjaus	10		10		10					0
Pitkäjärven monitoimikenttä	35		35	35	0	0		0	10	10
Harju-Härkälä II kaava, k-tekn.	180		180	14	166					0
INVESTOINTIOSA YHT.	9 845	948	10 793	6 644	4 149	900	0	900	274	-626
RAHOITUSOSA										
Tulorahoituksen korj.erät	0		0	96	-96	0		0		0
Antolainasaam. lisäykset	0		0	71	-71					0
Antolainasaam. vähenn.						187		187	10	177
Pitkäaik. lainojen väh.	1 000		1 000	988	12					0
Pitkäaik. lainojen lisäys						9 500		9 500	4 000	5 500
Oman pääoman muutokset	0		0		0					0
Vaikutus maksuvalmiuteen	0		0	1 357	-1 357	0		0		0
RAHOITUSOSA YHT.	1 000	0	1 000	2 512	-1 512	9 687	0	9 687	4 010	5 677
YHTEENSÄ	68 153	2 526	70 679	65 203	5 476	68 049	-57	67 992	64 251	6 286

8. Tilinpäätöslaskelmat

TULOSLASKELMA 31.12. (ulkoiset)

	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013	1.1.-31.12.2012
	€	€	€
Toimintatuotot:			
Myyntituotot	3 067 330,55	1 753 425,22	1 826 624,21
Maksutuotot	3 657 938,16	3 461 381,95	3 424 164,76
Tuet ja avustukset	537 960,46	673 926,52	612 730,49
Muut toimintatuotot	2 162 040,72	2 114 518,09	1 838 883,41
Toimintatuotot yht.	9 425 269,89	8 003 251,78	7 702 402,87
Toimintakulut:			
Henkilöstökulut:			
<i>Palkat ja palkkiot</i>	-25 543 877,18	-25 840 016,86	-25 738 133,39
<i>Eläkekulut</i>	-19 445 892,12	-19 723 762,25	-19 701 889,90
<i>Muut henkilösivukulut</i>	-4 891 779,47	-4 891 847,92	-4 693 391,87
<i>Muut henkilösivukulut</i>	-1 206 205,59	-1 224 406,69	-1 342 851,62
Palvelujen ostot	-21 974 145,45	-20 943 117,38	-19 870 578,46
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 764 507,06	-3 635 373,30	-3 924 231,49
Avustukset	-3 547 614,76	-3 380 320,08	-3 029 091,15
Muut toimintakulut	-1 066 261,18	-633 313,54	-617 225,25
Toimintakulut yht.	-55 896 405,63	-54 432 141,16	-53 179 259,74
TOIMINTAKATE	-46 471 135,74	-46 428 889,38	-45 476 856,87
Verotulot	25 618 140,04	26 036 884,73	23 307 698,61
Valtionosuudet	24 698 216,00	25 003 121,00	24 384 288,00
Rahoitustuotot ja -kulut:			
Korkotuotot	10 976,60	8 083,53	10 009,91
Muut rahoitustuotot	214 699,96	272 028,49	180 351,28
Korkokulut	-141 023,53	-124 019,57	-154 698,18
Muut rahoituskulut	-9 780,05	-22 814,24	-1 426,93
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	74 872,98	133 278,21	34 236,08
VUOSIKATE	3 920 093,28	4 744 394,56	2 249 365,82
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 605 976,73	-2 229 896,46	-1 954 423,15
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	97 510,00
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä	0,00	0,00	97 510,00
TILIKAUDEN TULOS	314 116,55	2 514 498,10	392 452,67
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	314 116,55	2 514 498,10	392 452,67

Rahoituslaskelma 31.12. (ulkoiset)

	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013	1.1. - 31.12.2012
	€	€	€
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	3 920 093,28	4 744 394,56	2 249 365,82
Satunnaiset erät	0,00	0,00	97 510,00
Tulorahoituksen korjauserät	-96 094,47	-76 834,26	-57 033,67
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-6 644 112,02	-5 878 247,42	-8 407 558,99
Rahoitusosuudet investointimenoihin	10 000,00	97 506,00	519 263,75
Pys.vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	264 119,97	171 162,37	71 060,55
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 545 993,24	-942 018,75	-5 527 392,54
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	-71 391,98	-185 491,88	0,00
Antolainasaamisten vähennys	10 000,00	10 000,00	18 600,00
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 000 000,00	3 000 000,00	5 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-987 736,29	-924 465,83	-477 441,98
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	14 506,79	-96 950,49	-48 630,78
Vaihto-omaisuuden muutos	687,03	674,37	95 313,92
Saamisten muutos	-1 016 232,47	853 160,64	172 770,29
Korottomien velkojen muutos	-356 375,33	122 405,44	-665 143,36
Rahoituksen rahavirta	1 593 457,75	2 779 332,25	4 095 468,09
Rahavarojen muutos	-952 535,49	1 837 313,50	-1 431 924,45
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	2 626 160,19	3 578 695,68	1 741 382,18
Rahavarat 01.01.	3 578 695,68	1 741 382,18	3 173 306,63
	-952 535,49	1 837 313,50	-1 431 924,45

TASE

VASTAAVAA	31.12.2014 €	31.12.2013 €	31.12.2012 €
A. PYSYVÄT VASTAAVAT	62 636 246,19	59 714 744,42	56 082 735,69
<i>I Aineettomat hyödykkeet</i>	<i>151 514,83</i>	<i>117 374,79</i>	<i>230 071,17</i>
Aineettomat oikeudet	151 514,83	112 181,10	217 079,77
Muut pitkävaikuttiset menot	0,00	5 193,69	12 991,40
<i>II Aineelliset hyödykkeet</i>	<i>52 795 128,58</i>	<i>49 820 700,76</i>	<i>46 234 437,45</i>
Maa- ja vesialueet	6 173 197,41	5 309 597,67	5 204 398,82
Rakennukset	41 758 544,41	37 643 337,78	35 984 936,80
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 111 460,98	3 873 986,74	3 840 202,71
Koneet ja kalusto	283 308,42	139 421,70	256 282,22
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	468 617,36	2 854 356,87	948 616,90
<i>III Sijoitukset</i>	<i>9 689 602,78</i>	<i>9 776 668,87</i>	<i>9 618 227,07</i>
Osakkeet ja osuudet	8 788 806,50	8 937 264,57	8 954 314,65
Muut lainasaamiset	773 987,27	783 987,27	616 987,27
Muut saamiset	126 809,01	55 417,03	46 925,15
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	474 712,56	490 191,12	392 455,53
Valtion toimeksiannot	6 498,74	29 636,68	33 034,59
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	468 213,82	460 554,44	359 420,94
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 290 422,97	7 227 413,02	6 243 934,53
<i>I Vaihto-omaisuus</i>	<i>6 629,26</i>	<i>7 316,29</i>	<i>7 990,66</i>
Aineet ja tarvikkeet	6 629,26	7 316,29	7 990,66
<i>II Saamiset</i>	<i>4 657 633,52</i>	<i>3 641 401,05</i>	<i>4 494 561,69</i>
Pitkäaikaiset saamiset	1 920 886,00	2 017 372,00	2 514 658,00
Muut saamiset	1 920 886,00	2 017 372,00	2 514 658,00
Lyhytaikaiset saamiset	2 736 747,52	1 624 029,05	1 979 903,69
Myyntisaamiset	2 160 009,33	1 079 793,27	946 322,30
Muut saamiset	387 482,38	535 248,43	596 250,60
Siirtosaamiset	189 255,81	8 987,35	437 330,79
<i>IV Rahat ja pankkisaamiset</i>	<i>2 626 160,19</i>	<i>3 578 695,68</i>	<i>1 741 382,18</i>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	70 401 381,72	67 432 348,56	62 719 125,75

VASTATTAVAA	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012
	€	€	€
A OMA PÄÄOMA	51 563 666,32	51 249 549,77	48 735 051,67
<i>I Peruspääoma</i>	<i>27 946 987,54</i>	<i>27 946 987,54</i>	<i>27 946 987,54</i>
<i>IV Edellisten tilikausien ylijäämä</i>	<i>23 302 562,23</i>	<i>20 788 064,13</i>	<i>20 395 611,46</i>
<i>V Tilikauden yli-/alijäämä</i>	<i>314 116,55</i>	<i>2 514 498,10</i>	<i>392 452,67</i>
B TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	833 855,47	834 827,24	834 042,14
Valtion toimeksiannot	48 681,99	61 345,12	67 398,76
Lahjoitusrahastojen pääomat	763 899,60	740 415,27	739 281,77
Muut toimeksiantojen pääomat	21 273,88	33 066,85	27 361,61
C VIERAS PÄÄOMA	18 003 859,93	15 347 971,55	13 150 031,94
<i>I Pitkäaikainen</i>	<i>11 262 833,53</i>	<i>8 304 187,11</i>	<i>6 291 923,43</i>
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 052 795,86	6 963 769,00	4 802 255,09
Lainat julkisyhteisöiltä	1 210 037,67	1 340 418,11	1 489 668,34
<i>II Lyhytaikainen</i>	<i>6 741 026,40</i>	<i>7 043 784,44</i>	<i>6 858 108,51</i>
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	910 973,14	838 486,09	782 930,14
Lainat julkisyhteisöiltä	130 380,49	149 250,25	141 535,71
Saadut ennakot	117 139,34	123 499,30	184 624,44
Ostovelat	2 110 722,86	2 461 809,79	2 327 333,74
Muut velat	443 757,59	420 564,59	406 754,35
Siirtovelat	3 028 052,98	3 050 174,42	3 014 930,13
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	70 401 381,72	67 432 348,56	62 719 125,75

Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA (ulkoiset)

	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013	1.1.-31.12.2012
		€	€
Toimintatuotot	30 668 240	29 331 716	27 528 416
Toimintakulut	-76 553 014	-73 197 454	-71 150 676
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	2 439		
TOIMINTAKATE	-45 882 334	-43 865 738	-43 622 260
Verotulot	25 596 989	26 017 028	23 288 525
Valtionosuudet	27 004 036	25 003 121	24 384 288
Rahoitustuotot ja -kulut:			
Korkotuotot	44 096	55 172	78 585
Muut rahoitustuotot	123 047	181 472	95 452
Korkokulut	-337 640	-346 481	-400 362
Muut rahoituskulut	-43 840	-58 698	-58 319
VUOSIKATE	6 504 353	6 985 876	3 765 909
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 623 906	-4 049 077	-3 522 351
Tilikauden yli- ja alipariarvot	35 807		
Arvonalentumiset	64 476	663	31 883
Satunnaiset erät	107 008	717	103 070
Tilikauden tulos	1 087 737	2 938 180	378 511
Tilinpäätössiirrot	-121 945	-125 483	-153 903
Vähemmistöosuudet	-33 426	-24 163	6 334
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	932 365	2 788 534	230 942

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA (ulkoiset)

	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013	1.1.-31.12.2012
		€	€
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	6 504 353	6 985 876	3 765 909
Satunnaiset erät	107 008	717	103 070
Tulorahoituksen korjauserät	70 161	84	-8 982
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-12 892 708	-8 911 417	-10 922 562
Rahoitusosuudet investointimenoihin	17 327	109 069	543 705
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	355 791	181 974	116 805
Investointien rahavirta yhteensä	-12 519 591	-8 620 374	-10 262 051
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 838 070	-1 633 696	-6 402 054
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-58 954	-177 660	-2 234
Antolainasaamisten vähennykset	10 000	10 000	18 600
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 030 800	4 260 940	6 985 965
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 921 853	-1 568 370	-1 352 041
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-402 291	387 768	-41 566
Oman pääoman muutokset	-8 402	2 923	0
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	20 744	-102 923	-46 767
Vaihto-omaisuuden muutos	24 671	-1 573	190 110
Saamisten muutokset	-192 865	-236 381	-167 700
Korottomien velkojen muutokset	-331 651	116 036	73 579
Rahoituksen rahavirta	5 170 196	2 690 758	5 657 947
Rahavarojen muutos	-667 874	1 057 062	-744 106
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	6 224 955	6 882 426	5 840 390
Rahavarat 01.01.	-6 892 829	-5 825 364	-6 584 497
	-667 874	1 057 062	-744 106

KONSERNITASE

VASTAAVAA	31.12.2014 €	31.12.2013 €	31.12.2012 €
A. PYSYVÄT VASTAAVAT	84 360 537	77 256 335	72 488 691
<i>I Aineettomat hyödykkeet</i>	509 034	359 963	494 354
Aineettomat oikeudet	272 593	240 363	358 769
Muut pitkävaikutteiset menot	228 103	114 816	66 965
Ennakkomaksut	8 339	4 784	68 620
<i>II Aineelliset hyödykkeet</i>	81 095 967	73 998 014	69 202 669
Maa- ja vesialueet	6 950 987	5 997 406	5 948 095
Rakennukset	61 333 275	53 063 577	46 857 010
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 637 587	9 620 327	9 556 639
Koneet ja kalusto	2 341 841	2 258 974	1 420 832
Muut aineelliset hyödykkeet	17 426	18 171	20 070
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	814 852	3 039 559	5 400 023
<i>III Sijoitukset</i>	2 755 535	2 898 358	2 791 668
Osakkuusyhteisöosuudet	21 550	0	0
Osakkeet ja osuudet	1 973 550	2 130 095	2 191 085
Muut lainasaamiset	724 372	734 372	567 372
Muut saamiset	36 064	33 891	33 211
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	607 045	653 702	564 245
Valtion toimeksiannot	26 202	75 813	100 492
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	478 231	470 575	368 840
Muut toimeksiantojen varat	102 612	107 314	94 912
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 431 059	12 156 672	11 249 967
<i>I Vaihto-omaisuus</i>	492 816	517 487	514 914
Aineet ja tarvikkeet	348 849	374 688	371 700
Keskeneräiset tuotteet	19 501	10 527	16 109
Muu vaihto-omaisuus	124 436	132 263	127 104
Ennakkomaksut	29	8	0
<i>II Saamiset</i>	5 712 875	4 756 752	4 894 663
<i>Pitkäaikaiset saamiset</i>	96 160	193 505	292 676
Muut saamiset	95 800	193 025	292 076
Siirtosaamiset	360	480	600
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>	5 616 715	4 563 247	4 601 988
Myyntisaamiset	3 619 566	2 289 783	2 156 117
Lainasaamiset	768 998	829 730	759 620
Muut saamiset	683 060	765 962	908 911
Siirtosaamiset	545 091	677 772	777 340
<i>III Rahoitusarvopaperit</i>	854 028	1 029 518	1 226 480
Osakkeet ja osuudet	532 028	499 518	488 480
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	322 000	530 000	738 000
<i>IV Rahat ja pankkisaamiset</i>	5 371 340	5 852 916	4 613 910
VASTAAVAA YHTEENSÄ	97 398 641	90 066 709	84 302 903

VASTATTAVAA	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012
	€	€	€
A OMA PÄÄOMA	56 868 366	56 173 161	53 467 421
<i>I</i> Peruspääoma	27 946 984	28 004 159	28 004 159
<i>II</i> Arvonkorotusrahasto	51 885	51 885	51 697
<i>III</i> Muut omat rahastot	2 985 772	2 983 051	3 041 263
<i>IV</i> Edellisten tilikausien ylijäämä	24 951 359	22 345 533	22 139 361
<i>VI</i> Tilikauden yli-/alijäämä	932 366	2 788 534	230 942
B VÄHEMMISTÖOSUDET	174 481	189 741	165 925
C POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 002 523	1 877 575	1 735 818
Poistoero	1 322 401	1 140 964	971 920
Vapaaehtoiset varaukset	680 121	736 611	763 897
D PAKOLLISET VARAUKSET	510 469	372 936	295 213
Eläkevaraukset	4 110	5 909	8 545
Muut pakolliset varaukset	506 359	367 026	286 669
E TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	986 196	1 012 209	1 025 554
Valtion toimeksiannot	68 545	107 679	134 856
Lahjoitusrahastojen pääomat	793 378	764 065	768 424
Muut toimeksiantojen pääomat	124 273	140 465	122 274
F VIERAS PÄÄOMA	36 856 607	30 441 087	27 612 972
<i>I Pitkäaikainen</i>	24 988 152	18 740 095	16 262 501
<i>Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma</i>	23 574 408	17 416 876	15 061 157
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 791 684	15 265 696	12 690 430
Lainat julkisyhteisöiltä	3 780 914	2 149 370	2 368 917
Lainat muilta luotonantajilta	1 810	1 810	1 810
<i>Pitkäaikainen koroton vieras pääoma</i>	1 413 744	1 323 219	1 201 344
Saadut ennakot	9 203		
Muut velat	1 404 541	1 323 219	1 201 344
<i>II Lyhytaikainen</i>	11 868 455	11 700 993	11 350 471
<i>Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma</i>	1 994 977	2 285 110	1 561 182
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 661 739	2 066 908	1 345 035
Lainat julkisyhteisöiltä	333 238	218 202	216 147
<i>Lyhytaikainen koroton vieras pääoma</i>	9 873 478	9 415 883	9 789 289
Saadut ennakot	162 132	168 678	227 886
Ostovelat	3 188 732	3 228 219	3 614 953
Muut velat	1 095 596	1 078 506	879 454
Siirtovelat	5 427 017	4 940 480	5 066 996
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	97 398 641	90 066 709	84 302 903

9. Tilinpäätöksen liitetiedot

9.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Liitetiedot on numeroitu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista antaman yleisohjeen mukaisesti. Mikäli yleisohjeen mukaiseen liitetietoon ei tule mitään tietoja ei kyseistä liitetietoa esitetä. Kaupungilla ei ole ilmoitettavaa seuraavien liitetietojen osalta: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 17, 18, 24, 27, 29, 31, 34, 35, 38, 39, 41, 42, 43

1) Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenuon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa *Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet*.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseeseen hankintamenuon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Kaupunginviraston toimistotarvikevarasto on merkitty taseeseen FIFO -periaatteen mukaisesti hankintamenuon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenuon vähennykseksi.

9.2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvo-
menetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa
sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu
suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa
tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konserni-
taseessa *Edellisten tilikausien yli- tai alijäämän* oikaisuksi.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoisia varauksia ei ole jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja las-
kennalliseen verovelkaan.

9.3. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

8) Toimintatuotot tehtävälueittain:

	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Yleishallinto	334 426	285 200	209 429	167 254
Sosiaali- ja terveyspalvelut	22 580 309	20 080 506	6 099 941	4 713 866
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 548 063	2 979 076	626 232	652 930
Yhdyskuntapalvelut	2 832 356	2 735 442	65 638	87 014
Muut palvelut *	3 373 088	3 251 493	2 424 031	2 382 188
*) josta tilojen ym. vuokratuotot			*) 1 489 833	*) 1 492 949
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	30 668 242	29 331 716	9 425 270	8 003 252

9) Verotulojen erittely

	2014	2013
Kunnan tulovero	23 151 971	23 808 478
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 026 442	903 243
Kiinteistövero	1 439 727	1 325 163
<i>Verotulot yhteensä</i>	25 618 140	26 036 885

10) Valtionosuuksien erittely

	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	25 841 231	26 283 448	25 841 231	26 283 448
<i>Siitä: Verotuloihin perust. valt.os. tasaus</i>	5 167 723	5 818 473	5 167 723	5 818 473
<i>Järjestelmämuutoksen tasaus</i>	273 763	273 763	273 763	273 763
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valt.os.	-1 143 015	-1 280 327	-1 143 015	-1 280 327
Yksikköhintarahoitus	2 305 820			
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	27 004 036	25 003 121	24 698 216	25 003 121

11) Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Satunnaiset tuotot				
V-S shp:n vakuutuskorvaus	106 934	0	0	0
Satunnaiset tuotot yhteensä	107 008	717	0	0

12) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poisto-suunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

Käyttöomaisuuslaji	Poisto- menetelmä	Poistoaika (vuotta)
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	Tasapoisto	3
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5
Liikearvo	Tasapoisto	5
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	3
Muut	Tasapoisto	3
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa	
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	40
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	30
Talousrakennukset	Tasapoisto	20
Vapaa-ajanrakennukset	Tasapoisto	30
Asuinrakennukset	Tasapoisto	40
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	Menojäännöspoisto	15 %/20 v
Sillat, laiturit ja uimalat	Menojäännöspoisto	25 %/10 v
Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäännöspoisto	20 %/30 v
Viemäriverkko	Menojäännöspoisto	10 %/40 v
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	Menojäännöspoisto	20 %/20 v
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	Menojäännöspoisto	22 %/10 v
Muut putki- ja kaapeliverkot	Menojäännöspoisto	20 %/20 v
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitos- koneet ja laitteet	Menojäännöspoisto	25 %/20 v
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Menojäännöspoisto	20 %/20 v
Liikenteen ohjauslaitteet	Menojäännöspoisto	25 %/10 v
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Menojäännöspoisto	25 %/10 v
Koneet ja kalusto		
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Tasapoisto	8
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	5
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5
Sairaala-, terveydenhuolto yms. laitteet	Tasapoisto	5
Atk-laitteet	Tasapoisto	5

Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	5
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa	

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa
---------------------	----------------

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

Poistoihin sisältyy Kiiruun koulun purkamisesta aiheutunut kertaluonteinen lisäpoisto 1 332 037 euroa. Normaalit suunnitelmanmukaiset vuosipoistot olivat 2 273 940 euroa.

13) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta vuosina 2013 – 2017:

	TP 2013	TP 2014	Taloussuunnitelma		
			2015	2016	2017
Poistonalaiset investoinnit	5 695 771	5 760 945	8 509 800	10 608 000	7 121 000
Rahoitusosuudet	97 506	10 000	585 000	2 000 000	1 175 000
Investointien omahankintameno	5 598 265	5 750 945	7 924 800	8 608 000	5 946 000
Suunnitelman mukaiset poistot	2 229 896	2 273 940	2 489 250	2 601 000	2 725 000
Viiden vuoden keskiarvo:					
Suunnitelman mukaiset poistot		2 463 817			
Poistonalaisten investointien omahankintameno		6 765 602			
Ero		-4 301 785			
Poikkeama-%		-64 %			

Jos eroa verrataan suunnitelman mukaisiin poistoihin:	-175 %
Jos eroa verrataan investointeihin:	-64 %
Eli sumupoistot ovat investoinneista:	36 %

Selvitys poikkeaman syistä:

Someron kaupunki on hyvästä taloudellisesta tilanteesta johtuen voinut toteuttaa normaalia suurempia investointeja jo useita vuosia. Investointiohjelma jatkuu vielä tulevinakin vuosina ja siitä syystä poikkeama -% on suuri. Suurin investointi suunnittelukaudella on Kiiruun koulun uudisrakennus n. 15 milj. euroa. Omahankintamenoissa on otettu mukaan em. investoinnin oletetut rahoitusosuudet. Poistoja ei laskelmassa vielä ole huomioitu.

14) Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Eläkevastuu (ky)1.1.	5 909	8 545		
Lisäykset	0	0		
Vähennykset	-1 800	-2 636		
Eläkevastuu (ky) 31.12.	4 110	5 909	0	0
Potilasvahinkovakuutus (ky) 1.1.	364 016	286 669	0	
Lisäykset	142 343	77 348		
Vähennykset	0	0		
Potilasvahinkovakuutus (ky) 31.12.	506 359	364 016		0
Ateriamaksujen palautus (ky) 1.1.	3 010	0	0	
Lisäykset	0	3 010	0	
Vähennykset	-3 010	0		
Ateriamaksujen palautus (ky) 31.12.	0	3 010	0	0

Pakollisena varauksena on tilinpäätökseen kirjattu potilasvakuutuksen vastuuvaraus ja KuEL:n ulkopuolella tehdyistä eläkesitoumuksista aiheutuva eläkevastuu.

15) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja –tappiot (Tulorahoituksen korjauserät)

	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	109 559	21 966	108 104	21 966
Rakennusten myyntivoitot	14 660	0	0	
Osakkeiden myyntivoitot	24 908	69 601	0	65 526
Irtaimiston myyntivoitot	223	1 957	0	0
<i>Myyntivoitot yhteensä</i>	<i>149 350</i>	<i>93 524</i>	<i>108 104</i>	<i>87 492</i>
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	0	10 658	0	10 658
Irtaimiston myyntitappio	336	1	0	0
Osakkeiden myyntitappio	12 116	0	12 010	0
<i>Myyntitappiot yhteensä</i>	<i>12 452</i>	<i>10 659</i>	<i>12 010</i>	<i>10 658</i>

16) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kaupunki	
	2014	2013
Osinkotuotot		
Someron Lämpö Oy:ltä	62 178	67 252
Someron Vesihuolto Oy:ltä	21 098	26 021
Muilta	21 797	19 490
Osinkotuotot yhteensä	105 073	112 763
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
V-S sairaanhoitopiiri	17 923	20 246
Lounais-Hämeen ammatillisen koulutuksen ky	14 687	14 687
Peruspääoman korot yhteensä	32 610	34 933

9.4. Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19) Arvonkorotukset

	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	5 997 406	5 948 094	5 309 598	5 204 399
Arvonkorotukset	36 975	770	0	0
Arvonkorotusten purku	0	0	0	0
Arvo 31.12.	6 950 987	5 997 406	6 173 197	5 309 598
Rakennukset				
Arvo 1.1.	53 063 577	46 857 010	37 643 338	35 984 937
Arvonkorotusten purku	0	0	0	0
Arvo 31.12.	61 333 275	53 063 577	41 758 544	37 643 338
<i>Arvonkorotukset yhteensä 31.12.</i>	<i>36 975</i>	<i>770</i>	0	0

20) Aktivoidut korkomenot (V-S sairaanhoitopiiri)

Aktivoitujen korkomenojen poistamaton osa tase-erässä "Rakennukset" muodostuu seuraavasti:		
	Konserni	
	2014	2013
Rakennukset		
Aktivoitu tilikaudella	0	151 875
Aktivoituja korkomenoja poistamatta	193 460	200 431

21) Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot
Poistamaton hankintameno 1.1.	112 181	5 193
Lisäykset tilikauden aikana	219 659	0
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0
Siirrot erien välillä	-84 131	0
Tilikauden poisto	-96 194	-5 193
Poistamaton hankintameno 31.12.	151 515	0

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Koneet ja kalusto	Enn.maksut ja kesk.er. hankinnat
Poistamaton hankintameno 1.1.	5 309 597	37 643 338	3 873 987	139 421	2 854 357
Lisäykset tilikauden aikana	883 115	4 390 113	935 834	215 339	0
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	-10 000	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	-19 515	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	2 550 242	-80 371	0	-2 385 740
Tilikauden poisto	0	-2 825 148	-607 989	-71 452	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	6 173 197	41 758 544	4 111 461	283 308	468 617

Maa- ja vesialueiden erittely	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	156 237	106 118	153 597	*) 129 608
Muut maa- ja vesialueet	6 794 750	5 891 288	6 019 600	5 179 990
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>	<i>6 950 987</i>	<i>5 997 406</i>	<i>6 173 197</i>	<i>5 309 598</i>

*) Vuoden 2013 vesiliittymismaksuja oikaistu 58 712 euroa pois maa-alueista antolainoihin. Vuoden 2013 vertailulukua muutettu.

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	Tytäryhteisöt	Ky-osuudet	Muut osakkuudet ja osuudet
Hankintameno 1.1.	2 125 480	4 674 539	2 137 245
Lisäykset	0	0	52
Vähennykset	0	0	-148 510
Siirrot erien välillä	0	0	0
Hankintameno 31.12.	2 125 480	4 674 539	1 988 787

Muut lainasaamiset	Tytäryhteisöt	Muut yhteisöt
Hankintameno 1.1.	49 615	734 372
Lisäykset	0	0
Vähennykset	0	-10 000
Siirrot erien välillä	0	0
Hankintameno 31.12.	49 615	724 372

Muut saamiset tytäryhteisöiltä	
Hankintameno 1.1.	55 417
Lisäykset	71 392
Vähennykset	0
Siirrot erien välillä	0
Hankintameno 31.12.	126 809

22 – 23) Omistukset muissa yhteisöissä

	Kotipaikka	Kaupungin omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisö						
Someron Lämpö Oy	Somero	100 %	100 %	2 745	5 516	145
Someron Vesi- huolto Oy	Somero	99,9 %	99,9 %	4 153	2 781	184
Someron Talkkari Oy	Somero	43,1 %	58,6 %	87	39	36
Ktö Oy Somer- asunnot	Somero	100 %	100 %	89	2 999	1
Ktö Oy Juko- lantie	Somero	90,59 %	90,59 %	1 105	108	12
Ktö Oy Some- ron Törmä	Somero	100 %	100 %	28	206	-8
Kuntayhtymät						
V-S sairaan- hoitopiirin ky	Turku	2,2 %	2,2 %	3 445	8 479	214
V-S erityis- hoitopiirin ky	Paimio	3,01 %	3,01 %	43	448	46
Forssan seudun hyvinvointiky	Forssa	0,23 %	0,23 %	40	40	0
Lounais-Hämeen amm.koul.ky	Forssa	15,7 %	15,7 %	1 273	646	94
Salon Seudun koulutusky	Salo	1,54 %	1,54 %	274	208	14
Varsinais- Suomen Liitto	Turku	1,83 %	1,83 %	14	21	1

25) Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset

Saamisten erittely	2014		2013	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		73 003	0	163 847
Muut saamiset	1 831 000		1 831 000	0
Saamiset kuntayhtymiltä				
Myyntisaamiset		15 224	0	13 458
Muut saamiset		17 923	0	20 246
Saamiset yhteensä	1 831 000	106 150	1 831 000	197 551

26) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtosaamiset	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	12 785	156		
Vakuutuskorvaukset	2 781	73 466		
Kelan korvaus työterveyshuollosta	59 345	61 770		
EU-tuet ja avustukset	3 503	3 861		
Laskutus jäsenkunnilta	338 631	298 519	189 256	
Valtionosuussaamiset	4 575	9 293		
Muut tulojäämät	123 471	230 706		8 987
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	545 091	677 771	189 256	8 987

Taseen ulkopuoliset tilit

Someron Säästöpankissa ja Osuuspankissa on avattu koulujen nimellä olevia tilejä. Tileillä on rahaa yhteensä

	2014	2013
Someron Osuuspankki	765	864
Someron Säästöpankki	8 194	9 549
	8 959	10 413

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**28) Oman pääoman erittely**

	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Peruspääoma 1.1.	27 947	28 004	27 947	27 947
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Peruspääoma 31.12.	27 947	28 004	27 947	27 947
Arvonkorotusrahasto 1.1.	52	51	0	0
Lisäykset	0	1	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Arvonkorotusrahasto 31.12.	52	52	0	0
Muut omat rahastot 1.1.	2 983	3 041	0	0
Lisäykset	3	0	0	0
Vähennykset	0	-58	0	0
Muut omat rahastot 31.12.	2 986	2 983	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	25 034	22 139	23 303	20 788
Siirto rahastoon/rahastosta	-83	0	0	0
Edellisen tilikauden oikaisut	0	-3	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	24 951	22 346	23 303	20 788
Tilikauden ylijäämä 31.12.	932	2 788	314	2 514
<i>Oma pääoma yhteensä (1000 €)</i>	56 868	56 173	51 564	51 249

30) Pitkäaikaiset velat

Erittely veloista, jotka erääntyvät maksettavaksi myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

Vuoden 2014 tilinpäätöksessä olevat velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät 1.1.2020 tai sen jälkeen.

Pitkäaikaiset velat		
	2014	2013
Lainat julkisyhteisöiltä	835 448	944 289
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 837 476	3 891 305
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	6 672 924	4 835 594

Valtiokonttori tarkistaa Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti aravalainan vuosimaksua kunkin kalenterivuoden maaliskuun 1. päivästä lukien. Vuosimaksun tarkistus koskee kaikkia niitä lainoja, joiden ensimmäinen vuosimaksu on tullut voimaan 1.3.2000 tai aikaisemmin.

Pitkäaikaisen vuokra-asumisen perusparannuslainat ovat ns. vuosimaksulainoja, joilla ei ole etukäteen määrättyä kiinteää korko- ja lyhennyssuunnitelmaa. Tästä johtuen valtion lainojen lyhennykset on arvioitu.

32) Pakolliset varaukset

	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Muut pakolliset varaukset	4 110	8 919		
Potilasvahinkovakuutusvastuu (ky)	506 359	364 016		
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	510 469	372 936	0	0

33) Pitkä- ja lyhytaikaiset velat

	2014		2013	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Vieras pääoma				
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0	139 787	0	537 223
Velat kuntayhtymille				
Ostovelat		176 471		290 189
<i>Velat yhteensä</i>	0	316 258	0	827 412

36) Muut velat

Muiden pitkäaikaisten velkojen erittely	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Muut velat				
Liittymismaksut (palautuskelpoiset)	1 399 636	123 510	0	0
Muut velat	4 905	1 199 709	0	0
<i>Muut pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	1 404 541	1 323 219	0	0

37) Siirtovelat

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Korkojaksotus	41 719	40 510	30 361	26 596
Lomapalkkajaksotus	4 306 720	4 358 562	2 804 276	2 930 605
Työnantajan vakuutusmaksut	207 580	107 861	187 610	87 378
Muut menojäämät	870 998	433 547	5 806	5 595
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	5 427 018	4 940 480	3 028 053	3 050 174

9.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

40) Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Lainat julkisyhteisöiltä	589 970	589 970	0	0
Lainat rahoituslaitoksilta	103 750	116 250	0	0
<i>Annetut kiinnitykset yhteensä</i>	<i>693 720</i>	<i>706 220</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

44) Leasingvastuut

Leasingvastuiden yhteismäärä	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	179 931	65 413	0	0
Myöhemmin maksettavat	290 188	49 656	0	0
<i>Leasingvastuut yhteensä</i>	<i>470 119</i>	<i>115 069</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

45) Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Vastuusitoumukset	Kaupunki	
	2014	2013
<i>Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta:</i> (jäljellä oleva pääoma)		
Kiinteistö Oy Somerasunnot	1 969 845	2 091 727
Kiinteistö Oy Someron Törmä	172 040	180 340
Someron Lämpö Oy	3 200 000	0
<i>Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta yht.</i>	<i>5 341 885</i>	<i>2 272 067</i>
<i>Takaukset muiden puolesta (jäljellä oleva pääoma)</i>		
Someron Ratsastajat ry	82 889	90 126
As Oy Someron Aurinkopuisto	462 324	478 560
Someron Vanhaintuki	493 825	507 326
Somero-Seura ry	59 843	64 934
<i>Muiden puolesta annetut takaukset yhteensä</i>	<i>1 098 881</i>	<i>1 140 946</i>
<i>Annetut takaukset yhteensä 31.12.</i>	<i>6 440 767</i>	<i>3 413 013</i>
	Konserni	
	2014	2013
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta: V-S shp / Medbit Oy:n leasingrahoitussopimus (11 milj. euroa)	242 000	242 000

46) Muut kunnan antamat vastuusitoumukset

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista 31.12.

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2014	2013
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	41 736 183	40 215 689
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastoista 31.12.	28 855	26 971

47) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyn luonne ja liiketoiminnallinen peruste	Kaupunki	
	2014	2013
Arvonlisäveron palautusvastuu ⁽¹⁾	5 145 629	4 910 329
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	445 871	490 457

Aikaisemmissa tilinpäätöksissä vastuu on ilmoitettu alkuperäisessä arvossaan. Korjattu suhteutettuna 10 ja 15 vuoden jaksoille. Myös 2013 lukema korjattu vastaavasti.

Järjestelyn luonne ja liiketoiminnallinen peruste	Konserni	
	2014	2013
Sopimusvastuut 31.12.2014		
– V-S shp:n potilasvakuutusmaksuvastuu (9 789 096 euroa)	215 360	0
– V-S shp:n kiinnitys vuokraoikeuden vakuudeksi (6 728 euroa)	148	148
– V-S erityishuoltopiirin ky:n vuokravastuut (6 300 087 euroa)	189 633	153 902
– V-S liiton vuokravastuu	0	5 646
– Salon seudun koulutusky:n vuokravastuut (569 797)	8 775	7 155
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	<i>413 916</i>	<i>166 851</i>
Johdannaissopimukset (Salon seudun koulutusky)		
– Koronvaihtosopimus		
Jäljellä oleva nimellispääoma 1 975 000	30 415	
Sopimuksen erääntymispäivä 28.8.2034		
Kiinteä korko 1,216 %		
Markkina-arvo -71 280	-1 098	
Arvonlisäveron palautusvastuut ⁽¹⁾	5 496 321	4 923 320
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu ⁽²⁾	445 871	490 457

- 1) AVL:n 33 §:n mukaan uudisrakentamis- tai perusparantamismenoista vähennyksenä tai palautuksena käsiteltäyn arvonlisäveroon liittyy 1.1.2008 alkaen kymmenen vuoden oikaisuvelvollisuus, mikäli kiinteistön tai sen osan käyttötarkoitus muuttuu palautukseen tai vähennykseen oikeuttamattomaksi.
- 2) Perustamishankkeeseen saatua valtionosuutta vastaava suhteellinen osa hankitun omaisuuden käyvästä arvosta voidaan määrätä palautettavaksi valtiolle, jos hankittu omaisuus luovutetaan toiselle taikka jos toiminta lopetetaan tai omaisuuden käyttötarkoitusta muutetaan pysyvästi eikä omaisuutta käytetä muuhun valtionosuuteen oikeuttavaan toimintaan. Vastuu voimassa 15 vuotta.

9.6. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

48) Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2014	2013
Yleishallinto	17	18
Sosiaali- ja terveystoimi	299	324
Opetus- ja kulttuuritoimi	126	127
Yhdyskuntapalvelut	70	73
<i>Yhteensä</i>	<i>512</i>	<i>542</i>

49) Henkilöstökulut

Henkilöstökulut		
	2014	2013
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	25 543 877	25 840 017
Henkilöstökuluja aktivoitu taseeseen (inv.)	40 580	44 987
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>25 584 457</i>	<i>25 885 004</i>

50) Tilintarkastajan palkkiot

	2014	2013
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	6 735	8 500
Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät	2 099	2 227
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>8 834</i>	<i>10 727</i>

Käytetyt kirjanpitokirjat ja tositelajit

Päiväkirja

Pääkirja

ALKUS

Alkusaldot

MRHYV

Hyvityskuitit

KASSA2

Kassatositteet

LMR

Myyntilaskut/Proe

KOMTOS

Käyttöomaisuustositteet

LEX

Myyntilaskut/excel

LKA

Myyntilaskut/Hellewi

LML

Myyntilaskut/yleisla

LPA

Myyntilaskut/päiväh.

LTK

Myyntilaskut/Effica

LVK

Viivästyskorot

LVV

Myyntilaskut/vanhat

MAMAKS

Manuaalimaksut

MATKAT

Matkalaskut/populus

MRAHA

Määrärahat

MUISTI

Muistiot

OMAKSM

Ostoreskontran maksu

OMAKSU

Ostoreskontran maksu

OSTOT

Ostolaskut

PALKAT

Palkat

PANKKI

Pankin tiliotteet

SOSTYÖ

Sosiaalityö/kp

VIITES

Viitesuoritukset

SIRON

Sisäiset laskut Rondo

KOKI

Vuokrareskontra

EXCEL1

Excel-muistiot

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Somero, 30. maaliskuuta 2015

KAUPUNGINHALLITUS

Kati Fonsell-Laurila
Puheenjohtaja

Tero Pirttilä
I varapuheenjohtaja

Antti Kotti
II varapuheenjohtaja

Ilkka Koivuniemi
jäsen

Jarno Lehtimäki
varajäsen

Riitta Lehtinen
jäsen

Markku Mäki-Teeri
jäsen

Janne Nurmi
jäsen

Taru Pöri
jäsen

Sami Suikkanen
kaupunginjohtaja

Edellä oleva tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Somerolla, 26.toukokuuta 2015

BDO Audiator Oy
JHTT –yhteisö

Hannu Laurila
JHTT -tilintarkastaja